

T'AMSTERDAM by de weduwe van
PIETER AERTSEN inde Beurs Straat inde 3 Rapen.

VONCKEN
Der
LIEFDE JESU,
Van het Godt-begerende
ZIELEN-VUUR.

Zynde
Bloemetjes der Saalige Hoope, tot verheugelykheid der Wandelaars, langs den Weg, na vreeden-Ryk.

Een behelsinge van vyftig Sinne-beelden, met hunne, daar op speelende, verssen, en heylige Spreuken.

Den DERDEN DRUK.

Wy hebben hem lief, om dat hy ons eerst lief gehad heeft. 1 Joan. 4. 19.

t'AMSTERDAM,
By de Weeduwe PIETER ARENTSZ, in de Beursstraat, in de drie Raapen.
1696.

Aan den Beminden Leeser.

Wie *Jesus* lief heeft, buygt, en knielt
In't stof, en vouwt syn handen t'saamen,
In synen Naam, zoo ryk besielt,
(De schoonste *naam*, van alle naamen!)
Dien nooden wy, met oor, en oog,
Op schetsen; en bespiegelingen,
Gespannen tot een Reegenboog,
Van vyfmaal tien veranderingen.
En of sich 't een en selve woord,
In oovervloed komt me te deelen,
Zoo dat men veelmaal *Jesus* hoort,
Dat moet den leeser niet verveelen,
Die deesen Balssem in 't gemoed
Omhelst, en houd voor syn beminde:
Want *Jesus*, is Godts hoogste soet;
Geluckig zynse die hem vinden!
Dit Balssemwoord, voor Adams wond,
Dat was by Paulus, in syn leeven,
Gelyk bestorven in den mond;
Dat tuygt het woord door hem geschreeven?
Noch doet ons hier de Oudheyd bey,
Doe 't waardig hooft was afgeslaagen,
De mond, noch driemaal *Jesus* sey,
Zoo diep, in 't heylig Hert gedraagen.
ô *Jesus!* die van eeuwigheyd,

In 't eeuwig, eynd'loos, ongemeeten,
Den grooten Soon des Vaaders zyt,
Een heylig *liefden-licht* geheeten;
Doe uw gespeel verdorven was,
Woud gyse, uyt liefde, niet verlaaten,
Op dat d' Elende weer genas,
Ontsloot sich 't wonder, booven maaten,
Godt heeft de waereld zoo bemint,
Dat hy syn EENIGEN GEBOOREN
Beminden Soon, en heylig kind,
Gegeeven heeft, om 't quaad te smooren.
Godt gaf, om 't swaare werck, des Noods,
Niet, Een der Soonen, maar dien EENEN:
Dat is wat heerlyks, en wat groots!
Den ermen Mensch tot heyl verscheenen.
Den JERUBYN, zoo hoog en schoon,
Uyt Godt gebeeld, van syne Krachten,
Is ook Godts kind, en lieven Soon,
Gekroont met Kooninglyke magten:
Den Mensch, van Godt zoo seer bemind,
Uyt hem, en door hem, schoon geschaapen,
Is ook Gods Soon, en waardig kind,
Om vreugde uyt syne deugd te raapen!
Wie is dan deese? hoog en waard!
Van welke sich het Woord laat hooren,
Op zulcken hoogen schoonen aart;
Godt GAF SYN EENIGEN GEBOOREN?

Hier

Hier word geen Beeld'lykheyd betracht,
Wy moeten 't DEEL, van 't HEEL verlaaten,
Het Weesen Godts bestaat in kracht,
En booven alle form en maate.
Verheft het beeldeloos gesigt,
En siet door Creatuuren heenen:
Wy weeten van een eeuwig LICHT!
Waar heeft dat eeuwig uytgescheenen?
God is EEN scherp VERTEEREND VUUR:
Daar is den VAADER, en den SOONE:
Betracht de werking der Natuur,
Die zal 't, in haaren Spiegel, toonen;
God is een[a] VUUR, een[b] LICHT, een[c] GEEST
Seer onderscheyden in 't betrachten,
Van eeuwigheyd maar EEN geweest,
Bestaande in driederleye krachten.
Het heylig licht der Majesteyt,
(Niet hier of daar, maar ongemeeten,)
Is 't lieve kind van eeuwigheid,
Niet uyt te spreeken nog te meeten.
Dat is dien grooten eeuw'gen SOON,
Van d'ondoorgrondelycken VAADER,
De Welle van al het heemels schoon,
En aller vreugde en deugden aader.
Het Licht is vriend'lyk, soet en sacht,
Een uytvloet, geeven, meede-deelen,
Gelyk een balssemende kracht,

 Om

a. Heb. 12. v. 29. b. 1 Joh. 1. v. 5. c Evang. Johan 4. vers 24.

Om wrang, en ſtrang, en ſuur, te heelen.
Dat was den Ooly die daar vloot,
Tot heyl van Adams ſwaare wonden,
In d'alderhoogſte en diepſte nood,
Als nergens uytkomſt wierd gevonden.
Op dat de krankheyd weer genas,
Is 't lieve Kind, van 't eeuwig leeven,
Geworden dat het niet en was,
En echter dat het was, gebleeven.
Godt is geopenbaert in 't vlees,
En als een 's Menſchen ſoon bevonden,
Op dat hy 't Vaaders Hert bewees,
Om 't ooverſwaare werk der ſonden.
Siet Bruid, wie dat den Bruygom zy!
Geen ſchoonſte van de Jerubynen,
Het moet hier altemaal voorby,
En laaten '*t Herte Godts* verſchynen.
't Is *Jeſus*! eeuwig uyt de KRACHT,
Gelyk een Balſſemdauw, gereeſen,
Die 's Vaaders vuurigheid verſacht,
En maakt een lief'lyk vreugden-weeſen:
Die heeft het ſtrenge Toorenſuur,
Dat in de Mensheyd was ontſtooken,
Met goed, en Soet van Godts natuur,
Getempert, en den magt gebrooken,
Dat is dien grooten Bruydegom;
Zoo kleyn in need'righeyd verſonken,

Dat

Dat d'alderminſte, ſonder ſchroom,
In ſyne liefde mag ontvonken.
Hier geld nog ryk, nog groot, nog hoog,
Noch goude kruyn, noch wyſe reeden,
Maar een eenvoudig heylig oog,
Om valſſe liefde te vertreden.
Wat word den Minnaar ooverryk,
Die zulk een liefſte mag gebeuren;
De waereld is maar drek en ſlyk,
Met al haar ſchyn en ſlechte leuren.
Hy ſelver is den grooten loon,
En opgehoopten buyt der ſchatten,
Fonteyn en Bron van alle ſchoon,
Van Heemels grootte niet t'omvatten.
De Wysheyd kieſt het beſte goed,
Daar is geen beeter deel te vinden,
Als deeſe Paerel in 't gemoed,
Die zal een knoop van welvaart binden,
Die tyd noch eeuwigheyd ontbind,
Laat vaaren alle beuſelingen,
Van 't aards-geſinde hert bemint,
Wy moeten hooger toonen ſingen.
Ach Bruydegom, die *Jeſus* hiet!
Wy willen u in 't Hert beminnen;
De waereld is de liefſte niet
Al ſpeelt ſy ſchoon voor onſe ſinnen.
Gy zyt de waereld die ons haagt,

Al ſchynt Sy veel, gy zyt ons meerder,
't Is loflyk die naa 't beſte vraagt,
Aan 's leevens eynde gaat hy veerder;
De dood ſnyd hem geen welvaart af,
Maar laat ſyn Morgenſter verryſen,
Uyt vlees en bloed, dat duyſter graf,
Om 's heemels ruyme lucht te pryſen.
Dan breekt ſyn Son eerſt helder door,
En laat geen avond meer verwachten,
De Eeuw'ge Daag'raad doet ſich voor,
De vreugde klimt in alle krachten.
Laat and're Minnaars dit of dat,
Met luſten, willen, en begeeren,
Omhelſen, voor haar beſte ſchat,
't Is ydelheyd, en 't zal verteeren.
Maar wie het eeuwig *liefden-Kind*,
Van 't Eeuwig, Eynd'loos, Ongemeeten,
In 't binnenſt van ſyn Hert bemint,
Die heeft de regte ſchat beſeeten.
Noch roeſt, nog dief, nog mot, nog Dood
Zal hem ontblooten, nog berooven,
Al wat'er drygt, hier is geen nood;
Dat is een welvaart om te looven.
Treed aan, al die ſyn heyl begeert,
Wat laat men ſich nog langer nooden?
Al die ſyn rug de waereld keert,
Word deeſe Rykdom aangebooden.

Gelyk het bloosend Morgen-licht,
Al die haar rug naa't westen keeren,
Zoo helder draagt in 't aangesigt,
Zoo doet de Sonneschyn des Heeren.
Keert uwes herten rug na d' aard,
Dan zal den heemel u bedaagen,
Die altoos lichte stralen baart,
En haar ontmoet, die na hem vraagen.
O alderschoonste Morgen Son,
Van alle eeuwigheyd gereesen;
Wiens opgang nooyt met tyd begon,
Wie anders zou de liefste weesen?
Weg onbedagte waereldling,
Verlieft op slegte beuselingen,
Uw Liefste is een nietig ding,
Wat zou men die ter eeren singen?
Of vraagt gy nog, zoo wel gemoed,
In uw gedagten gauw en schrander;
Wie hy, die onse liefde voed,
Dan zoo veel meer is, als een ander?
Uw Lief, is AARDE, en onse is GODT:
Hier nooden wy't besluyt der wysen,
Wie deelder is van 't beste lot,
Het meest te lieven en te prysen.
Ontsluyt uw innerlyk gehoor,
Om 't magtig onderscheyd te hooren
Op dat het ook uw lust bekoor,

En van uw liefde werd verkooren.
  Wat brengt des waerelds liefde voort?
Een korte vreugd, en lange Elende,
  Ontsluytende eene naare Poort,
Wanneer men komt aan 's leevens Ende.
  't Is moeyten, onrust, en verdriet,
Wat rook, en wind, en vlugge schimmen,
  Voor Wat, en Vat, een ydel niet,
Behalven 't naaberouwend glimmen.
  Maar God, dien schoonen Bruydegom,
Zal meerder geeven als wy wenssen,
  De geur en fleur, der vreugden-bloem,
Wiens opgang nimmer zal verslenssen.
  Als aarde en Hemel zal vergaan,
En worden als het was voor deesen,
  Blyft God, en 't Goede eeuwig staan,
Onwanckelbaar in werk en weesen.
  Godt schiep de Ziel tot syn gespeel
Om eeuwig neevens hem te leeven,
  Dat is te groot en oover veel,
Om voor een aardse vreugd te geeven.
  Van deese Bruydegom en Bruyd,
Song onsen boesem deese Sangen,
  Wy strooyen onse bloempjes uyt,
Gelieftse kinderlyk t'ontfangen.
  Niet als een werk van noodigheyd,
Dat gy tot leering dient te weeten,

Maar

Maar tot een ſpeeling in de tyd;
Van 't vreemde land, door ons beſeeten,
Op dat wy, langs de Pelgrims-baan,
Malkander Bloempjes mèede-deelen,
En wyl wy trachten t'huys te gaan,
Met hemelſe gedachten ſpeelen.
Wyl and're gaaren vroolyk zyn,
In waerelds goed, en aardſe dingen,
In mommery, en valſſe ſchyn,
En oovervloed van beuſelingen,
Waarom zou onſe Eenvoudigheyd,
Niet onderweeg, met groot verheugen,
Langs 't pad, dat na de vreede leyd,
Van 't heemels-weeſen ſpreeken meugen?
Daar 's menſchen hert mee is vervult,
Daar vloeyt en loopt de mond van oover,
Gelyk gy altyd hooren zult,
Of goed, of quaad, of ryk, of ſoober.
Van dit van dat, van dus of zoo,
Van weelde, wellust en vermaaken,
Van rook en wind, van kaf en ſtroo,
Van drek en ſlyk, en aardſe ſaaken;
Of ook van Godt, van goed, van deugd,
Van liefde, goedheid en genaade,
Van hoop, van trooſt, van vreede en vreugd,
Van 's Heeren weg, en 's heemels paaden.
Elk Well-bron giet ſyn waater uyt,

Of

Of dit, of dat, al wat het leeven,
Van binnen in 't begeeren ſluyt
Dat wil 't ook in den uytvloed geeven.
Een ander ſpreekt van geld en goed,
Van luſt, van vrees, van kryg en vreede,
Van winſt, van voor, of tegenſpoed,
Van zee, van landen en van ſteeden:
Maar wy van *Jeſus*, 't liefſte Kind.
Ach *Jeſus! Jeſus!* brood der Zielen!
Van alle hong'raars zeer bemint,
Die in de naame *Jeſu* knielen.
O groote Ignaci, kloek in ſmert,
Voor leeuwe-brulling ſonder vreeſe,
Liet gy in uw door-kerfde Hert,
De Goude Naam, van *Jeſus*, leeſen,
't Gevalt ons ſchoon, en ſmaakt ons ſoet,
Hy ſtaat ook in ons hert geſchreeven,
Of wy begeerent in 't gemoed,
Want *Jeſus* is des herten leeven.
Wy willen vroolyk zyn in Godt,
Al baart de Pelgrims weg veel ſuchten,
De hoop belooft een dierbaar lot,
En doet het ongenoegen vlugten.
Hebt goede moet die Godt bemind,
Hy noemt ſyn eygen ſelven Vaader,
Wat zyt gy een geluckig kind,
Stap voort, gy komt uw erfdeel naader.
Die

Die een Monarch, van 't aardſe Heel,
Mocht vaader noemen, door geboorte,
Dat had een ſchyn van groot en veel,
Als ging hy in, door gulde poorten:
Maar ſwyg van ſulcken kleynigheyd,
Daar 't leeven, Godt mach vaader noemen
Dien alderhoogſte Majeſteyt,
In eeuwigheyd niet uyt te roemen.
Ach onſe Vaader, die daar zyt,
In 't Heemelryk, zoo uyt-genoomen,
Maakt ons gemoed voor u bereyd,
Op dat uw Kooningryke koome,
Ach Vaader! Vaader! goed en groot,
Gy zult uw kind'ren niet verlaaten,
Al tobt de duyvel, Hel, en dood
Uw Magt is booven alle maaten.
Wel aan dan Pel'grims waar gy woont,
Door Godt geraakt tot oopen-oogen,
Die u, het Spoor, ten heemel, toont,
Maar wel gemoedigt voort-getoogen;
Tot dat wy in het Vaaderland,
Malkander vrindelyk ontmoeten,
En met een t'ſaam gevlochten hand,
In 't eeuwig vreugden-Ryk begroeten.
En of wy in dit jammerdaal,
Malkander kennen, ſien, nog vinden
Op 't eeuwig-duurend Bruylofs-Maal,
Daar

Daar worden wy bekende vrinden.
Ach Heer! wat zal m'er vroolyk zyn,
In Godt en goddelyke dingen,
En met de ſchoone Serafyn,
Dat hooge lied, van liefde ſingen!
Weeſt ondertuſſen wel-gemoed,
Gods liefde en kracht wil u geleyden,
En zy een Lichter voor uw voet,
Tot dat gy komt van hier te ſcheyden.
Wy treeden met malkander voort,
Naa 't ſaalig land van vreede en vreugde.
Beminde meede-Pel'grims, hoort,
Of u dit bloempje wat verheugden,
En uwen reuk verquiklyk werd,
Dat uwe liefde my wou loonen,
Zoo wenſt my *Jeſus* in myn Hert,
Dan zult gy goede vrindſchap toonen.
Dat hoogſte en diepſte Liefde Punt
Van '*t Herte Gods*, voor ons gegeeven,
Dat word u ook van my gegunt,
In merg en been, van 't Zielen-leeven.
Vaar wel in Godt, het eeuwig Goed,
Vaar eeuwig wel in *Jeſus* Naame,
Op dat u al ſyn heyl ontmoet,
Jaa, aan ons Wormpjes alteſaamen,
Om 't bloed van *Jeſus Chriſtus*, AMEN.

J. LUYKEN.

VON-

VONCKEN

der

LIEFDE JESU,

van

Het God-begeerende Zielen-vuur.

I.
Wat is 't Leeven?

Alle vlees veroud gelyk een kleed: want het verbond van de eeuwen aan, is dit: Gy zult den dood ſterven. Syrach. 14. vers 18. *Want alle vlees is als gras, en alle heerlykheyd des menſchen is als een bloeme des gras. Het gras is verdort, en ſyn bloem is afgevallen.* 1 Petr. 2. vers 24.

Myn

Myn daagen zyn lichter geweest dan een weevers Spoel. Job. 7. 6.

Dit oogenblik of Punt, te rug gekeeken;
Weg is de tyd, van dertig, veertig jaar,
Gelyk een Pyl, of wind voorby gestreeken,
En als een droom, of 't nooyt geweest en waar
Zoo is 't, tot nu; En eeven zal 't ook weesen,
Aan 's leevens Eynd, in 't uurtje van de dood;
Heeft dan de Ziel geen rykdom, uytgeleesen,
Van heemels goed, dan is het jammer groot:
Uyt is de droom, van alle aardse dingen.
De bitt're dood snyd al het sigtbaare af;
Weg gaat de geest, en laat de waereldlingen,
Het vlees en bloed, dat vaart in 't duyster graf.
Waar is de weelde en vreugd, van 't lange leeven?
Zoo swelt een Bel van waater, cierlyk uyt,
Maar, in een blik, is alles weg gedreeven,
De goude tyd, is slechts, vereydeltuyt.
Maar die gestaag, syn sinnen en gedachten,
In 't heemels goed, en 't Herte Godts liet gaan;
Om met dat soet, syn bitter te versagten,
En trok syn Ziel met schoone deugden aan;
Wel hem, als 't Eynd, des leevens komt voorhanden.

De naare droom, van 't aardſchen, in voorby;
Zyn Geeſt word los van kerker, en van banden,
De ſtryd is uyt, de moeyten aan een zy.
De dood mag vry, het dubbeld leeven ſcheyden,
Van d'eeuwigheyd, en tyd aan een geknoopt?
Elk gaat ſyns weegs; De Ziel in haar bereyde
Hoogwaarde vreugd, daar ſy op heeft gehoopt.
O! onderſcheyd, hoognoodig t'ooverweegen,
Wat is 't gevolg, van 's leevens Eynde groot!
Godt meent het wel; Ons leyt'er aan geleegen.
Wat is op aard, gewiſſer als de Dood?

Heylig Antwoord.

I*ck ben de opſtandinge, en het leeven: Die in my gelooft zal leeven, al waar hy ook geſtorven: En een ygelyk die leeft, en in my gelooft, zal niet ſterven in der eeuwigheyd.* Joh. 11. vers 25. 26.

TOE-

TOE-ZANG.

Siet hoe dat gy dan voorsichtig wandelt, niet als de onwyse, maar als de wyse. Den tyd uytkoopende, dewyl de daagen boos zyn. Eph. 5. vers 15, 16.

TOON: Niereja: *of* 10 Gebooden.

1 Als and're zyn in vreugd verheeven,
En spillen haaren gulden tyd,
Van't vluchtig en onseeker leeven,
Door veelerleye ydelheyd,

2 Soo laat ons met bedaarder sinnen,
Bedencken 't korte jaar getal,
En wat daar in is t' oeverwinnen,
En wat het namaals weesen zal.

3 Wat mag een weynig weelde baaten,
Wat helpt een weynig yd'le vreugd?
In't Eyntje moet men 't al verlaaten,
Dan gelt'er niet als waare deugd.

4 O Deugd! ô schoonste Bloem op aarde,
Wat is hy wys, en waarlyk ryk,
Die u voor synen schat vergaarden,
In plaats van aardse drek en slyk.

5 Gy spant de kroon van alle dingen.
En voert uw eyg'naar door den dood,
In't schoon getal der heemellingen,
Daar is hy eeuwig buyten nood.

O deugd zoo wyd en breed te roemen,
Wie kan uw hooge waarde noemen!

II.
Niet Ontydig.

Godt troost ons, laat lichten uw aansicht, soo geneesen wy. Psalm 80. vers 3. *De Heere is Godt, die ons verlicht.* Psalm 118. vers 27. *De rechtvaerdige moet dat licht altoos opgaan.* Psalm 97. vers 11. *Den vroomen gaat dat licht op in de duysternis.* Psalm 112. vers 4.

Geneest

Geneeſt my Heere, ſoo ſal ick geneeſen worden.

Jer. 17. 14.

Gelyck de Son d'onrype vrucht beſchynt,
En met een ſchat van vriendelyke krachten,
Doorbalſemt, dat de wrange aard verdwynt,
Tot ſmaak der geen die op haar rypheyd wachten,
Zoo ook, myn God: De Ziel, in haar natuur,
En wilden aard, uyt Adams boom gebooren,
Is wrang en wreed, door-bittert, ſtraf, en ſuur,
Onaangenaam om 't proeven te bekooren.
Wat eyſt haar nood? Wat anders, als de Son,
Die eeuwig, uyt de ALLE KRACHT, gereeſen,
Met vriend'lykheyd de ſtrenge magt verwon,
Syn balſſem kan d'onrype Ziel geneeſen.
Gy moet het doen, O God! myn Sonneſchyn:
Uw Goed, en Soet, en angſtverquikkend leeven,
Moet myn Natuur een temperantzy zyn;
Ick moet myn Suur, en gy uw Soetheyd geeven.
O God, myn lief, doorſtraalt den wilden aart.
Wy ſuchten, om in uwen proef te ſmaaken,
Als vruchten, door uw heylig licht herbaart,
Op dat wy ook uw vrind'lyk hert vermaken.

O Godt myn lief, myn ſchoone morgenſtond,
Maakt ons een vrucht, die ſmaakt in uwen mond.

Heylig Antwoord.

Voorwaar, voorwaar ſegh ick u, ten zy dat imand wederom gebooren worde, hy en ken het Kooninckryke Godts niet zien.

TOE-ZANG.

Alſo lief heeft Godt de weereld gehad, dat hy zyn eenig geboorne Soone gegeeven heeft. Joh. 3. 16.

Toon: O nacht jeloerſſe nacht.

1.

Het Zieltje dat was krank, en neygde ſich tot ſterven,
Waar was tot haarder hulp, die groote Medecyn,
Om voor te koomen 't lang, ja eeuwige verderven?
Dat moeſt de diepſte liefd', uyt 's Vaaders Herte, zyn.

2.

Op dat het Zieltje tog in eeuwigheid zou leeven,
Wierd deeſe Medicyn zoo wonderlyk bereyd,
Om 't angſtelyke vuur des leevens in te geeven,
Tot een geneeſings kracht, voor alle eeuwigheyd.

3.

Het grootſte wonder quam, uyt d'eeuwigheyd te vooren:
God, en de Menſcheyd, wierd, in Eenheyd, oopenbaar;
Dat was IMMANUEL, *den menſch tot heyl gebooren;*
Noch ging het wonder voort, tot dat het vaardig waar:

4.

In armoed, kleynheyd, ſlecht, gelaſtert, en beloogen,
Belaagt, geplaagt, vervolgt, gebracht in angſt, en nood.

Ge-

Gehaat, verſmaad, beſpot, gegeeſſelt, en beſpoogen,
Gepynigt, en gekneld, gekruyſſigt, en gedood.

5.

Hoogwaardig Medecyn, in eeuwigheyd gepreeſen!
Wat deed den Vaader al, om ſyn verlooren kind!
Van hooft, tot teen verſeert, met balſem te geneeſen,
Hoe heeft dien grooten Godt, het wormpje zoo bemind!

6.

Gaap kranke vuur-Ziel, gaap, laat u niet langer nooden,
Neemt deeſe Medicyn, van liefde toe bereyd,
Uw zeer vervallen ſtand, zoo mild'lyk aangebooden,
Op dat gy word herſtelt, in alle eeuwigheyd.

7.

Die 't luſt die komt en neemt, de deur, van heyl, ſtaat oopen.
Wat vraagt de Bruyd nog lang, na 's Bruygoms root gewaad?
Dat heemels purper was het Goud om u te koopen,
Behalven dit, was uw Elendigheid geen raad.

8.

Heb lief verloſte Ziel, heb lief, die u beminde,
Hy is de ſchoonſte, jaa, van alle die daar zyn,
Begraaft uw ſchat in hem, gy zultſe eeuwig vinden.
Ach Jeſus! Bruydegom, en Zielen medecyn!

9.

Wat zyn 't voor plaatſen, die als morgen ſterren blinken?
O Bruydegom der heyls! ons weeten telt'er vyf?
't Zyn liefde teekens, die ons onheyl deeden ſincken,
Vyf wonden van het kruys, aan 't ooverheylig lyf:

10.

Die ſtaan tot een triomph, om eeuwig op te haalen,
Een ſtof, van prys en lof, voor 't heylig aangeſicht,
Terwyl uw Majeſteyt, met gloet en glans van ſtraalen,
Het hert tot vreugd verwekt, in Godt, dat liefden licht.

III.

'tVerborgen goed, Trekt ons gemoed.

Dewyl dan alle deese dingen vergaan, hoedaanig behoorden gy te zyn in heyligen wandel en Godsaaligheyd. 2 Petr. cap. 3. vers 11.

Een

Een dingh is noodigh. Luc. 10. 42.

Neen, Alles wat men ſiet,
Gy zyt myn lieffte niet.
Het eeuwig NIETS; iets, booven alle ſinnen,
Een AL, daar 't al af quam,
Wat ooyt beginſel nam,
Is 't goed, en ſoet, dat wy zoo zeer beminnen.
Al is het Ryk der tyd,
Byſonder groot en wyd,
Noch is het ons te nauw, en eng van paalen:
Wat baare ik meenig ſucht,
In Godt, die ruyme lucht,
Myn aademtocht in 't Zielenvuur te haalen.
't Is waar, ô waerelds Ryk
Wy zyn, in uwen wyk,
En 't vreemde land van uw gebied, gebooren,
Maar 't vuur der eeuwigheyd,
Beſlooten in de Tyd,
Wil ſich, in d'aſch, van 't vlees niet laaten ſmooren.
Gy ſtaat wel op uw Regt,
Dat ons Gemoed, als knecht,
En onderdaan, zou danſſen. naar uw pypen,
Maar hier in zyn wy ſtout,
Hoe zeer gy 't teegen houd,

Op

Op ban, en boet, om Godt naa 't Hert te grypen.
O Godt, myn waardig pand,
Myn rechte Vaaderland,
Hoe lange ach! hoe lange zal 't noch duuren,
Dat myn verlieft gemoed,
In 't groove vlees en bloed,
Naar u, myn lief, ſal voncken ende vuuren?
Want allés wat men ſiet,
Is myn beminde niet.

Heylig Antwoord.

Waar u ſchat is daar ſal ook uw herte zyn. Luc. cap. 12. vers 34. *Wat baat het een Menſch ſoo hy de geheele weereld wint, en lyd ſchaade zyner Ziele? Of wat zal een Menſch geeven tot loſſing van ſyn ziel?* Matth. cap. 16. vers 26.

TOE-ZANG.

Wy preediken Christum dengekruycigden. 1 Cor. 1. v. 24.

TOON: Laat krygen en ſchanden.
of: ik hoorden dees daagen &c.

1.

Wie hangt'er zoo deerlyk, geteyſtert, geſchonden,
Roosverwig, vol ſtriemen en wonden,
Tot ſmaadheyd en ſchande, aan't kruyshout verheeven,
Wat heeft hy, wat heeft hy misdreven.

2.

Dat iſſer het ſlachtlam, zoo heylig gebooren
Tot breeeking, en leſſing van tooren:
Syn mis daad is liefde, uytvloeyen en geeven,
Dat koſt hem, dat koſt hem ſyn leeven.

3.

Koſt dat hem ſyn leeven, die ſchoonſte van allen,
Hoe is hy in't lyden vervallen?
Of is het uyt liefde, en heylige minnen;
Wat zal hy daar meede dan winnen?

4.

Wat anders als't leeven der eeuwigen Zielen
Die droevig in Sonden vervielen,
Op dat hy die ſchulden verſoene en boete
Zoo druypen ſyn handen en voeten.

5.

Ach Jeſus, beminde, hoogwaarde, en ſchoone,
Wie zal u, wie zal u beloonen?
Uw weldaad die gaat ons vermoogen te booven,
Wy willen u pryſen en looven.

Soo

IV.
Zoo als de mond is.

Werkt niet om de spyse die vergaat, maar om de spyse die blyft, tot in het eeuwige leeven, welke den soone des menschen u geeven zal, want deese heeft God den Vaader verseegelt. Joh. cap. 6. vers 27.

Ick

Ick ben het brood des Leevens. Joh. 6. vers 48.

Myn Vlees is waar'lyk Spys,
Myn Bloed is waar'lyk Drank;
Wie van my eet, zal eeuwig leeven.
O Woord, als Brood, en Wyn,
Van Goddelyken klank,
Uyt 's Vaaders Hert, de Ziel gegeeven.
Ja Jesus! Godt, myn lief,
Wy hebben 't wel gehoort,
Het lust ons, door een staag begeeren,
Te spysen van dat soet,
En vriendelyke woord,
Wild gy den honger steeds vermeeren;
En doet myn ziel, uyt u,
Met Heemels Weesen aan,
Op dat sy 't beeld der Godtheyd draage,
En 't vlees, als groove steen,
Met goud mag swanger gaan,
Tot gy 't onreyne af zult vaagen:
Zoo word de menscheyd, door
De Godtheyd, weer vergood,
En in syn eerste graad verheeven,
Om eeuwig in Gods Hert,
Bevryd voor nood en dood,

Als

Als in ſyn Element te leeven.
O *eenig* Element,
Van eynd'loos goed, en ſoet,
En ſchoone wond'ren, booven maaten;
Wy ſien met hoop en vreugd,
Uw weelde te gemoet,
Wanneer wy deeſe *vier* verlaaten
Ach heemels woord, als Brood, en Wyn,
Laat ons uw Gaſt geſtaadig zyn.

Heylig Antwoord.

Ick ben dat leevende Brood, dat uyt den heemel needergedaalt is: Zoo iemand van dit brood eet, die zal in der eeuwigheyd leeven. Joh. cap. 6. vers 15. *Die myn vlees eet en myn bloed drinkt, die heeft het eeuwige leeven: en ick zal hem opwecken ten uyterſten daage,* Vers 15.

TOE-

TOE-ZANG.

Komt herwaards tot my alle die vermoeyd en belaaden zyt, ende ik sal u rustegeeven. Matth. 11. 28.

TOON : Sulamithe.

1 *Ach hoe vrind'lik! laat de Heere,*
Syn liefden Woord, uyt 's Vaaders hert gebooren,
Het mensch'lyk leeven hooren;
Of sy hem schoon, beminnen, noch begeeren,
En haaren rug toe keeren:
Hy laatse roepen, en volgt haar op de hielen;
Keert maar weeder, keert maar weeder, keert maar weeder erme zielen.

2 *Gaat niet veerder, in't doolen,*
Want voor u heen word anders niet gevonden,
Als 't Eynd van 't pad der sonden,
En achter dat, zoo heym'lyk en verhoolen,
Leyt eeuwig Leed verschoolen:
Waarom Elendig daar heyl word aangebooden?
Keert maar weeder, keert maar weeder, keert maar weeder, op het nooden.

3 *Soekt gy weelde, en vreede?*
Gy moet het quaad, der Zielen rug toe keeren,
En 't aansigt na den Heere:
Uw leevens Weg, regt anders om, betreeden.
Tot Sy word afgesneeden:
Dan valt uw Ziele, haar Vaader in syn ermen,
Van genaade, van genaade, van genaade, en Erbermen.

4 *Laat u raaden, ô Leeven!*
Van d'Eeuwigheyd verknoopt, en vast verbonden;
En dient niet meer de sonden,
Maar hem, die u het weesen heeft gegeeven,
En tot syn kind verheeven;
Want hier beseyden, is jammer en Elende,
Waar wy keeren, waar wy keeren, waar wy keeren, of ons wenden.

V.
Het ſcheelt veel.

De Sonne wanneer menſe aanſchout, verkondigt Godt, in haaren opgang. Sierach. 43. vers 2. *En dit is de verkondiging, die wy van hem gehoort hebben, en wy u verkondigen, dat* GODT *een* LICHT *is, en gans geen duyſterniſſe in hem en is.* 1 Johannis cap. 1. vers 5.

Gelooft

Gelooft in het L I C H T, *op dat gy kinderen des lichts meugt zyn* Johannis 12. 36.

O Sonne! Punt, van groote heerlykheyd:
En ſchoonſte kind, van alle tydelingen;
Die met uw Licht, en Glans van Maajeſteyt,
Als een *tinctuur*, geluckigt alle dingen,
Wat beeld gy ſchoon, myn alderliefſte, af!
Wat liefſte? Jaa? Wie anders? Als die ſchoone,
Die u ontſtak, en aan de waereld gaf,
Om, als een Hert, in haar natuur te woonen.
Hy is het *Hert*, in d'eeuwige ALLE-KRACHT;
Die *Vaader*, heet, oneyndig, ongemeeten,
Die 't leeven der geſtalten zoo verſacht,
Dat ſy van niets als louter vreugde weeten:
Zoo wat gy doet en werkt, hier in der tyd,
Tot vreugd en deugd, tot vruchtbaarheyd en leven
Dat doet myn Lief in 't ruym der eeuwigheyd,
Wiens groote noyt bedacht word, nog omſchreven.
Maar ach! hoe word het onderſcheyd verhaalt?
Gelyk als gy, Godts licht komt uyt te beelden,
Zoo heeft men u met houte-kool gemaalt.
O Sonneſchyn van Goddelyke weelde!
Oneyndig licht, van 't Vaaderlyke Vier,
Dat *Jeſus*, heet; van eeuwigheid gebooren,
Door 't eeuwig ruym van 't heemelſche Reſier,

Als hooningdau, door aller Eng'len Chooren!
Wie anders, zou der Zielen liefste zyn?
Myn God, myn Goed, myn Element en leeven,
My Morgen-ster, en held're Sonnescheyn,
Het lust ons hert, u eeuwig aan te kleeven.

Heylig Antwoord.

Maakt u op, word verlicht, want uw licht komt: En de heerlykheyd des Heeren gaat over u op. Jesa. 6. 1. *En aldaar en zal geen nacht zyn, en sy en zullen geen keerse noch licht der Sonne van nooden hebben: Want de Heere Godt verlichtse: en sy zullen als kooningen heerschen in alle eeuwigheyd.* Apoc. 22. vers 5.

TOE-ZANG.

Die den Soone heeft, die heeft het leeven. 2 Joh. 5. 12.

TOON: O Christus laat den daageraad.
Ofte Helaas myn Sugten zyn om niet.

1 *Wat gy bemint, dat min ik ook;*
Ach alderdiepste Grond, Fontyn en aader!
Onnoemelyke kracht, en Vaader,
Uyt wien 't gewas, van 't al en al ontlook.
Dat Kind des Lichts, van eeuwigheyd,
Zoo schoon gebooren uyt uw Vuurigheyd,
Waar in gy schept uw hoogste welbehaagen,
Dat is het geen,
Daar wy na vraagen,
't Bloempje dat ik meen.

2 *Dat*

2 Dat Kind, dat schoonste liefden-Kind,
Dat u, van eeuwigheyd, in 't licht verklaarde,
En uyt het noem'loos oopenbaarde,
Waar in gy 't Eynd van uw begeeren vind;
Dat is de Paerel en 't Juweel,
Dat wy begeeren tot ons herten-deel:
Ach Vaader lief, belieft het ons te geeven,
Op dat syn licht,
In ons mag leeven,
Voor uw Aangesigt.

3 Zyt gy dat eeuwig Baaren niet?
Uyt wiens verborgentheyd dat alle dingen,
Als uyt haar diepste wortel dringen,
Waarom gy ook met regt een vaader hiet:
En zyt gy niet zoo naa als verd,
Ook in het middelpunt van 's menschen hert?
Ach laat dan ook al daar uw uytverkooren,
Beminden Soon,
Toch zyn gebooren,
Als het hoogste schoon,

4 Ach Jesus kostelyk kleynood!
Gy zyt de Bruyd, of Bruygom; den Beminde;
Het lust ons, u in 't hert te vinden,
Daar ons begeeren, u, door suchten, nood.
Trek aan, ô leevens vorst, trek aan,
Dat alle Deuren voor u oopen gaan;
Uw hoort de plaats, doet al het vreemde wyken;
O Maajesteyt!
Op dat het blyke,
Dat gy Kooning zyt.

VI

Het tweede is beeter.

Als stervende, en siet wy leeven. 2 Corinth. cap. 6. v. 9.

Doodet

Doodet dan uwe leeden die op de aarde zyn. Colof.3.5.

Kan gesongen worden op de wyse der 10 *Geboodcn.*

Jaa Lichter, of wy u niet hoorden,
Wy sien wat uw gestalte doet;
En uyt uw werckelyke woorden,
Verstaan wy u, in ons gemoed:
Gy sterft, om, uyt uw dood, te geeven,
Terwyl uw duyster lyf verdwynt,
Een beeter, schoonder, fynder leeven,
Dat uyt uw ondergang verschynt.
En of wy 't niet, met onse handen,
Begrypen, als uw weesentheyd,
Daar 't soete licht, door 't vuurig branden,
Sich in de kaamer uyt verspreyd,
Noch zyt gy beeter voor de sinnen,
En aangenaamer in ons hart;
Zoo dat wy, door 't verliesen, winnen,
En krygen helder wit, voor swart.
Als zoo de stomme dingen spreeken,
Hoe zouden wy niet wys'lyk zyn!
En luyst'ren naa haar krachtig preeken,
Zoo helder als de sonne-schyn.
Waarom en zouden wy niet sterven?

Aan onſe valſche leevens aart,
Vol duyſterniſſen en verderven,
Zoo aangebooren, als vergaat:
Op dat wy, door dat grof verlieſen,
Verkrygen ſynder leevens Geeſt,
Veel aangenaamer in 't verkieſen,
Als d'eerſte lompheyd is geweeſt:
Wiens onbetaſtelyke weeſen,
Het gryp'lyk oovertreft, zoo veer,
Als 't licht, dat uyt de kaars verreeſen,
Veel ſchoonder is, als was, of ſmeer:
En wy in Godts genaadige oogen.
Verſchyden, als een vrind'lyk licht,
Dat dood, en duyſternis ontvloogen,
Mag ſtaan voor 't heylig aangeſigt.
Ach eeuwige oorſprong van ons leeven,
Wilt ons uw kracht en wysheyd geeven.

Heylig Antwoord.

Voorwaar, voorwaar ſeg ik u, indien het tarwen graan in de aarde niet en valt en ſterft, zo blijft het ſelve alleen: maar indien het ſterft, zoo brengt het veel vrucht voort. Joh. 12. vers 24.

TOE-

TOE-ZANG.

TOON: Hoe dus bedroeft leewerk.

1 O Tent van vlees en bloed!
Die wy dus lang besaaten,
Als vreemd voor ons gemoed;
Zoo wy u eens verlaaten,
Hoe lustig zal dat ruymen!
Zoo breekt een leewerk uyt
En dryft op syne pluymen,
Daar hem geen traaly sluyt.

2 O kooninglyke hoop!
Hoe balsemt gy het leeven!
Of weelden hooning droop,
Men zout'er niet voor geeven.
Ach kon men 't haar verbeelden!
En dat het wierd geloost,
Die sich in aardse weelden
Verdiepen oover 't hooft.

3 O ruymte sonder End!
Elk blikje komt gy naader;
Gy zyt ons rechte El'ment,
Ons vaaderland en Vaader:
Ach dat wy ons gedulden
In 't slot van vlees en bloed,
Tot Godt ons End vervulde,
En 't deurtjen oopen doet.

VII.
Of op, of onder.

Verneedert u voor den Heere, en hy sal u verhoogen. Jac. 4. vers 10. *Hoewel onse uytwendige Mensch bedorven word, zoo word nochtans de inwendige vernieuwt, van daage tot daage.* 2 Cor. 4. vers 16.

Die

Die hem selven verneedert, sal verhoogt worden.
Luc. 14 vers 11.

Kan *gesongen worden op de wyse van de* 10 *Geboode*n.

Wy weeten 't wel wat gy wilt seggen,
O diepten daar men waater schept!
En ons gemoed komt voor te leggen,
Wanneer men aan uw ketting rept:
Uw scheppers zyn aan een verbonden,
Wel vast, met meenig yser Oog,
Dies, als den eenen gaat te gronde,
Zoo ryst den ander naar om hoog;
Syn sincken doet den ander stygen;
Zoo is, ons dubbeld leeven, mee,
Dat wy van d'eersten opgang krygen,
Verknoopt van aangenaam, en wee:
't Inwendig, en uytwendig leeven,
Hangt met een keting aan malkaar,
Om vast malkander aan te kleeven,
Als of 't maar een gestalte waar;
Zoo dat, door 't willende beweegen,
Of 't Een, of 't Ander, ryst of daalt,
Naa dat de wille is geneegen,
Die aan des leevens ketting haalt.

Als vlees en bloed word op getoogen,
In wellust, weelde en ydelheyd,
In lust van sinnen, oore, en oogen,
Het regte leeven deeser tyd,
Dan gaat de arme Ziel te gronde,
Met al haar ingeslooten kracht,
En word, als in een put, verslònden,
Daar sich onthoùd een naare nacht.
Maar als men 't vlees doet needersincken,
Dan ryst de Ziel, als uyt haar graf,
Om als een morgen-ster te blincken,
Voor hem, die haar het weesen gaf.
Dit moet geschiên van alle wysen;
Weg vlees en bloed, sinkt na de grond,
Dan zal 't inwendig leeven reysen,
Als of het van den doode opstond:
Dat hangt natuurlyk aan malkander,
Gelyk als d'Emmers in den Put;
Als d'eene sinkt, zoo ryst den ander,
Want dit gevolg word niet gestut.
Dies laat het logge vlees vry daalen,
Al die voorsichtigheyd beoogt,
Zoo zal den Geest syn aadem haalen,
Wanneer sy word in Godt verhoogt.

Hy is te pryſen en te looven,
Die 't beſte deel verheft na booven.

Heylig Antwoord.

Want die in ſijn ſelfs vleeſch ſaayt, ſal uyt het vleeſch verderffeniſſe mayen: maar die in den geeſt ſaayt, zal uyt den geeſt het eeuwige leeven maayen. Gal. 6, vers 8.

VIII.
De gunst vergroot.

Ik ben dorstig geweest en gy hebt my te drincken gegeeven Matth. 25. vers 35. *Voorwaar segge ik u, voor zoo veel gy dit een van deese myne minste broeders gedaan hebt, soo hebt gy dat my gedaan.* Matth 25. vers 40. *Geeft de geenen die het van u bid, sprak den geever des eeuwigen leevens.* Matth. 5. vers 42.

Die

Die getrouw is 't minste, die is ook in het groote getrouw Luc. 16. 10.

Al was het maar een koele Dronk,
Van waater, uyt oprechter herten,
Daar gy een Pelgrims dorstig smerten.
Om Jesus wille, mee beschonk,
Gy zult uw looning niet verliesen.
O vriendelyke heemels woord!
Van sulk een waaren mond gehoord,
Wy willen u tot Heer verkiesen.
Een klyne dienst, en grooten loon!
Voor waater, wynen, nooyt volpreesen,
En heylig Bloed, van heemels weesen,
Der klaare Liefde; Och! hoe schoon!
Ach Jesus! welbron aller vreugde,
Fonteyn van alle goed en soet,
Ontsluyt en oopend, in 't gemoed,
Den Bron der aangenaame Deugden.
Dorst gy, naar onse broeder-plicht,
Van trouwe liefde te betoonen,
En wilt een waater-Dronk beloonen,
Met Seegen, van een groot gewicht,

Wy dorſten ook naar uw genaade,
Als naar een leevende fonteyn,
Van heylig waater, heemels reyn,
Daar 't Zielen-vuur ſich wil verſaaden.
Uw ſoetheyd werkt in ons een dorſt,
Door zoo veel hoonig-ſoete woorden,
Die wy van uwe liefde hoorden,
Gelyk een kind aan 's moeders borſt.
Wy dencken aan die ſchoone Reeden,
Die 't Vroutjen uyt uw mond vernam,
Doe ſy om Jacobs waater quam,
Zoo ver van huys, en ſtad getreeden:
Sy wiſt niet wie den eyſcher was,
Tot u genaad' haar quam te leeren,
Het leevend waater te begeeren,
Dat heette Zielen-Dorſt genas:
Dat waater van het eeuwig leeven,
Dat uyt uw heylig hert ontſpringt,
En 't bange leevens-vuur door dringt.
Wil uw genaade ons eeuwig geeven.

Hei-

Heylig Antwoord.

Die een Propheet ontfangt in de naam eens Propheeten, zal den loon eens Propheeten ontfangen: en die een rechtveerdigen ontfangt in den naam eens rechtveerdigen, zal den loon eens rechtveerdigen ontfangen. En zoo wie een van deese kleyne te drinken geeft alleenlijk eenen Beeker koud waater, in den naam eens Discipels, voorwaar segge ik u, hy en zal sijn loon geensins verliesen. Matth. cap. 10. vers 41, 42.

IX.
Noch haalt het oover.

H*et geloove nu is een vaste grond der dingen die men hoopt, en een bewijs der ſaaken die men niet en ſiet.* Hebr. 11. vers 1. *Want al dat uijt Godt gebooren is, overwint de waereld: en dit is de overwinninge die de waereld overwint, naamentlijk ons geloove.* 1 Joh. 5. vers 4.

Mijn

Myn Kooningryk en is niet van deese Waereld.
Joh. 18. vers 36.

Het Niet weegt ſwaarder als het Iet,
Dat is een wonder, die het ſiet;
Hoe kan 't een waereldling bevatten?
Noch echter is het klaar en waar,
En voor de wyſen oopenbaar,
Die trachten naa verborge ſchatten.
Het Iet om hoog, en 't Niet om laag,
Dat is een wonderlyke waag,
En onbegryp'lyk voor de ſinnen,
Die haar begeerte knoopen vaſt,
Aan alles wat men ſiet en taſt,
En 't aardſche voor het heemelſch minnen.
Maar 't eedele verlicht gemoed,
Met vaſt Geloof, en Hoop gevoed,
Siet met bedaardheyd ſwaarder weegen,
Dat voor de waereld is een Niet,
Om dat men 't met geen oogen ſiet,
Een Iet, daar 't al in is geleegen.
En daarom zynſe dwaas en ſot,
En voor de waereldling beſpot,

Maar voor den Heemel zynſe wyſen,
By wie d'onſichtbaare eeuwigheyd,
Het ſichtbaar weeſen deeſer tyd,
Met ſyn gewicht, als kaf, doet ryſen.
Want deeſe waereld gaat voorby,
En 't Eynde ſchuyft haar aan een zy,
Zoo door de Dood, als in 't Gerigte;
Maar 't Weeſen dat men hier niet ſiet,
Verandert nooyt, noch eeuwig niet,
Dat is een groot en ſwaar gewigte.
Het heet een Niet, en 't is het AL,
En meer als imand ſpreeken zal,
Waar uyt het alles quam te vooren,
Wat ooyt, of ooyt; het oog beſag,
Wat is, of was, of koomen mag,
't Is al uyt deeſe grond gebooren.
Daarom ô blinde waereldling,
Al is't, voor u, een wonder ding,
En ook belachg'lyk voor uw'ſinnen,
Het is voor hem zoo wonder niet,
Die uyt verklaarde oogen ſiet,
Om 't waare goed, voor ſchyn te winnen,
Geluckig zynſe die 't beminnen.

Hey-

Heylig Antwoord.

En hebt de waereld niet lief, noch 't geene in de waereld is: zoo iemand de waereld lief heeft, de liefde des Vaaders en is niet in hem. Want al dat in de waereld is, namentlijk de begeerlijkheyd des vleesches, ende begeerlijkheyd der oogen, en de grootsheyd des leevens, en is niet uyt den Vaader, maar is uyt de waereld. En de waereld gaat voorby, en haar begeerlijkheyd: maar die den wille Godts doet, blijft in der eeuwigheyd. 1 Johannis. 2. vers 15, 16, 17.

X.
't Verheugt de Engelen.

W*y dwaalden alle als Schaapen, wy keerden ons een yegelijk na zijnen wegh.* Jesaia. 53. vers 6.

En vreest niet, gy kleyn kuddeken, Luc. 12, 32.

Kan gesongen worde op, O Kersnacht.

Wie was het Schaapje, dat ging dwaalen,
En doolen, buyten spoor en paalen,
Door 't woeste veld, en wilde woud,
Zoo veer van huys, in vreemde Oorden,
In prykel van een wreet vermoorden,
Wyl sig den Eeter daar onthoud,
Ik was het self, en ging al verder,
Maar gy myn aldergoedste Herder,
Hebt my zoo trouw'lyk op-gesocht,
En eyndeling met vreugd gevonden,
Eer my de Wolf noch had verslonden,
En op uw schouders t'huys gebrocht.
Nu lust ons naar uw stem te hooren,
En naa te volgen uwe spooren,
Op dat wy 't Zielverquickend Gras,
Met koele heemels-dauw, beseeten,
In uwe groene beemden eeten,
By 't aangenaame bloem-gewas,
En onder uwe hoede schuylen,
Voor die, van heeten honger, huylen,

En jancken naar onnoosel bloed,
Maar zoo wy van uw Staf niet wyken
Sy zullen van den roof niet stryken,
Al zynse noch zoo zeer verwoed.
Ach goede Herder onser Zielen,
Wy willen volgen op uw hielen,
Uw Stem is hoonig, brood en wyn,
En Ooly, Melk en alle seegen,
Bewäart ons dicht op uwe weegen
Dan zullen wy geluckig zijn.
Geluckig mag het Schaapjen heeten,
Dat onder uwen Staf mag eeten,
En drincken uyt de koele Beek,
Van klaare liefde, uyt Godts Herte,
Een balseming voor dorstend smerte,
't Most veel zyn, dat hier by geleek.
Hoe zouden wy hem niet beminnen,
En speelen staadig met de sinnen,
Op al syn vrind'lyk goed en soet,
Die ons zoo lief'lyk quam te vooren,
Doe wy, zoo ver van huys, verlooren,
Elendig waaren in 't Gemoed.
Dat uwe Staf ons verder leyde,
Tot dat wy in de groene weyde,

Van

Van 't heylig, zaalig Paradys,
In wyte en eyndeloose breete,
Niet uyt te spreeken, noch te meeten,
U eeuwig geeven lof en prys.

Heylig Antwoord.

Mijn Schaapen hooren mijn stemme, en ik ken de selve, en sy volgen my, en ik geef haar het eeuwig leeven: en sy en zullen niet verlooren gaan in der eeuwigheyd, en niemant en zal de selve uyt mijne hand rucken. Joh. 10. v. 27. 28.

XI.

Die Godt vertrout, Heeft wel gebout.

Siet, de landman verwacht de kostelijke vrucht des lands, lankmoedig zijnde over deselve, tot dat het den vroegen en spaaden reegen sal hebben ontfangen. Jac. 5. vers. 7

Ver-

Verwachtende de zaalige hoope. Titum 2,13.

De Bouman waagt het ſaayen,
En ſmyt ſyn beſte pand,
Verlooren oover 't land,
Op goede hoop, van ſchoone vrucht te maayen:
Was imand daar ontrent,
Zulk weeſen niet gewent,
Hy meende 't rad der Sinnen moeſt hem drayen.
Zoo willen wy 't ook waagen,
En ſmyten 's waerels Ryk
Met al ſyn drek en ſlyk,
Van ydelheyd en vleeſchelyk behaagen,
Des ouden Adams buyt,
Van onſen boeſem uyt,
Want dit verlies zal goede vruchten draagen.
Al kan hy 't niet verſinnen,
Die ſyn gedachten ſpand,
Om door een gauw verſtand,
Des waerelds ſchat, en 't weelden Goed te winnen,
Wy zynder in geruſt,
En ſetten onſe luſt,

Om

Om 't waare goed voor ſchyn en rook te minnen.
Vergaart geen ſchat op aarde,
Gaf iemand ons te raat,
In Wysheyd, ſonder maat;
Die alles wiſt, in ſyn gewigt en waarde:
Zoo wie ſijn woorden houd,
Heeft op een Steen geboud,
En ſtaat geveſt, of 't woeden, onweer baarden.
Hy kenden ons bederven,
En Wiſt dat ons gemoed
Vervult met waerels goed,
Niet was bequaam, om't heemels goet te erven·
Hy maakten ons een Spoor
En ging ons ſelver voor,
Al wie hem volgt ſal 't eeuwig heyl verwerven.
Wat mocht het iemand baaten,
Of hy de waereld had
Gewonnen, tot een ſchat,
En moſt, helaas! het Zielen-goed verlaaten!
Hier ſeyt de wysheyd neen,
't Was beeter hier geen ſteen,
Als dat wy zoo, het ſichtbaar Al, beſaaten.
Ach Jeſus onſen Heere,
Schynt klaar in ons Gemoed,

Op

Op dat wy 't waare goed,
Uyt ſchyn verlies, in d'eeuwigheyd begeeren,
En oogſten 't groot gewin,
Der lange Rykdom in,
De Ziel tot vreugd en uwen naam ter eeren.

Heylig Antwoord.

Die ſijn leeven lief heeft, zal 't ſelve verlieſen: En die ſijn leeven haat in deeſe waereld, zal 't ſelve bewaaren tot het eeuwige leeven. Joh. 12. vers 25.

XII
Nu ſchynt het klaar.

De *twijſe naamen Ooly in haare vaaten met haar Lampen:* Matth. 25. vers 4.

Uw naam is een Ooly die uytgestort word
Cant. 1. vers 3.

Wat sprak dien alderwysten mond,
In wien men nooit bedrog en vond?
Was't niet, hoe dat wy souden leeren,
  Van syn alwaarde Majesteyt,
  Sachtmoedig en Ootmoedigheyd,
Al die haar Zielen rust begeeren?
  Wat zou dat schoonen ooly zyn,
  In 's leevens Lamp, om klaaren schyn,
In 's Bruygoms heylig Oog te geeven!
  Wy waaren immers gaaren wys,
  Om ook dien kooninglyken Prys,
t'Ontfangen, in het eeuwig leeven.
  Jaa ooverheylig Zielen brood,
  Lam Godts, dat heemelsch bloed vergoot,
Wilt gy ons geest'lyk voedsel weesen
  Op dat het bitter en het suur,
  Der wrange en wreevele natuur
Door uwe soetheyd word geneesen.
  Ons Zielen-vuur is zeer belust,
  Naar uw beloofde vreede en rust,
En tracht uyt uw fonteyn te drincken;

Van

Van 's leevens koele waaterbron,
Wiens Well van eeuwigheyd begon,
Op dat ſy 't vuurig regt laat ſincken.
Gy zyt dat heylſaam Vrouwen Saat,
Belooft, om 't heylloos Slange quaad,
Op ſyn vergifte kop te treeden:
Dat moet geſchieden in ons hert,
Op dat het uwen Tempel werd,
Daar gy, ô Godt, word aangebeeden.
Ach Jeſus! alderhoogſte Soet,
Verſinckt u diep in ons Gemoed,
En word in onſen Grond gebooren,
Dat gy der Zielen Pérel zyt
Die uyt ons hert, in eeuwigheyd,
Niet wykt, of weeder word verlooren.
Wie ſpreekt der Zielen Rykdom uyt,
Die Godt, tot Bruydegom of Bruyd,
Voor eynd'loos eeuwig mag verkrygen,
Benevens 't ganſche Heemelryk,
Waar is een Ding, hier by gelyk?
Waar ſpreken geld, hier moet men ſwygen.
Op Maagden, 't is geen ſlaapens tyd,
Eer ons de gulde Eeuw ontgleyd,
Godts liefde laat ons alle nooden;

Al wat de waereld geeft en bied,
Verdwynt tot rook en ydel niet:
Ons word wat hoogers aan-gebooden.
Ach God'lyk, heylig heemels-Bloed,
Weeft gy den ooly in 't Gemoed,
Op dat de Lamp des leevens fchyne,
Als van een wel-bedachte Maagt,
Die haaren Bruydegom behaagt,
En 't naare duyfter doet verdwynen.

Heylig Antwoord.

Laat uw lendenen omgord zijn en de Kaerfe brandende. En zijt gy de menfchen gelijk, die op haaren heere wachten, wanneer hy weeder koomen zal van de Bruyloft, op dat als hy komt en klopt, fy hem terftont moogen oopen doen. Salig zijn de Dienft knechten, welke de heere, als hy komt, zal waakende vinden. Luc. 12. vers 35, 36, 37.

XIII.

Zoo veel te waardiger.

G*elyk een Hert schreeuwt na de waaterstroomen; alzoo schreeuwt myn Ziele tot u, ô Godt. Myn Ziele dorst na Godt, na den leevendigen Godt.* Psalm 42. vers 2.

Alle

Alle gy dorstige, komt tot de waateren.
Jesa. 55. vers 1.

O waater-beek van Cristallyn,
Zoo koel by heete Sonneschyn,
Die 't Oog tot op uw grond laat kyken,
Terwyl gy van de hoogten af,
Daar 't wellen uwen oorsprong gaf
Door groene Beemden heen komt stryken;
Wat zyt gy fris, voor 't dorstig hart,
Dat in het wilde woud, benart,
Van jaagers, en van bitse honden,
Benauwt, vervolgt en seer geplaagt,
Lankwylig, op, en af gejaagt,
Ten laatsten uytkomst heeft gevonden,
Nu hygt en swoegt en jankt na vogt,
Op dat het sich eens laaven mogt,
En 't afgesloofde hert verquicken:
Hoe salft gy sijn verhitte borst,
En laaft syn oovergroote dorst,
Op dat het niet behoeft te sticken.
Zoo zyt gy voor 't gejaagde Beest,
En zoo is Godt voor onsen Geest,
Vermoeyt van alle het vinnig jaagen,

Die ſuchten ende vluchten moet,
In 't wilde woud van vlees en bloed,
Beleyd, met zoo veel looſe laagen.
Ach Jeſus, koele waater vliet,
Die u zoo vrind'lyk aan ons biet,
Wy willen uyt uw beekjes drincken,
Tot wy den jaager deeſe tyd,
Ontvlooden, in de eeuwigheyd,
In uwe volheyd gans verſincken.
Dan is de bange jagt gedaan,
En 't lange ruſten gaat weer aan,
Geen dryver kan ons meer beroeren;
Wy graaſen in een groene beemd,
Daar nooyt een tyd, de fleur af neemt;
En ons geen vyand kan beloeren.
Nu jaagt hy ons, en meent het quaad,
Maar 't komt de goede wil te baat,
Die vluchtende in des vaaders armen,
Sich uyt de wildernis ontwart,
En ſchuylt in Godts genaadig hert,
Van licht en liefde, en erbarmen.
Daar ſal de leevende fonteyn,
Een eeuwige verquicking zyn,
Weg ydelheid, van 't aardſche leeven,

Wy ſoecken in uw ryk geen ruſt,
Maar zyn op heemels heyl beluſt,
Om naar 't Beloofde land te ſtreeven.

Heylig Antwoord.

Zoo iemand dorſtet, die, koome tot my en drinke. Joh. 7. vers 37. *Zoo wie gedroncken zal hebben van het waater dat ik hem geven zal, die en zal in eeuwigheyd niet dorſten, maar het waater dat ik hem zal geeven, zal in hem worden een Fonteyne van waater, ſpringende tot in het eeuwige leeven.* Joh. 4. vers 14.

XIV.

Die anders wil, Heeft ſtaag verſchil.

Gy begeert, en hebt niet: gy benyd en yvert [*na dingen*], *ende en kuntſe niet verkrijgen: Gy vecht en voert krijg, doch gy en hebt niet om dat gy niet en bid; Gy bid, en gy en ontfangt niet, om dat gy quaalijk bid, op dat gy het in uw wellusten doorbrengen zoud.* Jac. 4. vers 2, 3.

Zoo yemand achter my wil koomen die verloochene hem ſelven. Luc. 9. 23:

Kan geſongen worden, op Pſalm 24.

Elk ſeyt al wat: Bevind ſich iet,
In 't midden van een ſnelle vliet,
Dat krachtig opwaarts is geneegen,
In weederwillen van de vloed,
Die ſtaadig na beneeden ſpoed,
Zoo heeft hy 't ganſche waater teegen:
Maar houd hy 't weederwillen ſtil,
En wil gelyk de vloeying wil,
Dan is ſyn ongemak geneeſen;
Dan zal den ganſchen Duytſen Ryn,
En al ſijn dropjes met hem zyn,
En 't zal als eenen wille weeſen,
Ach droevig menſchelyk gemoed,
Hoe leeft en ſtreeft gy teegen vloed,
En ſtroom, van 't groote God'lyk Willen!
Die uwen wille teegen gaat,
Want hy is goed en gy zyt quaad,
Hoe kan dit anders als verſchillen!
Al is de breede en wyde vloed,
Van d'Eyndeloofe Godtheyd, goed,

Noch is ſy quaad voor uw begeeren,
Om dat ſy eeuwig voor ſich gaat,
En nooyt vereenigt met uw quaad,
Noch haaren loop niet kan verkeeren.
Maar wild gy noch geluckig zyn,
Verlaat uw eygenwillig myn,
Dan zyt gy van de laſt ontlaaden,
De ganſche Godtheyd is u meê,
En dryft u eynd'ling in de Zee,
Van 't eeuwig leeven vol genaade.
Ach Stroom van alle eeuwigheyd,
Die niet als goet en vrind'lyk zyt,
Hoe ſoeckt gy 't alles meê te ſleepen!
Gelyk het ook geluckig word,
Wat ſich in uwe ſtrooming ſtort,
En van uw dryving word begreepen.

Heylig Antwoord.

W*ie met my niet en is, die is teegen my, en wie met my niet en vergaadert, die verſtrooyt.* Matth. 12. v. 30.

TOE-

TOE-ZANG.

TOON: Uyt liefde komt groot leyden.

of, *ik ging op eenen morgen.*

1 *Godt is een eeuwig geeven,*
Een volle ſtroom van goed,
Syn liefde dryft ten leeven,
Vloeyt weg, met deeſe vloet;
Verlaat de waereld en ſyn ſchyn,
En ſtaakt het weeder-ſtreeven,
Gy zult geluckig zyn.

2 *Geluckig booven maaten,*
Die 't God'lyk willen kieſt,
En alles wil verlaaten,
Waar door men Godt verlieſt.
't Was immers ydelheyd en niet,
Of wy 't hier al beſaaten,
Wat ons de waereld biet.

3 *Neen oovergoude daagen,*
Wy treeden in u voort,
Op dat wy 't leeven draagen,
Door d'opgeſlooten poort,
En ons geen naaberouw door-knaagt,
Maar 't eeuwig welbehaagen,
Al 't leet naar achter vaagt.

XV.

Een quaade grond, Een korte ſtond.

Een-regelyk die deeſe mijne woorden heord en die zelve niet en doet, die zal by een dwaas Man vergeleeken worden, die ſijn Huys op het ſand gebouwt heeft, ſprak Jeſus de eeuwige wysheyd. Matth. 7. vers 26.

Hy

Hy zal op sijn huys leenen, maar het en zal niet bestaan.
Job. 8. vers 15.

'tGebouw dat niet op Christi woorden staat,
Als is 't tot een Palleys verheeven,
't Is ydelheyd, Syn fondament is quaad,
En 't zal sich eyndeling begeeven.
Al sat men sacht, op een fluweelen stoel,
En Gouden berg van alle weelden,
En had van rouw of weedom geen gevoel,
Maar al wat sich het hert verbeelden;
En dit gebouw stond op de schoonste voet,
Zeer wel beleyd en vast verbonden,
Gelyk de geest van deese waereld doet,
Door spits vernuft en gauwe vonden;
't Was ydelheyd: Want of het niet door fout,
Van deese of geene quam te leyden,
Die duysenden op winsten zyn betrouwt,
Noch ook door woesten oorlogs tyden,
Verteerend vuur, of hooge waater-vloed,
Of op-geswolle wilde baaren,
Als 't onweer fel en raasende verwoed
De schatten rooft, die op haar vaaren,

Noch

Noch is't vergeefs: Zoo komt'er eyndling toch,
Van middernacht, ſnel op gedreeven,
Een Onweer, ſwart, en ſwaar, van wee, en Och!
Welks drygen 't fondament doet beeven.
Staa vaſt, gebouw dat op een ſandgrond ſtaat,
Hier moeten al uw deelen kraaken,
Als deeſe vlaag op uwe lenden ſlaat,
En donderbraakt uyt ſyne kaaken.
Wat Storm is dit! zoo byſter en zoo ſwart?
Men placht hem altyd DOOD te heeten.
Baa, monſter, voor een waereldlievend hart,
Wat hebt gy al ter neer-geſmeeten!
Daar leyt het al, op eene ſlag, en ſtoot!
Wie wys is, bouwt op Chriſti woorden,
Zoo heeft ſyn huys in eeuwigheyd geen nood.
Wys zynſe, die naa wysheyd hoorden.
Wie iſſer nu dan zoo verſtandig niet,
Of zoo met blindheyd in-genoomen,
Die deeſen buy niet in 't gemoet en ſiet,
En weet dat hy gewis zal koomen?
Ach armen Menſch! waarom dan zoo gedaan?
Waarom gebouwt op zulcke gronden,
Die teegen Dood en Hel niet kunnen ſtaan?
Hier word gy immers ſtom gevonden.

Zoo niet, zoo niet; al die ſyn heyl begeert,
Moet op de vaſte ſteenrots bouwen,
Hoe Jeſus heeft gewandelt en geleert,
Dat ſal hem eeuwig niet berouwen.

Heylig Antwoord.

De Ryke Menſch ſprak: *En ik ſal tot mijn ziele ſeggen, Ziele gy hebt veel goederen, die op geleecht, zijn voor veele jaaren, neemt ruſte, eet, drinkt, zijt vroolijk. Maar Gode ſeyde tot hem, gy dwaas, in deeſe nacht ſal men uw Ziele van u eyſchen: en 't geen gy bereyd hebt, wiens ſal het zijn? Alzoo [is 't met dien], die hem ſelven ſchatten vergaadert en niet rijk en is in Gode.* Luc. 12. vers. 19. 20. 21.

Alles

XVI.
Alles heeft ſyn mond.

Want uyt de groote en ſchoonheyd der ſchep'elen word de oorſpronckelyke werkmeeſter der ſelve beſchouwt daar by vergeleken zynde. Wysheyt 15. vers 5.

Aan-

Aanmerkt de Leelien des velds. Matth. 6. vers 28.

Kan gesongen worden, op Psalm 24.

Als wy door groene beemden gaan,
Daar veelderhande Bloempjes staan,
Die tot ons, al iet willen spreeken,
Met wit, en blauw, en rood en geel,
Vermengt, besprengt, soo schoon en eêl,
Hoe wel, hoe nau, en dicht bekeeken;
Terwyl zy haaren geest van geur,
Door 't aangenaame Lyf, van kleur,
Zoo hert-verquik'lyk van sich geeven,
En 't windje, veegende oover 't Hof,
Met bloeysel-reuk, het ruysend-lof,
Der hooge Poopelaars doet beeven,
De morgen-Son zoo heer'lyk blinkt,
En koele dauw van kruydjes drinkt
By 't tuyt'ren, fluyten, singen, queelen,
Van 't lugtig vlugtig pluym-gediert,
Dat tusschen Aarde en Heemel swiert,
En door de takjes heen gaat speelen;
Dan dencken wy in ons gemoed:
O Paradys, wat zyt gy soet!

Om dat wy hier een blikje ſpeuren,
Van d'uytgevloeyde liefdens kracht,
Die als een ſpiegel word geacht,
Op dat wy 't goed, voor 't quaade keuren.
Sy preeken al van haaren Grond,
Daar alle weeſen uyt ontſtond,
Gelyk, als uyt-geboore krachten;
Die ons met haar veelvoudigheyd,
Zoo ſchoon en wonder uytgebreyd,
't Onſigtbaar weeſen doen betrachten.
In dit geſchep, van Tyd, en Maat,
Is Lief, en Leed, en Goed, en quaad,
In een vermengt, en uyt-gebooren;
Maar in den grond der eeuwigheyd,
Is 't eeuwig-duurend onderſcheyd,
Als dagh en nacht, van Liefde, en Tooren.
De Duyſternis die Tooren hiet,
Begrypt het Licht des leevens niet,
Zoo ook, haar booſe Creatuuren,
Die, met de Hel, verborgen zyn,
Gelyk de Nacht, in Sonneſchyn,
En dat zal eynd'loos eeuwig duuren.
Wat is de wyſe Vaader goed,
Die met een ſtroom van zoo veel ſoet,

De

De menschen daag'lyx komt begieten,
'tZy datse vroom, of god'loos zyn,
Syn reegen en syn Sonneschyn.
Laat hyse al te saam genieten.
Vraagt gy, waarom dit zoo geschiet?
Godt is de LIEFDE, en anders niet;
En wyl in 'tsichtbaar AL, en Leeven,
Syn liefdens kracht is uytgevloeit,
En half in deese waereld bloeyt,
Zoo kan hy niet, als 't goede geeven.
Daarom, ô Mensch, wie dat gy zyt,
Bespiegelt u, in deesen tyd,
Eer dat den SPIEGEL word verbrooken,
En uwe Ziel in 't duyster Naar,
Daar 't Goede nooyt word openbaar,
Van Godt most eeuwig zyn verstooken.
Dat is de Hel, en eeuwig quaad,
Daar 't lieve licht nooyt in en gaat,
Valt iemand daar, wie wil hem redden?
't Is buyten Godt, het eeuwig Goed,
Bedenkt u dan wat dat gy doet,
Hels lyden, is een onsacht bedde.
Daarom is deesen tyd van Goud,
Die onse Ziel den Spiegel houd,

Daar Goed en quaad ſich openbaaren,
Op dat wy 't beſte vatten aan,
Naa Godt, de waare Rykdom ſtaan,
En eeuwig wel, voor quaalyk vaaren.

Heylig Antwoord.

Siet ik heb u heeden voorgeſtelt het leeven, en het Goede: en den Dood en het quaade. Deut. 30. vers 15.

TOE-ZANG.

TOON: Nierea: of 10 Gebooden.

1.

Wy willen Godt ons herte geeven,
En treeden 't aardſche met de voet,
Op dat ons 't eeuwig heemels leeven,
In plaats van 't helſche quaad ontmoet.

2.

Ach hoe veel ſchoonder is het daagen,
Van 't Somerdaagſe Morgenrood,
Als 't nypen van de Noorder vlaagen,
By donck'rc nacht, zoo naar en dood.

3.

Elk ſpreekt en preekt van 't eerſte weeſen,
Als van haar Moeder, en den grond
Waar uyt ſy in 't beginſel reeſen,
Want alles heeft ſyn oopen mond.

Hier

4.

Hier ſtaan wy nu, gelyk genooden,
Om aan te vatten wat ons luſt,
Van rechts en lings, ons aangebooden,
Eer't licht des leevens word gebluſt.

5.

Zoo laat ons wel en wys'lyk keuren,
Het blyde goed, voor 't droevig quaad,
Wyl 't ons uyt liefde mag gebeuren,
En voor 't begeeren open ſtaat.

6.

Fontyn en wortel aller weeſen,
Brengt gy den regten honger voort,
Dat alle onluſt word geneeſen,
En alles komt gelyk het hoort.

XVII.
Om een beeter.

Werpt van u weg al uw oovertreedinge waar door gy oovertreeden hebt. Ezech. 18. vers 31. *Dewyl gy uyt gedaan hebt dien ouden mensch met syn wercken.* Col. 3. vers 9.

Laat

Laat ons dan afleggen de wercken der duysternis.
Rom. 13. vers 12.

Stort uyt, uw Waater op der Aarde,
Zoo vul ik uwen Kroes met Wyn,
Zeer goet en soet, en hoog van waarde;
Dat zal uw immers beeter zyn:
Zoo spreekt, Godts Liefde ook tot myn,
En alle; Dat wy zouden haaten,
Al wat de waereld roemt en eert,
Verachten, smaaden, en verlaaten,
Wat sy bemint en zeer begeert.
Nu hoort, wat ons de wysheyd leert:
Giet weg de Waereld uyt uw Herte,
Zoo schenk ik u den Heemel in,
Die baart geen na berouw en smerte,
Ach, oovervloed, van groot gewin!
Weg ydelheyd, uyt onsen sin.
Siet Mensch, wat is den Eys des Heeren?
Hy heeft geen Menschen dienst van doen,
Maar syn genaade, is een begeeren,
Om ons, als kind'ren, op te voên,
Op dat wy 't altyd jeugdig groen,
Genieten in het eeuwig leeven:

Hy wil maar dat wy wyſ'lyk zyn,
Een ſlechter voor een beeter geeven,
Een dreckig voor een ſuyver reyn,
Een lampje voor een Sonneſchyn.
Is dit noch waardig t'ooverweegen,
Of neemt men noch bedenckens tyd?
Op ſulck een winſt, en groote ſeegen,
Voor 't derven van de ydelheyd,
Die, als een ſtroom, daar heenen gleyt;
De Gulde Poorten ſtaan ons oopen,
De goede Vaader nood ons al,
Op wy dat van ſyn Goedheyd koopen,
Den Heemel, voor het jammerdal,
En vaſt ſtaan, voor een ſwaare val.
Ach Vaader! dat wy u beminnen,
En tot een balſemende kracht
In 't ſtrenge leevens-vuur gewinnen,
Die haar geſtalten zoo verſacht,
Dat ſy, van vreugde, eeuwig laght,
En opſtygt, in een jubileeren,
Met lof geſang en dankbaarheyd,
Om 't ſchoon der vreugde te vermeeren,
In 't Herte van uw Majeſteyt,
Door d'eeuw'ge diepte uyt-gebreyd.

Jaa Vaader laat ons dat gebeuren,
 Wy willen 't, en gy wilt het ook,
 Wys zynſe, die voor damp en rook
Dat ſchoone licht des leevens keuren.

Heylig Antwoord.

E*en goede, neergedrukte, en geſchudde, en ooverloopende maate zal men in uwen ſchoot geeven.* Luc. 6. vers 38

XVIII.
Hoe onbedaçht!

En weet gy niet dat de vrindschap der waereld een vyandschap Godts is! Zoo wie dan een vriend der waereld wil zyn, die word een vyand Godts gestelt, Jac. 4. vers 4.

Zyt nuchteren en waakt. 1 Petr. 5. vers 8.

Al ſachtjes Menſch, zoo luſtig niet in 't leeven,
Of weelde, uw kroes, met oovervloed, beſchenkt,
Gy zyt, helaas! met groot gevaar omgeeven,
Het is hier niet zoo veylig, als gy denkt.
Daar treet'er een, van achter, op uw hielen
Te byſter naar, en doncker van geſigt,
Zeer Monſtereus, voor waereldlyke Zielen,
Dat alle baa, en leelyk, voor hem ſwigt.
Wat meer? noch veel; noch veel, die haar verblyden
In uw verderf, en loeren op uw quaad,
Terwyl ſy u by haaren teugel leyden,
Op dat gy, vlug, op quaade weegen gaat.
Nu ſtaat eens ſtil; Raapt uw gedachten t'ſaamen,
Al ver genoeg, al ver genoeg van huys:
Gy zyt een menſch, en zoud u reed'lyk ſchaamen,
Omringt te zyn, met zulk een hels geſpuys.
Sy blyven wel voor uw geſigt verhoolen,
Als dun geſpens, en guych'len om u heen,
Maar haar bedrog, doet u elendig doolen,
Rampſaalig kind, helaas! waar wil dit heen!

Waar wil dit heen? Dit bly zal droevig Enden!
Maar 't is noch tyd; ſiet, met bedaardheyd om,
Hy is u naa, die dreygt met groote Elende,
En u verſlenſt gelyk een beemde-Blom.
Nu zyt gy mooy, en ſierlyk uytgeſtreeken,
En dunkt u wel het ſchoonſte kind te zyn,
Maar dit verguld wil jammerlyk verbleeken,
Als 't ooverdek van ydelheyd en ſchyn,
Door uw Gevolg, aan 't Eynd, word afgenoomen.
Hoe zoo? Want aars? als leelykheyd en vuyl,
Afſchuw'lyk graau en ſwart, om voor te ſchromen,
Gedompelt in een diepe modder-kuyl.
Hier zoud gy wel een aardſchen Engel ſchynen.
Maar 't Monſter dat daar in verhoolen legt,
Word openbaar, als 't masker zal verdwynen,
O wee! o wach! die uytval was te ſlecht!
Zoo niet, och neen; treed uyt den kring der booſen,
Vlucht van 't verderf, het jammer word te groot.
Al is de weg, zoo fraay beſtrooyt met rooſen,
't Is ydelheyd, zy ruyken na de dood.
Wy nooden u, om onze weg te minnen,
O Suſter, komt, geeft ons nu eens de hand,
Treed aan, treed aan, word onze ſpeelnootinne,
In 't ooverſchoon en zaalig vaader-land.

Hey-

Heylig Antwoord.

Zoo onderwerpt u dan God: weederstaat den duyvel en hy zal van u vlieden. Naakt tot God, en hy zal tot u naaken. Jac. 4. vers 7, 8.

XIX.

Het beſt, Op 't leſt.

Ende daar zyn Heemelſche lighaamen en daar zyn aardſche lighaamen: maar een andere is de heerlykheyd der heemelſche, en een ander der aardſche. 1 Cor. 15. vers 40.

Maar

Maar wy hebben deese Schat in aarde vaaten.
2 Cor. 4. vers 7.

Een houte kroes, vervult, met roode wyn,
Verdonckert, en verbergt het schoone,
Maar geeft dat Nat, een Vat van Criſtallyn,
Zoo zal 't ſyn zierlykheyd vertoonen,
Noch meer, als't licht ſyn glans daar ook toe doet;
Zoo is de Ziel in 't aardſche vlees en bloed.
Al is ſy rood, of geel van deugden-goud,
Haar ſchoonheyd is voor 't oog verhoolen,
In 't groove lyf, als in een kroes van hout,
Dit doet het menſch'lyk oordeel doolen,
Dat op de glans van deeſe waereld bouwt,
De vroome zyn als and're, krom en oud.
Maar als eerlang het aarden vat verbreekt,
En dat het oover word gedreeven,
Uyt deeſe kroes, daar ſy verhoolen ſteekt,
In 't heylig ſaalig vreugde-leeven,
En dryft in 't Vat van heemels Criſtallyn,
Dan blinkt haar deugd gelyk de ſonne-ſchyn.
't Is beeter hier voor ſlecht en regt te gaan,
En 't herr met deugden te verryken,

Als

Als had men hier een koonings mantel aan,
Daar 's Waerels oog op quam te kyken,
Wy achten 't mooy en Zierſel waard en hoog,
Dat koſt'lyk is in 's Bruygoms heylig oog.
Al wat hier blinkt, en trots in hoogmoed praalt,
Het is gering en kleyn van waarde,
Wanneer de Dood, den eeſel 't mooy afhaalt,
Daar leyt het al in ſtof en aarde.
Dan is, helaas! 't inwendig leeven bloot,
In plaats van wyn, als waater uyt de ſloot,
O Jeſus! kracht, die altyd wond'ren doet,
Gereet om 't krancken te geneeſen,
Wy nooden u te gaſt in ons gemoed,
Laat uw genaade met ons weeſen,
Op dat door u, het waater, in ons hert,
Tot goede wyn, van deugd, verandert werd.

Hey-

Heylig Antwoord.

D*aar is een Natuurlyk lighaam, en daar is een geestelyk lichaam.* 1 Cor. 15. 44. *Doch het geestelyke en is niet eerst, maar het natuurlyke, daar naa het geestelyke.* v. 46. *Dan zullen de rechtvaardige blincken gelyk de Son, in't Koningryke haars Vaaders.* Matth. 13. vers 43.

Het

XX.
Het mag geen qŭaad.

L*aat my de waatervloed niet ooverstroomen, en laat de diepte my niet verslinden.* Psalm 69. vers 36.

De

De Heere bewaart alle de geene die hem liefhebb
Psalm 145. vers 20.

Kan gesongen worden op, O *Saalig heilig Bethlehem.*

Al bruyst de wilde leevens Zee,
Daar wy, in vlees en bloed, op varen,
Wy hebben onsen Jesus mee,
Die zal ons scheepje wel bewaaren.
Hy sprak wel eer een enckel woord,
En straften we'er en woeste winden,
Sy waaren stil en sweegen voort,
Syn Liefde kan de Tooren binden.
Laat hobben tobben wat'er wil,
Laat ruyssen alle norsse vlaagen,
Naa onwe'er word het wel eens stil;
Wy willen 't met den Meester waagen,
Al is den afgrond zeer ontstelt,
En gaapt, om 't leeven te verdrincken,
Zoo lang als Jesus ons versellt,
En hebben wy geen nood van sincken.
Hy is getrouw in alle nood,
En zal ons scheepje niet begeeven,
Maar voeren oover hel en dood,
Aan d'oever van het eeuwig leeven.

Steek af, in Zee, van 't vreemde land,
Daar Vlees en bloed wel is gebooren,
Maar 't is een schraale en dorre strand,
Daar wy geheel niet t'huys en hooren.
Aan d'ooverzyde van dit Meer,
Is 't Vaaderland van rust en vrede,
Al tobt het scheepjen op en neer,
Gy hebt de goede Jesus meede,
Die zal het stieren daar het hoort,
En brengen in behouden haaven.
Die zoo niet wil, moet echter voort,
Op 's leevens Zee, met staadig slaaven,
En yd'le onrust, voor en naar,
Bestormt van vlees'lykheyd en sonde;
In eeuwig prykel en gevaar,
Van jammerlyk te zyn verslonde,
In d'eeuwige afgrond sonder grond:
Wie kan de diepe sincker houden?
Of redden uyt der hellen mond,
Die op syn eygen zelfs betrouden!
En of hy lang op deese Zee,
Van 't haast verdwynend sigtbaar leeven,
Had stroom en we'er, en winden mee,
En wierd voorspoedig voort-gedreeven;

Helaas!

Helaas! wat zou 't ten laatſten zyn?
Wanneer den ſtorm des doods gekoomen,
Gebied, dat alle hulp verdwyn,
En alle trooſt word weg genoomen:
Daar ſinkt het ſcheepje droevig heen,
En haalt ſyn hoogſte topjen onder,
Dat giſteren zoo voorſpoedig ſcheen,
Word nu een zeer vervaarlyk wonder.
Ach neen, dat niemand ſulx gebeur;
Men is wel wys in aardſe dingen,
En ſtaat ſyn tyd'lyk leeven veur,
Deeſe oovervaart is niet geringe:
Men laade Jeſus in ſyn ſchip,
Die kan de barre Zee gebieden,
En hoeden ons voor ſand en klip,
Zoo zal geen ondergang geſchieden.
Ach broeders, van myn 's vaaders huys,
Laat Jeſus met uw ſcheepje vaaren,
Wy ſaagen u zoo gaaren t'huys,
Op dat wy t'ſaamen vroolyk waaren,
Van deeſe groote reys der tyd,
In 't Vaaderland der eeuwigheyd.

Heylig Antwoord.

De *Heere zal u bewaaren van alle quaad: uwe Ziele zal hy bewaaren.* Pſalm 121. vers 7.

XXI.
Dies te verder.

Want onse lichte verdruckinge, die zeer haast voorby [gaat], werkt ons een gantsch zeer uytneemend eeuwig gewigte der heerlykheyd. 2 Cor. 4. vers 17.

De Heere is myn helper. Hebr. 13. vers 9.

Hoe ſelder achter uyt getoogen,
Hoe ſnelder naar het doel gevloogen:
  Dies, of de vyand woelt en trekt,
En maakt veel ſtryds en Zielen-ſmerte,
Te meerder dringt men God na 't Herte,
  Zoo dat ſyn quaad ons goed verwekt.
Wy willen voort, wie zou ons binden,
Ter plaats daar wy geen ruſt en vinden?
  Ach! Doelwit, van ons Zielen-oog!
Wat doen wy meenig diepe ſuchten,
Naar uw genaade en liefde vlugten;
  Geſchooten van des herten-boog!
Al zyn wy vreemd in deeſen lande,
Vertuyt met vaſt gevlogte banden,
  Aan 't grof verduyſtert vlees en bloed,
Noch gaan wy voort, met onſe ſinnen,
Naar hem, die wy in 't hert beminnen,
  Den Bruydegom van ons gemoed.
Daar zyn verſcheyde lievelingen,
Elk poogt en oogt naa ſyne dingen,

Daar 't ſchatje leyt, daar woont het hert,
En daar wy lieven is ons leeven,
En doelwit daar de ſinnen ſtreeven,
Tot dat'et wel getroffen werd.
Ach! Zielen-ſchat van groote waarde!
Al woonen wy, in 't vlees, op aarde,
Gy trekt het leeven, daar gy zyt,
En laat ons in het vlees niet ruſten,
Op dat wy, met verheeve luſten,
Staag doelen naa de eeuwigheyd.

Heylig Antwoord.

Saalig is de Man die verſoeckinge verdraagt: Want als hy beproeft zal geweeſt zyn, zoo zal hy de kroone des leevens ontfangen, welcke de Heere belooft die geene die hem lief-hebben. Jac. 1. vers 12.

TOE-

TOE-ZANG.

Toon: O zaalig heylig Bethlehem.

1.

Een ſoomer-vlaagje doet geen quaad,
Al valt het needer, onder-weegen,
Wanneer men naa ſyn oogwit gaat,
Zoo diep in hert, en Ziel geleegen.

2.

Wie is geruſt, op't vreemde pad,
Tot aan den Avond uyt te ruſten?
Eer hy ſijn weg ten eynde trad,
Dat zal geen wyſe Reyſer luſten.

3.

Behouden't huys, of hy ſyn vrind,
Laat afgeſlooftheyd achter weege,
Als hy ſich in de ruſt bevind,
Kan hy die moeyten wel verveegen.

4.

Of zoo hy daar nog aan gedenkt,
Het is tot ſijnen meerder vreugde,
Die't heyl van ruſt ſyn voedſel brengt,
Voorleeden leed, doet goed en deugde.

5.

Wat zal't een groote weelde zyn,
De Pelgroms-weg te ooverdencken!
Bedaagt van's Heemels Sonneſchyn,
Daar ons geen moeyten meer zal krencken.

XXII.

Het leeven ſproot, Uyt Chriſti dood.

Waarom zyt gy rood aan uw gewaad? en uw kleedren als eenes die in de wynperſſe treed? Jeſai. 63. vers 2.

Myn liefste is blank en rood. Cant. 5. vers 10.

Al is 't een doorne, fel in 't steeken,
Daar sich de teed're hand voor wacht,
Noch komt'er een verborgen kracht,
Zoo aangenaam, uyt voort te breeken,
Van kleur en geur zoo hoog en schoon,
Dat sy van duysend spand de kroon.
Ach Roosje, dat zoo soet in 't ruyken,
Met schoon bedouwde blaatjes gloeyt,
Of gy op scherpe doornen groeyt,
Gy zyt het waardig om te pluyken;
Wy lieven u vòor allen, 't meest,
Uw soete reuk verquikt den geest.
Noch doet gy ons gemoed betrachten,
Hoe, eertyds, op een schraalen oord,
De lydens-doornen bragten voort,
Bloed-roosen, hoog van verf en krachten,
Zoo aangenaam zoo schoon en groot,
Dat sy verschrikten hel en dood.
Hoe was dat Bloempje doch geheeten?
Zoo hoog en majesteyts, van kleur,

Zoo ryk en vol, van balſſem-geur,
Of mag men dat geheym niet weeten?
Syn Naam is WONDERBAAR, en ſchoon;
't Was Godt, en Menſch in een PERSOON,
't Gekruyſte Lam, met zoo veel wonden!
Ach onſer Zielen-Bruydegom,
En alderſchoonſte Rooſeboom,
Zoo goed en ſoet voor dood en ſonden!
Hier was de liefde ſonder maat,
Hy dee veel goed, en lee veel quaad.
De handen die de Seeg'ning deeden,
Rondom ſich heen aan alle kant,
De voeten die 't verwoeſte land,
Verkondigen, de lieve vreede,
Van eynd'loos heyl en eeuwig goed,
Zy droopen all, van heylig bloed.
Bloedroode rooſen, waard te minnen,
Gezypeld uyt de doorne kroon,
Zoo heylig en zoo heemels ſchoon,
Uw Soet kon 't helſche Suur verwinnen,
Dat ſich in Adams Ziel ontſtak,
Doe hy ſich van Godts liefde brak.
Dit was de Bloem, uyt 's Vaaders Herte,
Syn alderdiepſte liefdens-kracht,

In

In Jesus naame voortgebragt,
Die uyt de doorne-boom, van smerte,
Sich oopende, en bloeyden voort,
Dat hel en duyvel wierd verstoort,
Ach roosebloed, uyt heylig weesen,
Valt, met uw heemelse Tinctuur,
In myn verduysterd Zielen vuur,
Op dat haar krankheyd word geneesen,
En sy, helaas! zoo zeer verbleekt,
Nu weeder 't gulde hooft op steekt.
Ach Roos van Saaron! myn beminde,
Myn Tortelduyf, myn schoonste lief,
Die ik, in myn gemoed, verhief,
Hoe lust het my u recht te vinden!
Nu sucht ik noch in 't wilde woud,
Gelyk een Duyf, op 't dorre hout.
Daar zynder veel die my belaagen,
En zeer misgunnen 't heemels goed,
Dat ik versluyt in myn gemoed,
En soeken my de buyt t'ontjaagen,
Van jaar op jaar, en dag, op dag,
Dat baart in my, zoo meenig Ach,
Ach Godt, myn lief myn oover schoone,
Ik hou aan u, houd gy aan my

Dit

Dit leeven gaat wel haaſt voorby,
Dan hoop ik in uw Hert te woonen.
Ik in het uwe, en gy in 't myn',
Dan zullen wy vereenigt zyn.
O Rooſe-boom, vol ſchoone Bloemen!
Wie kan uw heerlykheyd volroemen!

Heylig Antwoord.

Ik *ben een Rooſe van Saron, een Leelie der daalen.* Can. 2. vers 1.

TOE-ZANG.

TOON: O Kersnagt

I.

Doe Godt, in 't vlees ſich oopenbaarde,
Wat 't ſchoonſte Paereltjen op aarde:
Swyg ſtil al wat van wonder roemt;
Wie kan dat grootſte wonder ſpreeken?
Hier moet de Son, en Maan verbleeken!
En alles wat'er werd genoemt.

2.

Veel Kooningen, en veel Propheeten,
Met uytgeſtreckte hoop beſeeten,
Beſaagen gaaren deeſen dag.
O Menſchen, die op d' aarde woonden,
Doe ſich den Schepper Menſch'lyk, toonden,
Wat was 't een wonder dat gy ſag.

Daar

3.

Daar oover laat ſich imand hooren;
Het geen dat quam tot onſe ooren,
En dat wy ſaagen, met ons Oog;
En taſten, met onſe eyge handen;
Zoo ſprak hy, die van liefde brande,
In 't WOORD des leevens, ſchoon en hoog.

4.

Jaa Vrind hoe zoud gy anders ſeggen?
Gy placht op ſyne borſt te leggen;
Dien allerkoſtelykſten borſt!
O! ach! hoe word de geeſt ontlooken!
En 't voncken Zielen-vuur ontſtooken,
In d'allerſchoonſte Jeſus-dorſt.

5.

Jaa Jeeſus! lief, myn ooverſchoone,
Het luſt ons dicht by u te woonen;
En of gy niet op aarde zyt,
Noch woont gy ons niet in de verte
Maar, door 't Geloof, in onſe herten,
Glooft zy Godt, in Eeuwigheyd.

XXIII.

Daar leeven is, is hoop.

Genaadig en barmhertig is de Heere. langmoedig en groot van goedertierentheyd. Pſalm 145. vers 8.

Smaakt

Smaakt, en siet dat de Heere goed is.
Psalm 34. vers 9

Kan gesongen werden op Psalm 37.

'tGekrookte riet en zal hy niet verbreeken,
Noch 't rookend pit, zal hy, niet bluſſen uyt:
O leevens licht! Om 't voncken aan te ſteeken,
Wat zuyſt gy ſoet, en heemels van geluyd!
Komt al tot my, belaſten, en belaaden;
Zoo valt een dauw, van melk, en hoonig-raad:
Hy wilſe al verquikken, en verſaaden,
Die Over't Hert, van 't Godt-begeeren ſtaat.
Wat hoorden ſy, die waater uyt haar oogen,
Als tot een bad, der heyl'ge voeten nam?
Die ſy, met hair ontmoedig quam te droogen,
Haar ſchuld verſmolt, in Jeſus liefde-vlam.
Hebt goede moet, kleyn vonkje, van Begeeren,
Dat ſich naa Godt, en ſyn genaade ſtrekt;
Uw glimmen, is een liefden-kracht des Heeren,
Door ſyn genaade, in uw gemoed verwekt.
Wie ſeyt'er neen? Om't vonkjen uyt te dooven;
Het is te laat, uw Sonden zyn te groot?
Hy gaa voorby; men ſal hem niet gelooven;
Het is hem niet, die ons ſyn liefde bood.

Al

Al wat'er drygt, tot twyffel, en vertzaagen;
Wy ſeggen neen; dat is den Vaader niet:
Maar wat ons lokt, en trekt, naa Godts behaagen,
Dat is ſyn hand, die ons ſyn hulpe bied.
Neen Zielen vonk, laat niemand u verſchricken;
Godt is de LIEFDE, en 't enckel, zimpel GOED:
Waar zoud hy u, mee dooven of verſticken?
Al wat hy heeft, is lief'lykheyd en ſoet,
Saayt gy maar; Ach! en Och! myn God! myn leeven!
Myn hoop! myn heyl! myn trooſt, en toe-verlaat!
Het zal een oogſt, van goede vruchten geeven,
Want ſyn genaa', door-ſeegent zulcken ſaad.
Sint JAN, gy hebt de Lieffte ſchoon beſchreven!
Zeer hoog en diep, uyt een verklaarden Geeſt,
Door heylig vuur, in 't Liefden-Punt verheeven
Wyl gy ook zyt, het lieve kind geweeſt:
GODT een LICHT: dat ſchelt door onſe Ooren;
En klinkt in 't Hert, gelyk een Eng'len Toon:
Jaa liefden kind; ons luſt noch meer te hooren;
Godt is een Licht, volkoomen klaar en ſchoon:
In 't welcke, gants geen Duyſter word gevonden:
Dat 's ſonder vlek: Haleluja, myn Lief!
Zoo blyft het Swart, in 't eeuwig Wit verſlonden;
Een Son, die ſich, van eeuwigheyd verhief:

Myn

Myn Son, myn Lief, die't duyſter doet verdwynen!
Gaat op, in 't Hart, ô Zielen bruydegom!
Om myn gemoed met klaarheyd door te ſchynen,
'En ſpreyd uw licht in 's levens circkel om.
Wat noch al meer? borſtlggers, Godts beminde?
Noch hoog, en ſchoon! noch veel! noch over veel!
Hy ſeyde; GODT is LIEFDE: die hem vinde,
Groot is de ſchat, hoogwaardig is haar deel.
Godt is een licht, en Liefde: ſchoon, om hooren!
Die met zyn Ziel, in 't Licht der Liefde blyft,
Die blyft in Godt, en is uyt Godt geboren,
Gelyk het kint der liefde, lief'lyk ſchryft.

Heylig Antwoord.

W*ant den Soone des Menſchen en is niet gekomen om der menſchen Zielen te verderven, maar om te behouden.* Luc. 19. vers 56.

XXIV.

Spys na den Honger.

Aller Ogen wachten op u: en gy geeft hen hare spyse t'syner tyd. Gy doet uwe hand open en versadigt al wat daar leeft [na uw] welbehaagen. Psalm. 145. vers 15, 16.

Ver-

Versadinge der vreugden is by uw aangesicht, Psalm. 16. vers 11.

Een ider soekt na zyns gelyken,
Elk leven, neemt en eet zyn broodt,
Van, daar zyn leevens krachten ryken,
De Moeder, daar hy uyt ontsproot;
Soo ook, ons sichtbaar aartse leven,
Een klyne waereld, in zyn maat,
En kindt, van 't groote voort gedreeven,
Uyt wiens Materi 't ook bestaat.
Het Maagse, Magineets begeren,
Treckt uyt den grooten Moeder aan,
Op dat het leven heeft te teeren,
En in zyn weesen mag bestaan:
Dat 's goedt, en wel, en wy bedancken,
De hoogste, die het alles geeft,
Den wortel aller stam en rancken,
Uyt wien dat alles 't weesen heeft:
Soo isser noch een ander leven,
Dat in het leeven deeser tydt,
Met Elementen stof omgeeven,
Als in een kas, verborgen lydt:

Dat hongerdt ook na zyne Moeder,
Gelyk een Deel, van 't ewig AL,
Den grooten aller dingen voeder,
Die ewig was, en blyven ſal.
Dat tracht ſich dieper uyt te ſtrecken,
Wat d'aarde geeſt, is hem geen broodt,
Hy ſoekt een weſen aan te trecken,
Van 't weſen, daar hy uyt ontſproot.
Godt is zyn waereld, en het weſen,
Voor zyn begeerende Machneet,
Dat zynen honger kan geneeſen,
Wanneer hy ſtadig van hem eet.
Met ſuchten, bidden, ende ſmeeken,
Van dach, op dach, en jaar, op jaar,
In liefde, aandacht onbeſweeken,
Aan deſen tafel, voor en naar.
O Godt! ô Broodt, van 't geeſt'lyk leven,
Maakt gy der Zielen maag geſont,
Om rechte honger luſt te geeven,
Tot opening, van 's harten mondt;
Op dat wy drincken ende eeten,
Inwendig waſſen tot uw beeldt,
Dat met uw goeden geeſt beſeeten,
Voor 't vaderlyke aanſicht ſpeeldt.

Gelyk een Kindt, uyt u gebooren,
Om 't eeuwig vreden woord te hooren.

Heylig Antwoord.

S*alig [zyn] die hongeren en dorsten [na] de geregtigheyt; want zy sullen versadigt worden.* Matth. 5. vers 6.

XXV.

Niet ſonder hoop.

H*ebt gy dien geſien, die mijn Zeelen lief heeft.* Can. 3. vers 3.

Ick

Ick ſal hem ſoecken die myn Ziele lief heeft.
Can. 3. vers 2.

Gelyk een Tortelduyf, in 't woud,
Die zyne Weerga heeft verlooren,
In eenſaamheyt, op 't dorre hout,
Zyn toon van treurigheyt laat hooren;
Soo ſweeft de Ziel, als vreemdeling,
En acht, en tracht naa haar beminde,
Die haar in Adams val ontging,
Of zy 't verlooren weer mocht vinden.
Wat ſuyſt en ruyſt'er meenig vlaag,
In 't wilde woudt, van 't aartſe leven!
Hoe dwaalt zy om! nu hoog, dan laag.
En wil geen moet verloore geeven.
Ach Bruyd, of Bruygom, van de Ziel!
Wat moet zy ver zyn uyt gevloogen,
Toen haar die reyne luſt ontviel,
Soo grof en jammerlyk bedrogen!
Wat moet zy ver verſworven zyn,
In 't doncker bos, vol wilde boomen
Beſchaduwt, voor de ſonneſchyn,
Soo naer, en ſwaar, om uyt te komen!

O Tortelduyfje houdt maar aan,
Gy fult uw Weerga noch wel vinden,
Het fal uw foecken niet ontgaan,
Hy foeck u ook, als zyn beminde.
Al loerdt den Adelaar in 't woudt,
Beluft om duyve vlees te kluyven,
Soo gy u aan de liefde houdt,
Hy fal uw veertjes niet verftuyven.
Een wachter heeft u in het oog,
Zyn liefde fal u wel bewaaren,
Of 't fcheen dat gy alleenig vloog,
In 't wilde woudt, van veel gevaaren?
Gy fyt nochtans foo eenfaam niet,
Daar fynder veel die u beminnen,
Of gyfe niet voor ogen fiet,
Zy houden u voor haar vrindinne:
Behalven hem, daar gy 't op munt,
Door wien, zy u, haar dienft verleenen,
Den goeden Jefus, 't hoogfte punt,
Die gy, en wy, in 't foecken meenen.
De wachter Ifraels fluymert niet:
Zyn liefden oog fal op ons waaken,
Tot wy ontvlogen al 't verdriet,
In 't overheylig veylig raaken:

Om

Om weder zyn vrindin te zyn,
En ſpeelgenoodt, gelyk te vooren,
Eer wy, door 't eygenwillig myn,
Die ſchoone Bruydegom verlooren.
O Tortelduyfje, houdt maar aan,
Gy ſult uw wéerga noch wel vinden,
Hy ſoekt uw ook, als zyn beminde.
Hoe ſoudt gy dan malkâar ontgaan?

Heylig Antwoord.

Biddet, en u ſal gegeven worden: ſoeckt, en gy ſult vinden: kloppet, en u ſal open gedaan worden. Want een yegelick die bidt, die ontfangt: en die ſoeckt, die vindt, en die klopt, dien ſal open gedaan worden. Matth. 7. 7, 8.

XXVI.

Dromen is bedroch.

De *menſche is de ydelheyt gelyk: zijn dagen zijn als een voorbygaande ſchaduwe.* Pſalm. 144. vers 4.

Soon

Soo en laat ons dan niet ſlapen gelyk als de anderen.
1 Theſſ. 5. vers 6.

Wat is het wonderbaar! Och harm!
Strack was ick ryk, nu ben ick arm.
My droomde, van veel mooys, en weelde:
Ick was een groot, aanſienlyk man,
En had een Konings kleding an,
By al, wat ſich het hart verbeelden.
Als vlaag, by vlaag, was myn gewin,
De welvaart vloeyden tot my in,
'k Was vrolyk, met myn ryke vrinden;
Myn landt was breedt, myn Gaarden wydt,
By allerley vermaaklykheyt,
En had veel boden, die my dienden.
Men noemde my geſtadig, Heer,
Elck ſtreek, en boog ſich voor my neer.
Myn woon paleys hadt gulde ſalen:
Ick ſat op felp; 't was; knechten dien:
Myn Eyſ're kiſt, was wel voorſien,
Een put te diep, om leeg te halen.
't Was alles heer'lyk, wat ick ſach,
Met wierd ick wacker; daar ick lach:
In 't ſtof; beſoeteld, en vergeeten;
Een arm, elendig, kreupel man;
Noch geldt, noch broodt, noch kleed'ren an,
Veracht, verſchooven, en verſmeeten.

O Bedel-

O Bedelman, wat preekt ghy sterck!
Ghy waereld'ling komt hier te kerck,
Of ghy uyt uwen droom macht raaken;
Daar in ghy diep versluymert leydt,
En maaldt en dwaaldt in ydelheydt,
Eer u gebeurdt, een droevig waaken.
Want siet; al slaapt men noch soo vast,
En gaat in ydelheydt te gast,
En droomt van alle moye dingen,
Die 't oog begeerdt, en 't harte lust,
Zeer mackl'yk, vrolyk en gerust;
Daar alle weelde 't hart omringen;
De starcke doodt stem roept soo luyt;
De Geest ontwaakt; de Droom is uyt:
Men leydt ontbloot, van alle deugden:
O noodt! O overnaaren noodt,
Wat is uw armoet swaar en groot!
Wat helpt een yd'le droom, van vreugde?
Wordt wacker, al die slaap'rig syt,
En waakt in dese gulden tydt,
Van opgesloote hemels deuren;
Waar doormen langs de weg van deugdt,
Gaat in, tot eyndloose vreugdt;
In eeuwigheyt; bevrydt voor treuren.
Die 't oog van 't innerlyk gemoedt,
In heyl'ge aandacht open doet,
En wandelt op des Heeren wegen,
Versmaadt de vreugd, van korten duur,
Wanneer hy komt aan stervens uur,

Soo valt op hem een groote ſegen.
Zyn geeſt ontwaakt uyt deſe tydt,
In 't eynd'loos goedt, der ewigheyt.
De langſte wervaart is te kieſen.
Een droom, van weelde, is weynig waard:
Wie ſich een Hemel maakt, op aardt,
Die moetſe, eyndeling verlieſen.
Al wat voorby gaat en vervliedt,
Dat is het waare weſen niet:
Wat ewig vaſt ſtaat, ſonder wancken,
Is waardig dat men 't lieft en mindt,
Beoogt, betracht, en ſoeckt en vindt,
Wie 't haagt, en waagdt, ſal 't ſich bedancken.
Ach Jeſus! heylig Zielen licht,
Schynt ons geſtaadig in 't geſicht,
Op dat wy wacker zyn, en waken,
En niet in 't logge vlees, en bloedt,
Bedomt, en duyſter van gemoedt,
In ſlaap noch ſluymering geraaken.

Heylig Antwoord.

W*ant wanneer ſy ſullen ſeggen, het is vrede, en ſonder gevaar: dan ſal een haaſtig verderf haar overkomen,* 1 Theſſ. 5. vers. 3.

Schyn

XXVII.

Schyn bedriegt.

Doet aan de gehele wapenrustige Godts op dat ghy kunnet staen tegen de listige omleydingen des Duyvels. Eph. 6. vers. 11.

Ge-

Gelyk de Slange Evaa door hare arghlistigheyt bedroogen heeft. 2. Cor. 11. 3.

O! ſtomme visje, waart gy wys,
Hoe ſou den Hengelaar ſtaan kyken!
Die u beloert, zyn maag tot ſpys,
Gy ſoudt zyn ſchyn goedt wel ontſtryken.
Hy ſteldt ſich ſeer bekoorlyk aan,
En toond hem goed en mild, in 't geven;
Maar 't is uyt loos bedrog, gedaan,
En 't koſt uw beſte lyf, en leven.
Wiſt gy den Angel in het aas,
Dat beetje ſou u niet bekooren,
Maar door onnoſelheyt, helaas!
Gaat gy, elendiglyk verlooren.
Maar ach! waart gy het noch alleen,
Soo onvoorſichtig, in 't vergaapen,
En droevig lot, het ging noch heen,
Om dat gy tyd'lyk ſyt geſchaapen:
Maar die verſtandt en wysheyt heeſt,
En laat ſich ſoo door 't aas beloeren,
Dat imand hem bedrieg'lyk geeſt,
Dat is elendig ſlecht vervoeren!

Den

Den grooten Henglaar gaat op buyt,
Langs d'oever van het mensch'lyk leven,
En werpt zyn Helschen Angel uyt,
Met schyn van goed en soet omgeven.
Wat hapt, en snapt'er menig Ziel,
Naa 't aas, van eÿdelheyt en weelde,
Dat hem voor zyn begeerte viel,
Door Oogen, ooren, en verbeelden!
Den Visser doet het cierlyk voor,
En weet den weerhaak toe te winden,
Op dat hy toch het hart bekoor,
Om 't Ewig leeven te verslinden,
Dat is elendig, en bedroeft!
Van 't quaadt des Angels wel te weeten,
Een van 't gevaar, die 't lockaas proeft,
En noch te gapen, en te eeten!
Het visje weet zyn onheyl niet,
Wyl 't stom en dom în sulcke saaken,
Onnosel komt in zyn verdriet,
En aan zyn levens eynd te raaken:
Maar 't leven uyt de ewigheyt,
Begaaft, met licht, verstandt, en sinnen,
Tot waare wysheyt, en beleyt,
Om 't ewig Goed, voor 't quaad te winnen,

Die

Die 't met ſyn Geeſt begrypen kan,
Door leering, ſpreeken, en vermaanen.
Niet meer een kind, maar Vrou, of Man,
Genoodigt op des heemels baanen,
Gewaarſchouwt, voor een ſcherpe haak,
Van droevig quaad en eeuwig lyden,
Verborgen in het aards vermaak,
Van weelde, welluſt, en verblyden?
Dat die ſich noch verlocken laat,
Door voorgeſtelde beuſelingen,
Dat is te droevig, en te quaad!
Eens Menſchen Ziel is niet geringe!
Betrouw den looſen Heng'laar niet,
O menſch! te groot, om kleyn te agten
Of gy 't verderf niet voelt en ſiet,
Als 't raakt en haakt, komt wee en klagten,
Hy is voorſigtig van gemoed,
Die Oogt, en poogt naa heemels goed.

Heylig Antwoord.

[Den duyvel] *die was een Menſchen moorder van den beginnen, ende en is in de waarheyd niet ſtaande gebleeven: want geen waarheyd en is in hem. Wanneer hy de leugen ſpreekt, zoo ſpreekt hy uyt ſyn eygen: Want hy is een leugenaar, en de Vaader der ſelver* [*leugen*]. Joan. 8. 44.

XXVIII.
't Is Wonder.

O *Heere wat is de Mensche, dat gy hem kend? het kind des menschen, dat gy het achtet?* Psalm. 144. vers 3. *Siet de Heemelen, jaa de Heemel der heemelen en zouden u niet begrypen,* 2 Par. 6. vers 18.

Sijn

Syn Grootheyd is ondoorgrondlyk. Pſalm. 145. vers 4.

Kan geſongen worden, op Pſalm 24.

Als ik myn Oog verhef om hoog,
En ſie den blaauwen heemels boog,
Beſaayt met zoo veel duyſend ſterren,
Nooyt afgekeeken, noch getelt,
En weyd' zoo voort, door 't ruyme veld;
Die Cirkel om, zoo breed en verre,
Dat myn gedachte ſtuyt en ſtoot,
Dan denk ik; Ach! wat zyt gy groot!
Hier by, verryſen myn gedachten,
Dat deeſe Grootheyd, die men ſiet;
Een puntjen is, en anders niet,
Wanneer wy 't eeuwig AL betrachten:
En dat die groote Majeſteyt,
Beſlooten, noch in plaats, noch tyd,
Niet op te heffen, noch te noemen,
Op 't menſchelyke ſtipje ſiet;
By 't eeuwig Groot, zoo kleyn als niet!
Wie kan dat wonder ooyt vol roemen!
Dat Godt, dat Eyndelooſe Groot,
De kleyne Menſch zoo vrind'lyk nood,

Tot ſyn geſelſchap, en vrindinne;
 Om mee te deelen, in ſyn vreugd,
 Bekleed, met heerlykheyd en deugd,
Als twee Gelieven, in 't Beminnen!
 O Godt! oneyndig, eeuwig goed,
 Wat is uw wonder groot en ſoet!
Wat mag den Worm noch weyg'rig weeſen!
 Van zulcken grooten Heer gevryd,
 Gelokt, en vrindelyk gevleyt,
Als Bruyd, genood, en uytgeleeſen!
 Verſocht een Kooning, op ſyn Throon,
 Met Scepter ſtaf, en goude kroon,
Een voetſlavin, tot ſyn beminde,
 Wat riep de waereld ooverluyd,
 Dat groot Geluk, en Wonder uyt!
Wie kon de bruylofts-vreugde binden!
 Maar wat is dit? een ydel niet,
 By 't geen de Ziel van Godt geſchiet:
O Menſch! bedocht gy uw genaade!
En ooverley ſyn waarde recht,
 Gy zoud, om 't waerelds kleyn en ſlecht,
Die groote aanbieding niet verſmaade.
 Hoogwaardig GROOT, dat niemand weet,
 Hoe hoog, hoe diep, hoe wyd, hoe breed,
On-

Oneyndig, eeuwig, ongemeeten!
Baart gy de wysheyd in ons Hert,
Dat deeſe ſaak gewoogen werd,
En niet door ydelheyd vergeeten.

Heylig Antwoord.

De Heemel is mijn een Throon, en de Aarde een voet-bank myner voeten. Act. 7. vers 49. *En vervulle ik niet den Heemel en de Aarde?* Jerem. 23. vers 24.

XXIX.
Wie kanſe tellen.

Want God heeft den Menſch geſchaapen tot onverderffelykheyd: en heeft hem gemaakt een Beeld van ſyne eygene Natuur. Sap. 2. vers 23.

De genadengift Godts is het eeuwige leeven.
Rom. 6. vers 23.

Kan gesongen worden op, O Kersnaght &c.

Beloften van het eeuwig leeven,
Door 't Woord des leevens ons gegeeven,
Dat als een stroom van wysheyd vloot,
En bragt een volle Zee van seegen,
Hoe noodig zyt gy t'ooverweegen,
Wat is uw waarde, schoon en groot!
Te meer, wanneer men 't eeuwig derven,
Vereenigt met het eeuwig sterven,
Van eynd'loos quaad, voor eynd'loos goed,
Van Godt, en Heemelryk gescheyden,
Elendig, sonder maat van tyden,
Dat is een Spiegel, voor 't Gemoed,
Op dat de sinnen hier vergaaren.
Zoo alle honderd-duysend jaaren,
Van oost, of west een voogel quam,
En van het gruys, der gansche Aarde,
Die God door syne schepping baarde,
Alleen een EENIG sandtje nam;
Dat zou noch aan een eynde loopen;
Maar die op zulk een eynd moest hoopen,

In jammer, en verdriet van tyd,
Hoe zou ſyn Hert in wanhoop ſincken,
Van zulcken bitt'ren Kroes te drincken!
Dat 's maar een blik der Eeuwigheyd;
Een ſtip, een puntje, en noch minder.
Want Eeuwig vind geen eynde-vinder.
Ach! dat het ons ter herten gaat!
Ons gaat het aan, ons zal het treffen!
O! onderſcheyd! niet op te heffen,
Van eeuwig goed, of eeuwig quaad!
Schrik menſchen kind, en rept uw voeten,
Op 't pad, van waare deugd en boeten,
Den tyd, van ooverleg, is kort:
Wie zalſe, aan 't eynde, weeder haalen?
Niet lang te drygen, en te draalen,
Eer dat de deur geſlooten word.
Wie hier op aarde is in elende,
Hoopt, door het ſterven, op een Ende,
Van dag, op dag, en uur, op uur;
Maar in het eeuwig Hels verderven,
Daar kan der Zielen-grond niet ſterven,
Zy is een Vonk, van eeuwig vuur:

Ge-

Gebooren uyt het eeuwig Baaren,
Der Krachten die begin'loos waaren,
Een onoploſſelyken knoop,
Van d'eeuwige Natuur verbonden,
Dies word voor haar geen Eynd gevonden.
Daar is in eeuwigheyd geen hoop.
Maar wil ſy haar in Godt verbeelde,
Dan ſmelt haar ſtrenge magt in weelde,
Haar vuur'ge wortel werd verkoelt,
En onophoudelyk geneeſen,
Van 't liefden licht, en heylig weeſen,
Zoo dat zy niet, als weldoen, voelt.
Ach eeuwig Weldoen! ſaalig leeven,
Dat Godt aan ider Ziel wil geeven,
Die ſyn beloften neemt in acht!
Uw waarde is nimmer uyt te ſpreeken,
Om dat gy eynden zult noch breeken,
't Is hoog en diep, die dat betracht!
Indienwe aan u een uytgang kenden,
Dat gy noch eyndeling zoud enden,
Al was't, met 's waerelts laatſte ſand,
Naa zoo veel honderd-duyſend jaaren,

Zoo zou 't een onvolmaaktheyd baaren,
Maar eeuwig, ſchuyft dat aan een kant.
Daarom is dit het groot Belooven,
Dat al, en alles gaat te booven,
Dat ons den Mond der Waarheyd ſeyt?
Ick geef myn ſchaapen *'t eeuwig leeven.*
Een waarde! nimmer op-geheeven!
Gelooft zy Godt, in eeuwigheyd.

Heylig Antwoord.

Het is u beeter verminkt tot het leeven in te gaan, dan de twee handen hebbende, heenen te gaan in de Helle, in dat onuytbluſſelyk vuur. Daar haaren Worm niet en ſterft, en het vuur niet uytgebluſt en word. Marc. 9. vers 43. *En deeſe zullen gaan in de eeuwige pyne; maar de rechtvaerdige in dat eeuwige leeven.* Matth. 25. vers 46.

TOE-ZANG.

TOON: Iets moet ik u, Laura, vraagen.

1.

Eeuwig, eeuwig, ſonder Ende,
In verheuging, of Elende!
Hangt den eevenaar in 't Hert,
Om het onderſcheyd te weegen,
Want daar leyt ons aangeleegen,
Eyndeloos is magtig verd.

2.

Heeft de waereld een gewigte,
In het ſterven zalſe ligten:
Wat zoo diep bedommelt lag,
Komt dan helder voor de oogen,
Schaaduw heeft het Hert bedroogen,
Dat het Oog niet klaarder ſag.

3.

Neen dat moet ons niet geſchieden,
Laat ons 't eeuwig quaad ontvlieden,
In den erm van 't eeuwige Goed,
Die ſijn gunſt heeft aan gebooden
Neevens zulk een vrind'lyk nooden,
En ſyn deuren oopen doed.

XXX.
Voor dit, een andes.

E*nde gelykerwys wy het Beeld des aardſchen gedraagen hebben,* [*alzoo*] *zullen wy ook het Beeld des Heemelſchen dragen.* 1 Cor. 15. vers 49. *Want oock in deeſe ſuchten wy, verlangende met onſe woonſteede, die uyt den Heemel is, ooverkleed te worden.* 2 Cor., 5. vers 2.

Doet

Doet aen den Heere Jesum Christum.
Rom. 13, vers 14.

Als ik myn ſigtbaar beeld betrachte,
En ooverdenk met myn gemoed,
Zoo vind ik Adams vlees en bloed,
Verknoopt van tydelyke krachten:
Dat trok ik uyt de waereld aan,
Om 't vuur der Zielen mee te kleeden;
Van myn geboorten-dag, tot heeden,
Heb ik daar meede om heen gegaan.
Ach ſchoonſte Jeſus! myn Beminde!
Waarom dan zoud het minder zyn,
Ontrent uw Weeſentheyd, en myn,
Wyl 't aardſe 't Heemels niet kan vinden?
Zyt gy den tweeden Adam niet?
Uyt wien wy moeten zyn gebooren,
Die ons herſtelt, gelyk te vooren,
En Heemels Vlees en Bloed aanbied?
Waarom dan zouden wy niet draagen,
Het Weeſen van uw Lighaams Kracht,
Het vuurig leeven toe-gebragt,
Door 's Vaaders heylig welbehaagen?

Uw lighaam, moet ons lighaam zyn;
Wyl Adams lighaam moet verderven,
En 't ryke Godts niet kan be-erven.
Jaa Jesus! Lief myn Sonneschyn,
Wy wenssen 't, uyt u, aan te trecken;
Op dat ons vuur dien ooly eet
En 't heylig, heemels Bruylofs kleed,
Den Geest der Zielen ooverdecke.
Ons denkt aan uw beloofden buyt;
Dat zulcke, die aan u gelooven,
De Dood geen leeven zal berooven,
Sy treeden maar van Adam uyt.
Zou dat ons lusten niet bekooren,
Om, naar het innerlyk gemoed,
Uyt Jesus heemels Vlees en Bloed,
Gelyk een Kind, te zyn gebooren?
O Godt! die ons een Adam zyt,
Om dat uw Speeltuygs goede Snaaren;
In Adams val verbrooken waaren,
Die gy herstelt, in eeuwigheyd!
Uw Geest moet eeuwig in ons speelen
Op dat wy t'saam de vreugde deelen.

Hey-

Heylig Antwoord.

Het *geene uyt het vlees gebooren is, [dat] is vlees: en het geen uyt den Geest gebooren is, [dat] is Geest.* Joan. cap. 3. vers 6.

XXXI.
O Goude vryheyd.

Doch die ryk willen worden, vallen in versoeckinge, en [in] den Strik, en [in] veele dwaase en schaadelicke begeerlikheeden, welcke de menschen doen versincken in verderf en ondergang. 1 Tim. 6. vers 9.

Met

Met de Banden ſyner ſonden zal hy vaſt gehouden worden. Prov. 5. vers. 22.

Noch is ſy vroolyk, en geruſt,
Helaas! en laat fioolen ſorgen,
Van dag tot nacht, van nu tot morgen,
Door ydelheyd in droom geſuſt.
Sy weet van Keetings, noch van banden,
In weelde en welluſt onvermoeyt,
Zoo ſwaar gekluyſtert en geboeyt,
Maar blindheyd overdekt haar ſchanden,
't Is droevig, die ſyn quaad niet ſiet!
Zoo placht een Slaaf, in angſt bekneepen,
Met yſ're ketingen te ſleepen,
In groote elenden en verdriet!
Rampzaalig Kind! gy zyt gevangen,
Hoe vry en vrank gy meent te zyn,
Uw vryheyd is bedrog en ſchyn,
Noch zyt gy luſtig in uw gangen!
Gy gaat uws Vaaders huys voorby;
Helaas! hoe wilt'er eynd'ling kluyſe!
Uw afkomſt is van Eed'len huyſe,
Nu leyd' men u, in ſlaaverny:

Van wellust, ydelheyd, en sonden.
  Wat is de Keeting swaar en grof?
  Van zoo veel schaakels, hart van stof,
Daar u de waereld aan gebonden,
  Geknevelt, en gekluystert heeft!
De tweede deelt niet mis, in swaarte,
Als dienden hy een groot gevaarte,
  Op dat hy u niet licht begeeft:
Dat is dien stercken band der Hellen,
  Die op geen kleyn geruchje past,
  In syne schakel-haaken vast,
Door beuselingen niet t'ontstellen.
  Nu komt'er noch een derde by,
Door zoo veel krom gedraayde bochten,
Van vlees en bloed te saam gevlochten:
  Dat is een regte Slaverny!
O Mensch! leert uw elende weeten!
  Daar is een band aan uw Gemoed,
  Die trekt u tot eeuwig goed,
Niet uyt te spreeken, noch te meeten.
  Al zyt gy veer, gy zyt niet los;
De Godtheyd heeft u ook gebonden,
En roept u, uyt den dienst der sonden,
  Waar in gy maalt gelyk een Ros.

Gy zyt tot geen Slavin gebooren,
Maar tot een Kooninglyke Bruyd;
Breekt van de ſlaafſe banden uyt,
Zoo is u Heemels heyl beſchooren.
Al zyn de banden ſwaar en ſterk,
Indien ſy uw Gemoed verveelen;
De Hoogſte zal u ſterkte deelen,
Zoo gy het meent, begint maar werk.
O Menſchen Ziel, zoo hoog van waarde!
't Is ydel, dat gy and're dient,
Godt is uw alderbeſte Vriend,
Die geeft u Heemels goed voor aarde.

Heylig Antwoord.

Voorwaar, voorwaar ſegge Ik u, Een ygelik die de ſonde doet, is een dienſtknecht der ſonde. En de dienſtknecht en blyft niet eeuwiglik in het huys, de Soone blyft'er eeuwiglyk. Indien dan de Soon u zal vry gemaakt hebben, zoo zult gy waarlik vry zyn. Joan. 8. vers 34, 35, 36.

XXXII.
Van twee, een derde.

K*eert weeder tot my, ſpreekt de Heere der heyrſchaaren, zoo zal ik weeder tot u lieden keeren, ſeyt de Heere der heyrſchaaren,* Sach. 1. vers 3.

Soeckt

Soekt den Heere terwyle hy te vinden is.
Jeſa. 55. vers 6.

Kan geſongen worden, op Pſalm 24.

Wie maakt dit bruyne ſchaaduw-beeld,
Dat neevens 't lighaam heenen ſpeelt,
Gants niet t'ont-treeden, noch te myden?
Wie of hier van de oorſaak zy?
Of d'een, of d'ander, ik of gy,
Of zyn wy 't liever alle beyde?
Want of de Sonneſchyn daar is,
Behalven 't lighaam is het mis;
Daar word geen ſchaaduw-beeld gebooren.
En of ik lange ſtaa, en praal,
Behalven glans van Sonneſtraal,
Zoo komt 'er ook geen ſchim te vooren:
Dies hangt het van ons beyden af,
Daar elk, hier toe, het ſyne gaf,
Ik duyſternis, en gy het lichte:
Uyt deeſe twee, en anders niet,
Ontſtaat een onbetaſt'lyk iet,
Dat beeld'lyk is voor ons geſigte.
Dit is onloochenbaar, en klaar,
Wie 't hoort, en ſiet, die noemt het waar
O Menſch! van waereldſe gedachten!

Die't Hert, vervult met ydelheyd,
Zoo ſagt in aardſe Rooſen leyt,
Komt deeſen Spiegel eens betrachten,
Gy denkt, miſſchien, in uw Gemoed;
De Godtheyd, is oneyndig goed,
Die 't ſchoonſte licht, der klaare ſtraalen,
Van liefde, en barmhertigheyd,
Zoo mild en ryk'lyk uyt-gebreyd,
Op ſyne ſchepſels af laat daalen.
Dat is een Waarheyd, die men weet;
Syn Liefde is grooter als gy meet,
Syn WIL is zaaligheyd en leven;
Een eeuwige uytgang, als een vloed,
Van vrind'lykheyd, en Hemels goed,
Dies heet hy GODT, een louter geeven.
Maar zoo gy wilt verborgen zyn,
En treed niet in ſyn Sonneſchyn,
Hoe zal hy 't Beeld, van Heyl formeeren?
En maaken uwe Saligheyd,
Door 't liefden-licht, der Majeſteyt,
Als gy u niet tot hem wilt keeren;
Syn Woord van Liefde roept u aan;
Komt in myn Sonne-ſtraalen ſtaan,
Dan word uw ſaaligheyd gebooren:

Als

Als uwen wil in ſyne gaat,
En ſtil, voor 't heylig ſchynen, ſtaat,
Zoo komt het Beeld van heyl te vooren.
Godt is een Goed, van eeuwigheyd,
En heeft ſyn ermen uytgebreyd,
Na 't Zielen leeven, met verlangen;
Wie 's waerelds ydelheyd ontwringt,
En in het Licht des leevens dringt,
Word, als een Kind, van hem ontfangen.
Bedenkt u, Menſchen kind op aard,
Die gaaren eeuwig ſaalig waart;
Godt geeft het ſyn'; geeft gy het uwe:
Dan zal de derde ſaak ontſtaan;
Geluk, en Saaligheyd; wel aan;
Laat ons het teegendeel dan ſchuuwen.

Heylig Antwoord.

S*y keeren my de nek toe, en niet het aangeſigt.* Jer. 2. vers 27. *Wendet u naa my toe; wordet behouden, alle gy eynden der aarde: wandt ik ben Godt, en niemand meer.* Jeſa. 45. vers 22.

XXXIII.

Als 't buyten woed, Is 't binnen soet.

Bewaart u selven in de liefde Godts, verwachtende de barmhertigheyd onses Heeren JesuChristi ten eeuwigen leeven. Jud. vers 21.

Ver-

Verbergt my onder de schaaduwe uwer vleugelen.
Psalm 17. vers 8.

Kan gesongen worden, op Psalm 24.

O! naare, barre Winter-Nacht,
Bekleed men vrees en strenge magt,
Van bitse wind, en spitse vlaagen,
Terwyl het alles kraakt en klemt,
Het dunne waater kilt en stremt,
Om Man, en Ros en al te draagen!
Die u, in een beslooten muur,
Ontschuylen mag, by 't lieve vuur,
Wat baart dat weldoen rust en vreugde!
Terwyl het buyten vreeſ'lyk kluyst,
Onstuymig haagelt, sneeuwt en ruyst,
Wat doet dat derven hem al deugde!
Hoe dankt hy Godt, in syn Gemoed,
Die hem zoo veel genaaden doet,
En overkleed, met milde Zeegen!
De gloed, van een gestookten Haard,
Is dan zoo kost'lyk en zoo waard,
Wy moogen 't verder ooverweegen.
Wat zal 't dan zyn, die 't eeuwig naar
Oneyndig quaad, en vreeſ'lyk swaar,

Van Hellen angſt, en bitter lyden,
  Ontſchuylt in Godts Barmhertigheyd,
  By 't lieve licht, der Majeſteyt,
Voor eeuwig, ſonder maat van tyden!
  O Hel! ô oovernaare Hel!
  Hoe luyd uw Naam zoo ſtreng en fel!
Gy zyt het waardig, om te ſchuuwen!
  Die 't ooverdenkt, en wel betracht,
  Want eeuwig, is een lange nacht,
Wie zou voor zulk gevaar niet gruuwen?
  't Was noodig dat het Menſchen Hert,
  Hier oover wat aandachtig werd;
Want hy bemint doch heyl, en vreugde:
  Een ſoomer-vlaag, van ydelheyd,
  Gaat haaſt voorby, met deeſe tyd,
Maar dat men ſich voorſag met deugden.
  Waarom, in d'uyterlyken Geeſt,
  Zoo ſchrander, gauw, en wys geweeſt,
Om ſich voor 't quaade te behoeden;
  En oover 't werk van groot gewigt,
Zoo onbedacht, zoo los, en ligt,
Wie zal aan 't Eynd, de ſchaa vergoeden?

O Mens!

O Mens! behoed uw Ziel voor ſchaa!
De eeuwigheyd, is ons zoo naa;
De Hel is niet zoo ver te ſoeken;
Men wandelt in een groot gevaar,
Haar Afgrond, is noch hier, noch daar,
In verre afgeleegen hoeken:
Maar waar wy zyn, daar is ſy ook,
Al ſiet ons Oog geen vuur of rook?
Sy is geen grof, maar geeſtlyk weeſen;
Een Holle, of verhoolenheyd,
Oneyndig eeuwig uytgebreyd,
Een diepte! waard, om voor te vreeſen!
Zoo groot als 't Licht des Heemels zy
Dat eynd'loos is, zoo groot is hy,
Maar eeuwig, in de Glans verhoolen:
Wie dit, voor onbegryp'lyk acht;
Die vraag; Waar is de Swarte Nacht?
Wy ſeggen; In den Dag, verſchoolen:
Gelyk in 't Woord te leeſen is;
Het licht ſchynt in de Duyſternis,
En blyft, van 't ſelve, onbegreepen:
Dat is de Glans, van 's Vaaders Hert,

Daar

Daar 't Duyster in verslonden werd,
Hoe scherp syn Angel is gesleepen.
Daar is de Vorst van Sonde en quaad,
Met alles wat het Goede haat,
Voor eynd'loos eeuwig, in gevangen;
En waar hy syne snelheyd wend,
Hy naadert nergens aan een End,
Al maakt hy noch zoo verre gangen.
O Ryk! ô zeer vervaar'lyk Ryk!
En aller grouw'len plaats, en Wyk!
Daar zoo veel helsse oogen vuuren,
Uyt holle winckels, by 't Gespuys,
Van 't naar geschuyffel, en geruys,
Der monstereuse Creatuuren!
O * Morgenster! waar zyt gy nuuw,
Voor 't heylig licht zoo bang en schuuw,
In sulk een diepen Nacht versoncken!
Al noodigt gy ons ook daar heen,
't Gevalt ons niet, wy seggen neen,
't Is beeter, voor Godts Throon geblonken.
Wy schuylen voor dat eeuwig Swart,
In 't eeuwig Wit, van 's Vaaders Hart,

Daar

* *Lucifer.*

Daar ismen voor het onweer veylig;
Daar zal men eeuwig vroolyk zyn,
En ſingen met den Serafyn,
Dat ſchoone Lied, van, Heylig, Heylig.

Heylig Antwoord.

*Ende in haar en zal niet in koomen iet dat ontreynigt, ende grouwelikheyd doet, ende leugen [ſpreekt]: maar die geſchreeven zyn in het boek des leevens des **Lams**.* Apoc. 21. vers 27.

XXXIIII.
Het werk pryſt de Meeſter.

Aanmerkt de Leelien, hoe zy waſſen. Sy en arbeyden niet, noch en ſpinnen niet: en ik ſegge u, ook Salomon in alle ſyne heerlikheyd en is niet bekleed geweeſt als een van deeſe? ſprak Jeſus, de Wysheyd Godts. Luc. 12 vers 27.

Hy

Hy doet my neederleggen in graasige weyden.
Psalm 23. vers 2.

Gras groene kleed, van zo veel duysend spruytjes
Als een verziert Tapyt,
Zo schoon doormengt, met blommitjes en kruytjes
Op 's Aardryks vloer, zoo kunstig uytgespreyd,
Had ons Gemoed maar ooren,
Wat zou men wond'ren hooren,
Van hem, die 't al, zoo wys 'lyk schickt, en vleyt!
Elk doet syn best, om syn fonteyn te looven,
En bied syn uytdruk aan,
Maar, och, Helaas! sy preeken voor de Dooven!
Wie kan de Spraak, van haar Natuur, verstaan?
Doe wy, in d'eerste Zielen,
Het Paradys ontvielen,
Is ons 't gehoor, van deese spraak, ontgaan.
Hoewel, die Godt, den wysen Meester, vreesen,
En lieven in 't Gemoed,
Word dit gehoor, in seek're graad, geneesen,
Dat sy verstaan des Scheppers goed, en soet;
Op dat Hy wort gepreesen,
Als oorsaak aller weesen,

Als

Als and'ren 't ſlegs vertreeden met de voet.
Maar 't veel, en Al, dat haar geſtalten ſeggen,
Word, van ons, niet bevat,
Om dat wy ſwaar, in 's lighaams grofheyd leggen,
Dat ons verdekt, een koſtelyken Schat,
Die ſich, naa 't heene vaaren,
Den Geeſt zal openbaaren,
Na onſe Hoop die 't in 't Geloof beſat.
O Paradys! hoe heer'lyk moet gy bloeyen!
In 't Majeſteytſe Licht,
Zoo ſchoon verwekt, tot onophoud'lyk groeyen,
Door Sonneſchyn, van Jeſus aangeſigt!
By 't blickeren en Blooſen;
Van Leelien en Rooſen,
Dat alle ſchoon, van deeſe waereld, ſwicht.
Ach! vreugden-dal, der uytgeſloofde Zielen,
Die teegen Vlees, en Bloed,
En 's Duyvels Ryk, de ooverhand behielen,
Om 's leevens Kroon, en 't eyndelooſe Goed;
Wat moet het vreugde baaren,
Die in uw weelde vaaren,
En oover 't hooft verſincken in uw Soet!
Bloemryke beemd, van ider ſchoon gepreſen,
Wat zoud gy anders zyn?
Als een Figuur, van 't Paradyſſe weeſen?
Dat is uw grond, daar is het alles reyn:

Daar

Daar quaamt gy uyt te vooren ;
Van Binnen uyt-gebooren ,
Uw wortel is doorlugtig , eel , en fyn.
Al wat wy ſien , dat zyn geen vreemde dingen ;
Den ſieneloosen Grond ,
Beeld ſich hier uyt , met deeſen tydelingen ,
Zoo , als 't in God ſyn Wysheyd , eeuwig ſtond:
Dies zal het ons naa deeſen ,
Niet min , maar meerder weeſen ,
Naa dat ons Eynd , de geeſt van 't vlees ontbond.
Dan hoeft de Ziel niet naa 't Geheym te vraagen.
Als alles blood zal ſtaan ;
En 't Heemels licht, de wond'ren zal bedaagen ;
Een Sonneſchyn , die nimmer zal vergaan!
Ach dat wy 't ooverweeegen !
Op dat het werd verkreegen ,
Want zulk een Goed , ſtaat ons byſonder aan.

Heylig Antwoord.

D*ie ooren heeft , die hoore wat de Geeſt tot de Gemeinten ſegt. Die ooverwind , ik zal hem geeven te eeten van den boom des leevens , die in het midden van het Paradys Godts is.* Ap. c. 2. vers 7.

XXXV.
't Is al geen Goud, wat'er blinkt.

Die na den vleesche zyn, bedencken dat des vleesches is; maar die na den Geest zyn, [bedencken] dat des Geestes is. Want het bedencken des vleesches is de dood: maar het bedencken des Geestes is het leeven, en vreede. Rom. 8. 5, 6.

Maar

Maar Vlied de begeerlikheeden der jonkheyd.
2. Tim. 2. vers 22.

Daar wand'len twee Gesellen,
Door 's waerelds leevens-land,
Die, t'saamen, hand, aan hand,
Gelyke jaaren tellen;
Van Ouds, gelyk als Een geweest,
Een heet'er Vlees, en d'ander Geest.
Maar ach! wat zou het wesen!
Haar vrindschap, die men siet,
Is't regte weesen niet;
Of't lof'lyk word gepreesen,
't Is mommery, bedrog, en schyn,
Wat zoude sy voor vrinden zyn!
Al zyn sy t'saam gebooren,
Noch is'et groot verscheel,
In 't een, of't ander deel,
Daar sy, als Kind'ren, hooren:
d'Een is een Burger deeser tyd,
En d'ander van de eeuwigheyd.
De Tydeling, vol lusten,
Leyd syn Geselschap voort

Door Weeldens ruyme Poort,
En laat hem nimmer ruſten
Maar wandelt voort, van dag, op dag,
Dat hy ſich niet bedencken mag.
Hy ſchynt hem zeer te minnen,
De vriend'lykheyd is groot,
Waar op hy word genood,
Om hem in 't net te ſpinnen,
Syn vrindſchap dekt eeǹ ſlangen-liſt,
Och! of den waarden Geeſt dat wiſt!
Hy voert hem langs ſyn weegen,
Gepleyſtert, en bemooyt,
Met Rooſen ooverſtrooyt,
Als was 't een grooten ſeegen;
Zoo word een Os ter dood geleyd,
Op dat men hem tot ſpys bereyd.
Aan 't eynde deeſer ſtraaten,
Daar woont ſyn oude vriend
Die hy vrywillig dient,
Om 't Goed, met hem, te haaten;
Daar brengt hy ſyn Geſelſchap by,
In 't naare Huys, van woeſterny.

Daar

Daar ſtort hy ſyn geſellen,
(Terwyl hy hem verlaat,
En tot ſyn Moeder gaat,)
In d'afgrond van de Helle,
By alle Duyv'len, en Geſpuys,
Dat is een zeer Elendig Huys!
Een Huys, met Nacht beſeeten,
Van woeſtheyd, ſonder End,
Vol gruuwel, en elend,
Van alles Goeds vergeeten!
Een Huys, te doncker, en te naar!
Och! of daar geen bewoonder waar!
Waakt op, ô Geeſt'lyk leeven,
In 't beſte van uw tyd,
Siet, hoe men u verleyd,
Gy moet hem weeder-ſtreeven;
Want die gy meend getrouw te zyn,
Bedriegt u, onder valſſe ſchyn,
Verandert uwe treeden,
En ſeght; ô vlees! wel aan,
Nu moet het anders gaan;
Geſel van aardſe leeden,

Wy waaren lang genoeg uw knecht,
En nu, verandert ſich het Regt.
Dwingt hem, tot uw begeeren;
Wil hy niet willig gaan,
Zoo ſleept hem agter aan
Met ſpart'len en verweeren;
Maakt hy wat ſpels, het is geen nood,
De Saak is u te oovergroot:
De hoop vertrooſt uw treuren:
Zoo gy hem, met zyn vrind,
Kloekmoedig overwint,
Denkt, want u zal gebeuren;
Gy zult een Kind des Heemels zyn,
En licht en als de Sonneſchyn,
Godt zal uw Vaader weeſen,
By wien gy eeuwig zult
Met vreugde zyn vervult,
Een vreugde, nooyt volpreeſen,
In 't vrind'lyk licht der Majeſteyt,
In weldoen en ſagtmoedigheyd:
Dat is een Huys vol weelden,
En vreugde, ſonder End,

Op 't

Op 't vaſt fondament ,
Meer , als wy ons verbeelden ;
Dat zal u immer beeter zyn ,
Als 't Eynd , van zulk een valſſen ſchyn.

Heylig Antwoord.

Want indien gy na den vleeſche leeft , zoo zult gy ſterven : maar indien gy door den Geeſt de werkingen des ligbaams dood , zoo zult gy leven. Rom. 8. vers 13.

XXXVI.

Voor vuur en gloed, Is waater goed.

Als een Lam werd hy ter slachtinge geleyt, ende als een schaap dat stom is voor het aangesigte sijner scheerders alsoo en deede hy sijnen mond niet op. Jesa. 53, vers 7.

Maar

Maar ik ſegge u, dat gy den booſen niet en wederſtaat: Maar zo wie u op de regter wange ſtaat, keert hem ook de andere toe. Matth. 5. vers 39.

Nog ſtaal, nog kooper wil hier gelde:
Wat waapens eyſt dan deeſen ſtryd?
Ontmoedig en ſagtmoedigheyd,
Daar 't Lam, de helſſe macht mee velde:
Doe 't ſich in ſyn geſpalkten mond,
Met leydſaamheyd quam op te geeven,
Daar 't heylig, vriend'lyk liefde-leeven,
Met Soet, het wrange ſuur verſlond.
Hy dacht dat Beetje te verſlinden,
Maar doe hy 't in ſyn maag beſloot,
Was 't hem een gift en ſtercke dood,
En 't bond hem, dat Hy dacht te binden.
Zoo neemt het Soet het Suur ſyn magt,
Zoo kan het Goed, het quaad doen bucken,
De Liefde, Tooren onderdrucken,
Zoo breekt den Daageraad, de Nacht.
Geëerde vorſt van eeuw'ge vreede,
Een held van zulk een grooten ſlag,
Tot opgang van den ſaal'gen dag,
Zoo koſt'lyk voor ons heen getreden,

Gy zyt den Kooning van ons Hert;
Bewaapent ons met uwe krachten!
Om 't vuur met waater te verſachten
Op dat het quaad vermeeſtert werd.
Wanneer van buyten, of van binnen,
De Hel ſyn kaaken oopen doet,
Met ſtraalen van een vuur'ge gloed.
Om in de Ziel te ooverwinnen,
Dat wy dan met het ſinckend ſacht,
Syn opgeheevenheyd ontmoeten,
Op dat ſich onder uwe voeten,
Als ſtof, verneedert ſijne pracht,
Jaa ſoete *Jeſus*, hoogſte Heere,
Sachtmoedig lammitje, heylig kind
Dat alle ſtrengheyd ooverwint,
Laat ons van u het ſtryden leeren.
Gy zyt dat licht der vrindlykheyd,
Zoo goed, en ſoet, een bron der vreugde.
Een wortel van 't gewas der deugden,
Jaa, 't *Herte Godts*, van eeuwigheyd.
Door-balſſemt ons met uw genaade,
Dan zullen wy gewaapend zyn
Voor aanloop van het hels fenyn,
En al 't belaagen van den quaade.

Hey-

Heylig Antwoord.

Maar ik zegge u, *Hebt uw vyanden lief, zeegendse die u vervloecken, doet wel den genen die u haaten, ende bid voor de geene die u geweld doen, ende die u vervolgen. Op dat gy meugt kind'ren zijn uwes Vaaders die in de heemelen is. Want hy doet sijne sonne op gaan over boose en goede, en reegent over rechtvaerdige ende onrechtvaerdige.* Matth. 5.44, 45.

Een

XXXVII.

Een alleen, En anders geen.

Al gaave iemand al het goed van sijn huys voor deese liefde, men soude hem t' eenemaal verachten. Cant. 8. vers 7.

Vele

Veele waateren en zouden deese liefde niet kunnen uytblußen. Cant. 8. vers 7.

O groote Zee, zoo vreel'lyk in 't ontstellen!
Die altyd hobt en tobt en woelt.
En teegen zoo veel kusten spoelt,
Zoo breed en diep, wie kan uw drop'len tellen?
Hoe strekt gy uw gebied zoo veer en wyt!
Wat hebt gy, woest en ongebonden,
Van ouds, een ryken schat verslonden,
Die in uw Maag zoo diep verhoolen leyt.
Maar schoon, hier by, het nat van alle uw baaren,
Niet slegs alleen tot soeten wyn,
Zeer kost'lyk zou verandert zyn,
Maar selfs, dat al uw dropjes paerlen waaren;
En ieder gruys, van al uw grondig sand,
(Berolt van uw beroemde baaren,
Noch verder als de scheepen vaaren,)
Een Eed'le steen, of schoone Diamant:
Als meede, al de Bergen uwer kusten
(Zoo hoog, en breed, en swaar en vast,
Wiens voeten gy bespoelt, en wast,)
Van haaren kruyn, tot daar sy onder rusten!

Van

Van louter goud, een onwaardeerlyk goed;
Noch had ik liever, neevens ſmerte,
Het Eenig Paereltje des herten,
Dat ik zoo zeer bemin in myn gemoed:
De liefde Godts, het ſchoonſte aller dingen!
O alderfynſte Paerelyn!
Noch ſchoonder als de ſonneſchyn,
By uw waardy is alle ding geringe,
Myn Jeſus, ach! gy zyt de grootſte ſchat;
Of iemand, by geval van keuren;
De ganſche waereld mocht gebeuren,
Noch was hy arm, by hem, die u beſat.
Ach dat wy doch dien Paerel niet verlieſen,
En datſe niemand ons ontraapt;
Getrouwe waaker die nooit ſlaapt,
U is de magt en wacht, die wy verkieſen.
Wat ſigtbaar is vergaat tot ſyner tyd,
Maar dit beminde, en den minder,
De ſchoone Paerel, en ſyn vinder,
Die blyven t'ſaam, in alle eeuwigheyd.

Hey-

Heylig Antwoord.

Weederom is het Kooningryke der Heemelen gelyk een Coopman die ſchoone paerlen ſoekt: De welcke, hebbende een Paerel van groote waarde gevonden, ging heene en verkocht al wat hy hadde, en kocht de ſelve. Matth. 13. vers 45, 46.

TOE-ZANG.

TOON: Pſalm 6.

I.

O Jeſus goede Heere,
Leert ons den ſchat waardeeren,
Die in den acker leyt,
Op dat hy word verkreegen,
Daar 't al aan is geleegen,
Jaa die gy ſelver zyt.

2

Wie wel begeert te vaaren,
Moet u in 't hert vergaaren,
In plaats van aardſe ſlyk!
Uw vaſtheyd is beſtendig,
Het waerelds is elendig,
En maakt geen Zielen ryk.

3.

Ryk zynſe wiens gedachten,
U voor haar rykdom achten,
En houden voor haar goed:
Haar ſchat zal niet beſwyken,
Als and're ſchatten wyken,
O paerel van 't gemoed.

Ruſten

XXXVIII.

Ruſten is gemackelyk.

Tot een onverderflicke, en onbevleklicke, en onverwelklicke Erffenis, die in de Heemelen bewaart is voor u. 1 Petri 1. vers 4.

Lief-

Lieflykheeden zyn in uw regterhand eeuwiglyk.
Psalm 16. 11.

Kan gesongen worden op de Lofsang Maria.

Als koude word verwarmt,
En hitte word verkoelt,
Zoo is 't een lief'lyk weesen:
Als 't afgesloofde lyf
De soete rust gevoelt
Dan is 't een lief geneesen.
Als honger word versaad,
En droefheyd word verheugt,
Dat maakt een triumpfeeren:
Als 't goed het quaad verwint,
Dat is de bron van vreugd,
En 't lachgend Jubileeren.
Als 't licht de duysternis,
Verbergt in syn geweld,
En oopend alle dingen,
Dan word het siende oog,
Het wonder voor-gestelt,
Om lof en dank te singen.
O uytgevloeyde kracht,
En weesen deeser tyd,

Zoo noodig t'ooverweegen,
Om dat gy een Figuur,
Van 'teeuwig weesen zyt;
Men meet' u doch ter deegen.
Bedenk eens, trouwe ziel,
Wat u gebeuren zal.
In 't eeuwig Saalig leeven;
Als gy het aarden vat,
En 't aardse jammer-dal,
Ten laatsten zult begeeven!
Uw leevens-wortel zal,
In 't eyndloos, altyd Nieuw,
Een eeuwig weldoen voelen;
Als of 't begin der vreugd,
En deugd, nooyt op en hieuw,
Van warmen en verkoelen,
Van blydschap, uyt verdriet,
Versaadiging, en rust,
Tot lust, en welbehaagen.
Van 't aangenaam des lichts,
Wanneer sy 't duyster blust,
In 't hert-verheug'lyk daagen.
Van alles daar het leed,
Met lief gebalssemt word:

En

En dat zal eeuwig blyven;
Gelyk een ſchoone bloem,
Wiens opgang nooyt verdort;
Wie kan dat heyl beſchryven?
Maar ach! wat zal dat zyn,
Tot God-gekeerd gemoed?
Wat is het voor een weeſen?
Dat haar met al dit geen,
Van onophoud'lyk ſoet,
Geduurig zal geneeſen?
Dat zal God ſelver zyn:
Dat alle weelde ſwicht;
Syn eygen Hert en leeven;
Van alle kracht des heyls,
In 't vrind'lyk liefden-licht,
Een eyndloos eeuwig geeven.
Vloeyt toe met uw gemoed,
Al die op aarden zyt,
Tot deeſe Ziels-genaade,
Op dat gy uwe Ziel
In alle eeuwigheyd,
Gelukkig meugt verſaaden.
Gelukkig is de Menſch,
Tot zulk een heyl genood:

Ach dat ſy 't al bedacht!
En 't waerelds, ſlecht, en kleyn,
Om 't Heemelſch ſchoon, en groot,
Verſmaaden, en verachten!
Wat is 't al watter is,
Dat met de tyd vergaat,
Voor 't eeuwig Zielen-leeven
Maar wat oneyndig blyft,
En in ſyn weeſen ſtaat,
Dat kan vernoeging geeven.
Wel aan al die het hoort,
Verkieſt het beſte deel,
En laat het mlnder vaaren;
Het ganſche Heemelryk,
En Godt, is magtig veel,
Jaa alles, en geheel,
Och laat ons dat vergaaren.

Heylig Antwoord.

Ende Godt zal alle traanen van haare Oogen afwiſſchen; ende de Dood en zal niet meer zijn: noch rouwe, noch gekryt, noch moeyte en zal meer zijn: want de eerſte dingen zijn weggegaan. Apoc. 21. vers 4.

TOE-ZANG.

TOON: *Sulamite.*

I.

Jesus, Jesus! Jesus, Jesus!
Ach laat ons doch, die schooonste Naam herhaalen
Al schynt het buyten paalen,
Wat zouden wy, om iemand, daar na geeven?
Want Jesus is ons leeven!
Den liefden-oly, tot heeleng en versagten,
En den Balssem, en den balssem, en den balssem
der krachten.

2.

Jaa beminde der Zielen!
Wy hebben hoop, om eens, eerlang, na deesen,
Uw lof en prys te weesen,
Met hooger tong ontstooken door uw krachten,
Bereykt met geen gedachten,
Om u te heffen met heemelse gesangen,
Eeuwig, eeuwig, eeuwig, eeuwig, eeuwig, eeuwig
is lange.

3.

Laat ons eeten en drincken,
Van Jesus Naam, dien aldergrootsten seegen
Als Pel'grims onderweegen,
Tot wy, eerlang, uyt deese waereld scheyden
In't leeven sonder tyden,
Om in Godts Herte, voor eyndloos te woonen;
Jesus, Jesus, Jesus, Jesus, Jesus Christus
mijn schoone.

XXXIX.
Daar schuylt een Slang in 't gras.

R*Eddet my, Heere, van myne vyanden, by u schuyle ik.*
Psalm 143. 9.

Ende ik zal vyandschap setten tusschen u, ende tusschen deese vrouwe. Genes. 3, 15.

Neen kruyper, die in 't gras verschoolen,
De bloeme pluycker zeer vervaard,
Als gy u schichtig openbaard.
Van daar gy bogtig laagt verhoolen:
Gy zyt het mooye diertje niet,
Al komt gy voor de oogen sleepen,
Met zulcken bonten rug vol streepen,
Och neen, men siet u liever niet:
Maar zyt gy waardig om te schuuwen?
En maakt ons, uw naabyheyd, bang,
Wy vinden noch een naader Slang,
Veel noodiger om voor te gruuwen;
Hy is het pit van uwen dop,
Die door de eerste lust ontstooken,
In onsen boesem leyt gedooken,
Die heft syn hooft zoo dikmaals op!
Dat doet ons naa Godts Herte vlugten;
Om van het quaade vry te zyn,
Verbaast voor dood'lyk hels fenyn,
En om de slange-treeder sugten.

Ach Jesus alderliefste Heer
Onse erme Ziel, tot heyl gebooren,
Om 't werk des duyvels te verstoren,
Vertreed hem daag'lix, drukt hem neer.
Weest gy den Kooning in ons herte:
Op dat u liefde en vrind'lykheyd,
Dien wreevel-worm ter neederleyd;
O balssem-ooly onser smerte!
Tot dat wy, naa het veelmaal, ach!
Naa sugten, vlugten, vreesen, schroomen,
Het sondig slangen-hol ontkoomen,
Verrysen in een schoonder dag
Om Heemels, bloemitjes te pluyken,
In 't heylig zaalig vaaderland,
Met alle Cierlykheyd beplant,
Om schoon te bloeyen en te ruyken;
Daar zal het vry, en veylig zyn,
Geen slang van buyten noch van binnen!
Dat is een Beemde om te minnen!
Een Gaarden, sonder quaad fenyn.
Ach goede Jesus, myn beminde
Dat uw genaade ons doch geleyd,
Door 't wilde woud van deese tyd,
Tot wy u eens volkoomen vinden,

In

In 't ruyme veld der eeuwigheyd,
Daar alle vroomen ſich vermeyden,
In onbedenk'lyk hoog verbleyden,
Zoo hoog en diep, zoo breed en wyd.
Ach Jeſus, lief, myn ooverſchoone,
Wat is het goed by u te woonen.

Heylig Antwoord.

Ende tuſſchen uwen zaade, ende tuſſchen haaren zaade: dat ſelve zal u den kop vormorſelen, ende gy zult het de verſenen vermorſelen. Geneſis 3. 51.

XL.
Ooſt, weſt, t'Huys beſt.

M*aakt my bekent den weg dien ik te gaan hebbe, want ik heffe mijne Ziele tot u op.* Pſalm 143. 8. *Leert my uw wel behaagen doen, want gy zijt mijn God, uw goede Geeſt geleyde my in effen land.* vers 10

Ik

Ik ſeyde, Gy zyt myn toevlugt, myn deel in het land der leevendigen. Pſalm 142. 6.

Zoo meen'gen ſtap, zoo meen'gen treedje nader
Aan dood en eeuwigheyd,
En ook met een, aan Vaaderland en Vaader,
Zoo anders 't Hert in God begraaven leyt.
O Pelgrims weg, wat heugen u al ſugten!
Van haar, die u begaan,
En uyt de Stad van ydelheyd ontvlugten;
Maar eevenwel, gy zyt de regte Baan.
Wel ſulcke, die haar voeten op u ſetten,
En met een wakker Oog,
Op 't heylig ſpoor van uw betreders letten,
Onaangeſien hoedaanig, laag of hoog.
En die den weg van ydelheyd betreeden,
Komt ook haar Eynd te moet,
Schoon dat men ſlaapt, of ſtapt met wyde ſchreeden
Tot ſich het Graf ten laatſten oopen doet.
Dit loopt gelyk ten uytgang en ten ende,
Maar 't onderſcheyd is groot,
Een ſaal'ge hoop, of ſchrikken voor elende,
Dat maalt voor't hert een goede of quaade dood.

Wy

Wy treeden voort, met hoopen en verlangen,
    Elck dagjen ifler een;
De Tyd is ſnel en gaat geſtaage gangen:
    Tot deeſer uur is alles voor en heen.
Hoe meenigmaal ſag 't woud ſyn groene boomen
    Beſtorven, als een dood,
Hoe meenigmaal was 't weederom, als droomen,
    Als 't groene blad in 't vroege voorjaar ſproot.
Hoe meenigmaar ging 't moede leeven leggen,
    Gedooken in de nagt,
Hoe meenigmaal quam 't goede morgen ſeggen,
    Hoe meenigmaal is dit en dat volbragt!
'tIs alles heen; Maar 't God-begeerend ſuchten,
    Geſaayt in goede aard,
Belooft een ſchat van Eyndelooſe vruchten;
    Die Jeſus vind heeft ooverwel vergaart.
Wat was het al, van 't ſigtbaar leeven;
    Zoo 't innerlyk gemoed,
Zich niet met vlyt tot hooger had verheeven,
    En ſtaag gedoelt op God het hoogſte goed.
Laat alles gaan; zoo wy de deugd beminnen,
    Dat zal geen ſchaaduw zyn,
Als 't and're Eynd, zal dit eerſt regt beginnen,
    Haar grond is vaſt, het waerelds is maar ſchyn.

O ſoete

O ſoete ruſt, hoe daagt gy in het ooſten,
Van ons geloof en Hoop,
Dat kan ons langs de Pel'grims-weg vertrooſten,
Terwyl wy gaan door 's waerelds leevens-loop.
Gelukkig hy, die 't Heemels heeft begreepen,
En niet in 't aardſe ſlaaft,
De tyd zal hem ſyn welvaart niet ontſleepen,
Die al ſyn ſchat in 't Herte Godts begraaft.
Treed dan maar aan, treed aan ô Pelgrims voeten,
Of ons de tyd ontgaat,
De eeuwigheyd zal ons, eerlang, ontmoeten,
En al het leed verſagten en verſoeten,
In 't Vaaderland, bevryd voor alle quaad.

Heylig Antwoord.

Deeſe alle zyn in het geloove geſtorven, de beloften niet verkreegen hebbende, maar hebben de ſelve van verre geſien, ende gelooft, ende ombelſt, ende hebben beleeden dat ſy Gaſten ende Vremdelingen op der aarden waaren. Want die zulke dingen ſeggen, betoonen klaarlik dat ſy een Vaaderland *ſoecken. Ende indien ſy dies [Vaaderlands] gedacht hadden van welcke ſy uytgegaan waaren, ſy zouden tyd gehad hebben om weeder te keeren: Maar nu zijn ſy begeerig na een beeter, dat is, na het Heemelſche.* Hebreen 11. vers 13, 14, 15, 16.

Het

XLI.
Het eynde draagt de laſt.

Gy ėn kunt den drinkbeeker dės Heeren niet drincken, ende den drinkbeeker der Duyvelen. 1 Corint. 10. 21

De

De Heere is het Deel myner erve, ende myns beekers.
Psalm 16. 5.

Kan gesongen worden, op Psalm 66. en 10 gebooden.

O Weelden-kroes die my vermaakten,
En 's vleeselyken leevens-mond,
Van booven af, zoo lekker smaakten,
Wat zyt gy bitter op den grond!
Het soet des voorsmaaks is verdweenen,
En 't naa-bedencken is een gal,
Wat lief'lyk was is weg, en heenen,
En ach! wat of 't nog worden zal?
Zoo sucht het eynd, van 't waerelds leeven;
O Broeders laat dien Beeker staan;
Al is sy vol van soet om-geeven;
En tast des Heeren beeker aan:
Drinkt met geloof en staadig Hoopen,
Van Godts genaade en liefde-wyn,
Door *Jesus Christus* uyt-geloopen,
Het grondsop, zal den Heemel zyn:
Een eeuwig leeven vol van weelden,
Een woonen in Godts heylig Hert,
Wie kan het goed en soet verbeelden,
Daar in de Ziel gedompelt werd?

Vat aan den Beeker van genaade,
  Zoo boorde-vol tot aan de rand,
Wie 't luſt die mag ſyn Ziel verſaaden,
  Godt biedſe, met een milde-hand.
O wyn des leevens, vol van krachten,
  Wat zynſe wys en wel bedacht,
Die 's waerels wyn om u verachten,
  En neemen 't groote heyl in acht.
Ach waare Wynſtok, eeuwig leeven!
  Set ons uw ſappig voedſel by,
Op dat de rankjes vrugten geeven,
  En 't ſcherpe Snoey-mes gaa voorby.
Hoog-goede Jeſus, Ziels beminde,
  Als gy op aarden hebt gewoont,
Hoe liet ſich uwe goedheyd vinden,
  Hoe heeft ſich uwe trouw betoond!
Al wie maar riep, en liep, en trachten
  Naa heelzaam heyl voor ſyne quaal,
Die wierd geneeſen door uw krachten,
  Uw goedheyd ſalfden 't altemaal:
Gaat heen in vreede, Weeſt geneeſen,
  Hebt goede moed, miſdoed niet meer,
Zoo gy gelooft, zoo zal het weeſen,
  Staa op; Word ſiende, of reyn van ſeer;

Zoo was de balſſem-vloed der woorden,
Uyt uw gebenedyde mond,
Tot heyl der Zielen dieſe hoorden,
Aan 't lighaam, door uw kracht, geſond.
O Goede Jeſus, Ziels beminde,
Al zyt gy nu niet meer op Aard,
Gelyk een menſchen kind te vinden,
Zoo als gy eens voor deeſen waart,
Gy hebt ons echter niet begeeven,
Wy zyn geen Weezen ſonder U;
Maar in den Cirkel van ons leeven,
Woont gy met uw genaade nu,
Dies loopen wy met ons begeeren,
Uw groote goedheyd achter naa,
En roepen, Jeſus, goede Heere,
Geneeſt ons, helpt ons van den quaa.
Loopt toe belaſten en belaaden,
Den grooten Meeſter is noch hier,
Tot onderwerping van het quaade,
En lucht vóor 't vonkend leevens-vier.

Heylig Antwoord.

M*yn Bloed is waarlik drank.* Joan. 6. vers 55.

XLII.

Noch ver, noch wyd, Maar daar gy zyt.

Jesus seyde tot haar, vrouwe, gelooft my, de uure komt, wanneer dat gy lieden noch op deesen Berg, noch te Jerusalem, den Vaader en zult aanbidden. Joan. 4. vers 21. *Want waar twee of drie vergaadert zijn in mijnen Naame daar ben ik in 't midden van haar.* Matth. 18. vers 20.

De

De Heere is na-by alle die hem aanroepen: allen die hem aenroepen in der waarheyd.
Psalm 145. vers 18.

Waar woont myn God, myn lief, myn overschone?
Zou 't hier niet zyn, waar zoud hy anders woonen?
O Middelpunt, der eynd'loose eeuwigheyd.
Die 't Middelpunt, myns leevens-cirkel zyt!
Als ik u zal in myn gemoed betrachten,
En maak een Kruys, met speelende gedachten,
Dat ik een streek van honderd-duysend jaar,
Of regts, of lings, of op, of needer vaar;
En staa daar stil; met uytgestrekte sinnen,
Of wy aan 't perk een naadering gewinnen,
En dichter zyn, aan 's eyndens ommestreep,
Als daar ik eerst den wil ten voortgang greep,
Zoo vind ik niets; en schoon de sinnen weyden,
Regt Cirkel-rond, rondsom, aan alle zyden,
Zoo vind ik my van 't eynd der eeuwigheyd,
Aan alle kant net eeven ver en wyd;
In 't Middelpunt der Eyndeloose Groote,
Van 't eeuwig al, in geen besluyt beslooten:
Hier is de Plaats, dat Verr'heyds Beeld verdwyn:
Zou Onsen God, niet in het midden zyn?

En 't Middelpunt ſtaat vaſt in alle wyken
Waar dat wy zyn, of ooyt gedachten reyken.
Gelyk de Schrift, die Heyl'ge ſpiegel, toont,
Dat Godt, zoo laag, als in de hoogte woont,
Zoo hier, als daar, Zoo naa, als in de verte,
In 't Heemelryk en in verbrooken Herten.
Al-vullend A·L, daar oover zyn wy blyd,
Dat gy een God van onverdeeldheyd zyt,
On-omgevat, door ſinnen of gedachten,
Maar oover-al, de Well-bron aller krachten,
En uyt de Kracht, de Bloem, van 't eeuwig ſchoon;
Van eeuwigheyd den Vaader en den Soon
Wy trachten ons dan dicht aan u te houden,
Op dat wy zyn gelyk als twee getroude,
En 't leevens-vuur der Zielen word gepaart,
Met koele dauw: uyt Jeſus Hert gebaart.
O ſchoonſte lief, die ons zoo vrind'lyk noode,
En deeſe trouw zoo mild hebt aangebooden,
Ten koſten, van uw oover heylig bloed,
Bereyd, voor u, het huys van ons gemoed.

Hey-

Heylig Antwoord.

Jesus antwoordde ende seyde tot hem, zoo iemand My lief heeft, die zal mijn woord bewaaren: ende Myn Vaader zal hem liefhebben, ende wy zullen tot hem koomen, ende zullen wooninge by hem maaken. Joan. 14. vers, 23.

TOE-ZANG.

TOON; Psalm. 8.

1.

Ach neen! ach neen! al-weetend God en Heere,
Uw Majesteyt is niet zoo wyt en veere,
En of de Mens een worm op aarde zy,
Noch woont gy hem, gelyk een Vaader, by.

2.

Hy heeft syn stem niet krachtig te verluyden,
Om u syn sin en meening te beduyden,
O eeuwig AL, *dat alles Hoort en siet,*
Wat naa of veer, of stil of luyd geschiet.

3.

Dies zyt gy ons een aldergoedste Vaader,
Is iemand naa, gy zijt ons noch al naader,
Zoo leert ons dan steeds wand'len in het licht,
Als Kind'ren voor haar 's Vaaders aangesigt.

XLIII.
Anders om.

Een yder boom die geen goede vrucht voort en brengt, wort uytgehouwen, en in 't vuur geworpen. Matth. 7. vers 19.

Aan

'Aan haar vruchten zult gyſe kennen
Matth. 7. vers 16.

'tIs onordent'lyk uyt ſyn ſtant.
Wat onder weeſen moſt, is booven;
De wyſe Meeſter van de Hooven,
Heeft deeſen boom zoo niet geplant.
Wat zal men hier nu toe gebieden?
Het was in ſyn geſchiktheyd goed,
Maar 't ſtaat niet zoo het weeſen moet.
Daar moet een onderſt' op geſchieden.
Dat ſpeelt op u, ô Zielen-boom!
Hoe kunt gy zoo de Meeſter haagen,
En voor hem goede vruchten draagen,
Dit is een ſtand van ſchrik en ſchroom;
En onbevallig voor de Oogen.
O Menſch bedenkt u wel, en ſiet:
Zyt gy 't verkeerde boompje niet?
Wat doet het onderſt' naar om hooge?
Ach dat de Son der wysheyd klaart!
Wat doen uw ſinnen en gedachten,
En and're Eed'le Ziele-krachten,
Gedompelt in de ſwarte aard?

En d'ydelheyd van van 't aardſe leeven,
Van veelderley verkeerde luſt,
Onnoodig werk en valſſe ruſt,
Gelyk een kroon, om hoog verheeven?
Hoe moet dat voor den meeſter ſtaan!
En voor het oog van alle wyſen,
Die zulken monſter-ſtand miſpryſen,
En ſien 't voor ongeſchiktheyd aan.
O boompje ſtaakt uw teegen-kantten;
Het is nog in den goeden tyd,
Terwyl gy in uw waſdom zyt,
Op dat de meeſter u verplantte.
De deelen die in d'aarde zyn,
Die moeten na den Heemel keeren,
Op dat ſy 't vruchte-draagen leeren,
Gebalſſemt door de Sonneſchyn,
Op dat de Meeſter daar van eete,
En u genaadiglyk beſchouwt,
En voors bereegent en bedouwt,
In ſyn behaagen onvergeeten:
Dan krygt gy een hoogwaarde prys,
Zoo groen en ſchoon aan alle kanten,
Den Hoovenier zal u verplanten,
Van hier in 't zaalig Paradys:

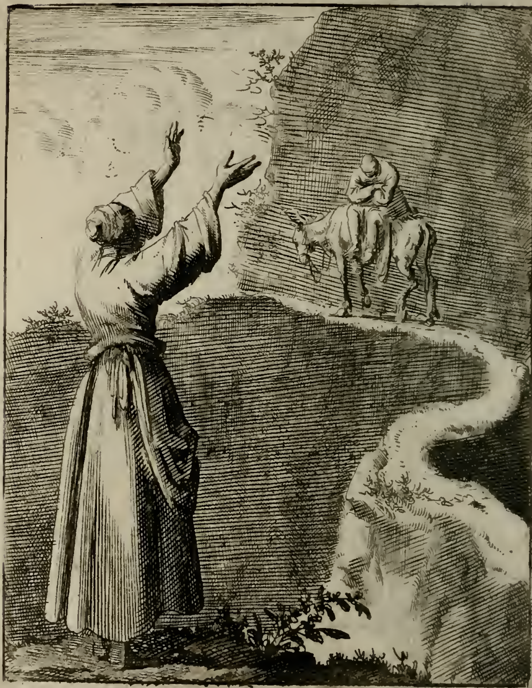
Daar zult gy onophoudlyk groeyen,
En weesen, als een schoone boom,
Geplant aan eenen waaterstroom,
En eeuwig jong en jeugdig bloeyen;
Godts Aansigt zal uw Sonne zyn,
Syn waatergeest, uw douw en reegen,
Beneevens alle heyl en seegen,
Van heemels goed en heylig Reyn.
Gy zult een schat van vruchten baaren,
Den Meester van het eeuwig hof,
Tot roem, en prys, en eer en lof,
En vreugd van alle heemel-schaaren.

Heylig Antwoord.

De mensche en zal niet bevestigt worden door godtloosheyd: maar de wortel der rechtvaerdigen en zal niet beweegt worden. Prov. 12. vers 3. *Maar de wortel der rechtvaerdige zal uytgeeven.* vers 12

XLIIII.

't Is gevaarlyk!

Die ons uyt zoo grooten dood verlost heeft, ende [noch] verlost; op welke wy hoopen, dat hy [ons] ook noch verlossen zal. 2 Corinth. 1. vers 10.

Ook

Ook doe wy dood waaren door de misdaaden; heeft [ons] leevendig gemaakt met Christo: (uyt genaade zyt gy saalig geworden.) Eph. 2. vers 5.

Kan gesongen worden op, O Saalig heylig Bethlehem

Ik wandelde op der Hellen mond,
Gelyk een blinde, sonder schricken,
Terwyl syn kaaken oopen stond,
Om 't stortend leeven in te slicken.
De domme diermens ging gerust,
De geest vermaakten sich met droomen,
Zoo vast in slaap van yd'le lust;
O naare stant, om voor te schroomen!
Zoo reyd, en Reyser, wyl hy slaapt,
Op 't Dier langs steyle, smalle weegen,
Daar onder hem een afgrond gaapt,
Zoo diep van 't hooge pad geleegen.
Hooglieve Godt, oneyndig goed,
Wat siet gy met lankmoedige oogen!
Hoe hebt gy deesen val behoed,
En my zoo trouw te rug getoogen!
Ik vang, en hang u om den hals,
Gy zyt myn Vaader en myn Moeder!
Jaa, Godt, myn lief! Gy zyt van als;
Myn Schepper, kooper, en behoeder.

Ach leyd my vorder by uw hand;
En brengt ons daar wy gaaren waaren,
Door 't wilde woeste, vreemde land,
Zoo vol van prykel en gevaaren,
O trouwe Vaader van de Ziel,
Zoo ryk en mild, in 't heyl-bewysen,
Die 't sinckend-leeven booven hiel,
Hoe willen wy u eeuwig prysen!
Met alle broeders, die uw lof,
Zoo ryk'lyk, uyt haar boesem haalen,
Oneyndig op gevult, met stof,
Gebonden aan geen maat noch paalen.
O 't huys, daar onse Vaader woont
Hoe hoopen wy in u te rusten!
Daar Jesus al syn rykdom toont:
Weg ydelheyd, van aardse lusten,

Heylig Antwoord.

W*ant gy waart als dwaalende schaapen: maar gy zijt nu bekeert tot den Herder ende Opsiender uwer Zielen:* 1 Petr, 2, vers 25.

TOE-

TOE-ZANG.

TOON: *Als een uytgestorte Balssem.*

I.

O gy wond're kracht van't Noorden,
Die het naaltje naar u haalt,
Op dat men niet licht verdwaalt,
Daar het Schip niet t'huys enboorden,
Gy zijt een spiegel voor ons Hert
Dat zoo van Godt getrocken werd.

2.

Och hoe wort'er uyt gekeeken!
Naar u toe, ô eeuwig Goed!
Want gy hebt aan ons gemoed,
Zoo met uwe kracht gestreeken,
Dat het sich nu geduurig strekt,
Naa't heemels Noorden, *dat zoo trekt.*

Heeden

XLV.
Heeden Groot, Morgen dood.

Hy komt voort, als een bloeme, ende werd afgesneeden: ook vlucht hy, als een schaaduwe, ende en bestaat niet. Job. 14. vers 2.

Alle vlees is Gras. Jeſaia, 40. vers 6.

Kan geſongen worden op, O Saalig heylig Bethlehem.

Schoon' groene grasjes die ik ſchouw,
Al zyn uw hoofjes oovergooten,
Met balſſem van een morgen-douw,
Zoo mild en ryk'lyk opgeſchooten;
In 't friſte van uw ſchoone tyd;
Wat mag 't uw groenen opgang baaten?
Wanneer de ſcherpe Seyſſen ſnyd,
Moet gy uw jonge leeven laaten.
Daar valt gy needer met een ſlag;
En al uw çierſſel gaat te gronde:
Het geen men 's morgens weelig ſag.
Werd 's aavonds gants verſlenſt gevonden.
Zoo ſtapt de Dood door 's waerelds veld,
Zoo hier, als daar, langs alle weegen;
Om, met een erm van groot geweld,
Het Gras der mensheyd, af te veegen.
Een eer een korte Eeuw verſchoot,
Heeft hy het ganſe veld der aarde,
Van al ſyn groene gras, ontbloot,
Dat ſich in 't leeven openbaarde.

En of'er hier en daar, verſpreyt,
Een cierlyk bloempje ſtaat te pryken,
Al is 't een koonings majeſteyt;
Hy weet van myden, noch van wyken.
Beſpiegelt u, ô vlees en bloed,
Van jonge jeugt en friſſe krachten,
Siet wat de ſcherpe Seyſſen doet,
En neemt het in een wys betrachten.
Wat helpt het al, wat weelde hiet?
Al was 't de ſchoonſte ſtant van allen,
De felle maayer acht'et niet,
Maar doet het haaſt, tot hooy, vervallen.
Ach word doch wys en wel-geſint
Dewyl men 't daaglikx ſiet voor oogen,
Dat al wat leeft, ſyn eynde vind,
En voor het ſnymes word geboogen.
Wat raad? Een koſtelyken raad:
Gy draagt, in uwen borſt verhoolen,
Een groot juweel, een eeuwig Saad,
Dat vruchtbaar-weeſen, is bevoolen;
Laat dat, uyt Godts barmhertigheyd,
Een heemels waater aan ſich trecken,
Op dat het, noch in deeſen tyd,
Een ander ſpruyte komt verwecken,

Dat

Dat Godt in 't Paradys behaagt,
En ſyne liefde kan vermaaken,
Of dan de felle maayer vaagt,
Zoo kan hy deeſe ſpruyt niet raaken.
Dat is te ſchoon, en oover mooy,
Van al wat ſchoon is, uytgenoomen,
Zoo word men tot geen droevig hooy,
Om in een quaade ſchuur te koomen.
Schoon' groene grasjes ſterkt uw jeugd,
Uyt Godt ſyn liefde, en genaade,
Met ſap en kracht van waare deugd,
Zoo zal den Maayer u niet ſchaaden.

Heylig Antwoord.

H*et Gras verdort, de bloeme valt af, als de Geeſt des Heeren daar in blaaſt: voorwaar het volk is gras.* Jeſa. 40. vers 7. *Het gras verdort de bloeme valt af: maar het Woord onſes Godts beſtaat in der eeuwigheyd.* vers 8.

XLVI.

De quaa, Is naa.

E*nde sy* [*zullen*] *des Menschen vyanden* [*worden*] *die sijn huys-genooten* [*zyn*]. Matth. 10, vers 36.

Ver-

Verloſt ons van den booſe. Matth. 6. vers 13.

Ach Bruydegom van myn gemoed!
Tot u verhef ik myne ſuchten,
En kom in uwen boeſem vlugten;
Dat uw genaade my behoed!
Sy woonen binnen myne muuren,
Als hertgenooten van myn Huys,
Die my verſchaffen ſtryd en Kruys;
En op my loeren; alle uuren!
Wie zyn dan deeſe, waarde Geeſt?
Die in den ſchyn van huysvrindinnen,
Zoo veel verwarde draaden ſpinnen
Dat gy voor haar geſelſchap vreeſt?
't Zyn ſpruyten van myn leevens krachten;
Myn Hert, en Ziel zoo naa verwant,
Door een aloude ſtercke band,
Myn eygen Sinnen en gedachten.
Sy brengen my veel onruſt aan;
En of ik haar gebie, te ſwygen,
Om ſoete ſtilte en ruſt te krygen,
Sy laaten 't zoo niet lange ſtaan.

Dies moet ik my gestaadig weeren,
  En setten haaren opstand neer,
  Al reys, op reys, en keer, op keer
Dies sucht ik veel tot u, ô Heere!
  Gy zyt myn Heyland, en myn Held,
Op wien myn Hert sich moet betrouwen,
Dies hoop ik my aan u te houwen,
  Verdruktse, met uw groot geweld;
Vertreedse onder uwe voeten,
  Als stof, ô aldergoedste Heer,
  Legt gy de macht der boosheyd neer,
Wat zou voor u niet buygen moeten!
  Ach dat myn Huys eens was bereyd,
En uyt geruymt, van alle saaken,
Die uwe wooning onreyn maaken,
  Door veelderleye eygenheyd!
O waarde gast, daar wy om suchten,
  Op dat u Wil daar Kooning waar;
  Ach Jesus! doetse voor en naar,
Als kaf, verstuyven en vervlugten.

Hey-

Heylig Antwoord.

De Heere zal uwen uytgang ende uwen ingang bewaaren, van nu aan tot in der eeuwigheyd, Psalm. 121. vers 8.

XLVII.
Het Licht is lief'lik.

L*aat ons als in den dag, eerlik wandelen.* Rom. 13. vers 13.

In het selve was het leeven, ende het was het licht der menschen. Joan. I. vers 4.

Kan gesongen worden op, Psalm 24.

Wat was de Waereld sonder Son!
Gelykse was, eer 't Licht begon.
Elendig, duyster, sonder leeven;
Zoo was de Ziel ook sonder Uw;
Maar wrang, en wreet, en Hard, en Ruw,
Uw Goedheyd moet het alles geeven.
Doordringt ons dan, ô eeuwig Goed!
Met uw genaade en liefde-gloed,
Op dat wy uw gesigt behaagen,
En een verheug'lyk Weesen zyn,
Doorscheenen met uw Sonneschyn,
Om uwen lof in ons te draagen.
Gelooft zy Godt in eeuwigheyd,
Die ons tot Schepsels heeft bereyd;
Om voor syn aengesigt te speelen,
Voor wien hy al syn heyl ontsluyt;
En giet syn heylig Herte uyt,
Om al syn Rykdom mee te deelen.

Heylig Antwoord.

[Dit] *was het waarachtige Licht 't welk verlicht een iegelyk mensche koomende in de Waereld.* Joan. I. 6.

T O E-Z A N G.

Toon: Belle Iris.

I.

Elcken Aadem-togt, is een
Van des Heeren liefde gaaven,
Daar mee wy ons Herte laaven,
En gaan zoo geseegent heen.
Ach! dat wy het al bedachten,
't Goed dat ons de Vaader doet,
Hoe behoorden wy 't te achten:
Hy is mild en oover-goed.

2

't Suchten van ons' leevens-geest,
Most ook altyd in hem sweeven,
In hem Aademen en leeven,
(Zoo het eenmaal is geweest)
Ja, in al ons doen en laaten;
Op dat wy, ons leeven lang,
Nooyt een Aadem-togt vergaaten,
In ons op- en needer-gang.

Waare

3.

Waare oorsprong van ons' zyn,
O! *gy open-lucht des leevens,*
Zoo vol lievens, zoo vol geevens,
Jaa, des zaaligheyds fonteyn,
Gy, ô Kooning aller eeren,
Laat doch uw genaaden-vloed,
't Zielen-Aadem-haalen leeren,
Aan ons opgewekt gemoed.

XLVIII.

Siet alles aan, 's Zal eens vergaan.

Want wy weeten, dat zoo ons aardse huys deeses tabernaakels gebrooken word, wy een gebouw van Godt hebben, een huys niet met handen gemaakt, [maar] eeuwig, in de Heemelen. 2 Cor. 5. vers 1.

De

De heemel en de aarde zullen voorby gaan, maar Myne Woorden en zullen geensins voorby gaan.
Matth. 24. vers 35,

Kan gesongen worden op, *Psalm* 24.

O Wonderwerk, van deese Tyd'
Zoo hoog, zoo diep zoo breed en wyd!
Zoo vol, van wonderbaare dingen!
Wat spreekt gy, met een groot geluyd,
De wonderbaare schepper uyt,
Uyt wiens Fonteyn gy quaamt ontspringen,
Gy hangt van syne wysheyd of,
En zyt een Blompjen, uyt syn hof,
Een dropjen, uyt syn Zee gedroopen;
Een stofje, van syn eeuwig AL,
Dat nooyt een schepsel meeten zal,
Hoe hoog, en diep, syn Sinnen loopen.
Wat was 't een wonder, doe gy quaamt,
En 't wonderlyk beginsel naamt:
Maar, ach! wat zal 't een wonder weesen!
Als gy uw tyd hebt uyt gestaan,
En eynd'ling weeder zult vergaan,
En worden, als gy waart, voor deesen!
O Son! ô kooninglyke Son!
Die met den vierden Kring begon,

Wat

Wat telden gy al veele daagen :
Zint gy het ſigtbaar Al beſcheen ,
Door zulk een Rey van eeuwen heen ,
Die zoo veel groote wond'ren ſaagen !
O Maan ! ô wiſſelbaare Maan !
Wat naamt gy dikmaals af en aan ,
Geduurende van zoo veel nachten ,
Sint u de Wysheyd wyſ'lyk riep ,
En neevens zoo veel Sterren ſchiep ,
Een Spiegel van de Scheppers krachten :
Eens zal uw laatſte uurtje zyn ;
O Sonne-glans , en Maane-ſchyn ,
Eens zal uw uytgang zyn gebooren :
De laatſte nacht , en laatſte Dag ,
Die ooyt een Creatuur beſag ,
Dan komt gy nimmer weer te vooren :
Maar ik zal blyven in myn ſtand ,
Als 't al verandert en verbrand ,
In 't ſtrenge tooren-vuur ontſtooken ;
Wanneer de Meeſter , 't quaade , en 't beſt ,
Te ſaamen ſtelt , op Synen Teſt ,
Om 't vuyle weeſen af te rooken.
Ik zal niet eynden met de Tyd ,
Maar blyven in der Eeuwigheyd ?

En

En of de Son, en Maan verdwynen,
Noch zal ik niet in 't duyster zyn,
Want Jesus is myn Sonneschyn,
Die my, voor eeuwig, zal beschynen.
Zoo spreekt de Ziel, in haare Hoop,
Voor weesentlyk Geloof te koop;
En 't zal haar ook, zoo schoon, gebeuren:
Zoo sy haar Heyland niet verlaat,
Maar tot den eynde by hem staat,
Geen roover zal haar dat ontscheuren.
Maar zoo sy niet, met haar gemoed,
Omhelst de hals van 't eeuwig goed,
Zoo blyft sy wel in 't eynd'loos leeven,
Als 't al verandert, en vergaat,
Maar zulk een blyven is haar quaad,
En 't word een naare naam gegeeven.

Heylig Antwoord.

Want siet dien dag komt brandende als een ooven: Dan *zullen alle hoogmoedige, ende al wie godtloosheyd doet, een stoppel zyn, ende de toekomstige dag zal se in vlamme setten seyd de Heeren der Heyrschaaren, die hen noch wortel, noch tak laaten en zal. U lieden daar en teegen, die mynen Naamt vreest, zal de Sonne der geregtigheyd opgaan,* Malach. 4. vers 1. 2.

Hoe

XLIX.
Hoe naar is het duyster!

Het licht der rechtvaerdigen zal sich verblyden, maar de lampe der godtloosen zal uytgeblust worden. Prov. 13. vers 9.

Laat

Laat ons dan afleggen de wercken der duysterniſſe, en aan doen de waapenen des lichts.
Rom. 13. vers 12,

Kan geſongen worden op, Pſalm 24.

Nu word het duyſter oopenbaar,
Dat flus in't licht verhoolen waar;
Sy komt van 't Noorden, noch van 't Suyden,
Maar haar verborgentheyd die blykt,
Om dat het licht der Sonne wykt,
Wat mag dat wonder doch beduyden?
O eeuw'ge Ziel! die uw geſigt,
Ontleent van 't tyd'lyk Sonnelicht,
En leeft in waereldſe vermaaken,
Van alderhande ydelheyd,
En valſſe luſt van deeſe tyd,
Beſtaande in veelderleye ſaaken:
Als eyndeling den Aavond naakt,
En van den Dag een eynde maakt,
Door 't luyken van des leevens Oogen;
Dan word u 's waerelds ſchoonen dag,
Met al het ſoet dat in haar lag,
Als afgeſneeden en onttoogen.
Het licht, dat al uw leeven ſcheen
Tot uw verquicking, gaat dan heen,

En

En haalt ſyn lichte ſtraalen onder,
Wat blyft'er dan? Een naare nacht;
Die 't los gemoed zoo weynig acht;
En dat is ook een droevig wonder.
Maar zoo gy hier, terwyl gy leeft,
Uw geeſt in 't licht des leevens geeft,
Dat aaneemt, voor uw Ziels-beminde,
En uw gemoed ſich niet vernoegt,
Aan 't geen de waereld geeft, en voegt,
Noch door ſyn glans niet laat verblinden;
Laat dan de Son vry onder-gaan,
Zoo miſt gy maar een bleeke Maan,
Voor 't ſeevenvoudig klaarder ſchynen,
Van 't Weeſen Godts, een ſchoone Son,
Wiens opgang nooyt, met tyd, begon,
En eyndeloos niet zal verdwynen,
O onderſcheyd! wat zyt gy groot,
Naa 't eenig puntje van de dood!
Wy willen u in 't hert betrachten:
En niet, ſoo los, en onbedacht,
Verwachten zulk een langen Nacht,
De Moeder aller naare nachten.
Een ider, die den Morgen ſiet,
Die twyfelt aan den Aavond niet:

Daar

Daar naa beſchikt hy ſyne dingen:
Zoo is het ons genoeg bekent,
Dat alle leeven loopt ten end,
De wyl'er zoo veel voor ons gingen.
Wie dan ſyn doen wel ooverleyd,
En tot den aavond ſich bereyd,
Is wyſ'lyk in des Heeren oogen;
Ontgaat, in 't ſterven, ſyn geſigt,
De glans, van 's waerelds Sonne-licht;
Hy word in ſchoonder dag getoogen.

Heylig Antwoord.

I*k ben een licht in de waereld gekoomen, op dat een iegelyk die in my gelooft, in de duyſterniſſe niet en'blyve.* Joan: 12. vers 46.

L.
Het word haaſt dag.

Dewyle wy niet en aanmercken de dingen die men ſiet, maar de dingen die men niet en ſiet. Want de dingen die men ſiet zijn tydelik, maar de dingen die men niet en ſiet zijn eeuwig. 2 Cor. 4. vers 18.

De

De nacht is voorby gegaan, ende de dag is naaby gekoomen. Rom. 13, vers 12:

Kan gesongen worden, op de 10 Gebooden.

De naare schaaduw is aan 't breeken,
Terwyl de schoone Morgenster,
Syn blinkend hooft komt op te steeken,
En brengt den daageraad van ver.
O Sonne! heer'lyk oovertoogen,
Met purper, van het Morgen-rood,
Zoo kooninglyk, voor onse oogen,
Uw Majesteyt is schoon, en groot:
Maar, in het Oost, van ons Geloove,
Verryst een andre Daageraad,
Die uwe schoonheyd gaat te booven,
Hoogwigtig, sonder perk of maat:
Als die de schaaduw eens doet wyken,
Van 't grof verduystert vlees en bloed,
Dan zal geen nacht ons meer bestryken,
Gelyk zy, hier op Aarden doet:
Uw heerlykheyd gaat op en onder;
En maakt een wisselbaare tyd,
Daar dag en nacht, elk in 't bysonder,
Sich oover d'aarde heenen spryd;

Maar deesen dag, die wy verwachten,
Weet, eeuwig, van geen ondergaan,
Maar blyft in syne volle krachten,
Oneyndig, sonder wancken staan.
O schoone Dag! wie kan u roemen
Naa waarde van uw heer'lykheyd;
Wie kan uw glans genoegsam noemen,
Van zulk een hoogen Majesteyt?
O Jesus! laat het doch geschieden,
Dat haare straalen, door 't geloof,
Alle aardse schaaduw weg doen vlieden,
Als of men een gordyn verschoof,
Wy kyken uyt, naa 't saalig Oosten,
Met uyt gestrekten hals en hooft,
En hoopen op het schoon vertroosten,
Dat ons de waarheyd heeft belooft:
Wat achter blyft; dit zal gebeuren;
Noch maar een wyltjen in geduld,
Tot Godt ontsluyt syn goude deuren,
En alles heerlyk word vervult.

Heylig Antwoord.

E*nde dit is de belofte, die hy ons belooft heeft*, [*naamelik*] *het eeuwige leeven.* 1 Joan. 2. vers 25

NA-

N A A - Z A N G.

Aan den Beminden Leeſer.

TOON: Pſalm 118. 140. Nierea. Revelje vous.

Nu luſt het my, u voor te maalen,
  Het geen men van den Heemel ſeyt,
Naa dat de vrienden Godts verhaalen,
  Gekoomen tot beſchouw'lykheyd,
Godt, is een Weeſen, ongemeeten,
  De vulle aller eeuwigheyd;
Nooyt uyt-te-denken, noch te weeten,
  Oneyndig, ſonder plaats of tyd:
Die AL, beſtaat in * Seeven Krachten * Apoc 4. 5.
  Waar uyt, des waerelds Schepping vloot,
Daar wy het werkbaar Ses, betrachten,
  En 't Seevental den Cirkel ſloot.
Zoo ook, de Seeven hooft-Planeeten,
  Met welx natuur en eygenſchap,
Al 't ſigtbaar weeſen is beſeeten,
  Als in den ganſchen boom het ſap.
Elk kracht des ſaads baart ſyns gelyken.
  En uyt den wortel ſpruyt den bloem;
Op dat het ſien' loos, ſigtbaar blyke,
  De ſigteloofen grond tot roem.

'tUytwendig, is een werk des Heeren,
'tInwendig is den waaren grond,
En selfs den Schepper, om te eeren,
Daar alle weesen uyt ontstond.
Een grond, bestaande in Seeven Geesten,
Of Seeven krachten, in malkaar,
Gelyk, geen minste noch geen meeste,
Als of't maar Een gestalte waar.
Dat is een onophoud'lyk speelen,
En liefde-worst'len, onder een,
Omhelsen, kussen, vrindlyk streelen,
Een jaa, en Amen, sonder neen.
Niet hoog, of laag, of hier, of ginder,
Of diep, of breed, of naa, of wyd,
Of groot, of kleyn, of meer, of minder,
Maar door de gansche eeuwigheyd;
Een vulle, nimmer uyt te spreeken;
Daar d'eene kracht uyt d'ander gaat,
Nooyt van malkander af geweeken,
Oneyndig, sonder perk, of maat.
Dat zyn die Seeven Wonder-bronnen,
Die uyt de Bron der Naam'loosheyd,
Van alle eeuwigheyd begonnen,
En buyten alle plaats en tyd.
Die Seeven, maaken nu te saamen,

De Chriſtallyne Wonder-Zee; † Apoc. 4, 6.
Een ſchoonheyd, die men nooyt, met namen,
Voor 't oor, genoegſaam, oopen dee.
Daar alle Verwen in verſchynen,
Zeer heylig, wonderbaar, en klaar,
En weederom, gelyk verdwynen,
Door 't liefde-worſt'len in malkaar.
Gy moet uw aards begrip niet krencken,
Of gy iets beeld'liks vatten zult:
Maar, van die Seeven Geeſten dencken,
Gelyk de Lucht de waereld vult:
Verdubbelleert ſyn Geeſt in Seeven,
Die eenig in malkander zyn,
En haare onderſcheyding geeven,
Op 't lichten van de Sonneſchyn:
Met wiſſelbaare heemels Cleuren;
(Gelyk het voor een kleyn gedeeld,
Met Reege-boogen komt te beuren,
Als 't doorgebrooken blikje ſpeelt.)
Zoo vullen Goodes Seeven Krachten,
De grondelooſe eeuwigheyd,
Nooyt af te meeten met gedachten,
Beſlooten noch in plaats noch tyd:
Die worſt' len eeuwig door malkander,
Gelyk een heylig liefde-ſpel,

Daar nu den eenen, dan den ander,
Sich oopend, als een Wonder-Well.
Nu ſchynt het Blaauw te ſeegenpraalen,
Als Priemas: in den liefdenſtryd;
Dan komt het Groen, dat ooverhaalen,
En ſtrekt ſyn Triompheering wyd;
Nu komt het Roode door te breeken;
Dan 't Silver Wit, zoo reyn en eel;
Dat ooverweldigt, en geweeken,
Den Primaat laat aan 't goude Geel,
Dat is de ſchoonſte van haar allen;
De Verw' der heyl'ge Majeſteyt:
En door dat onophoud'lyk wallen,
Beſtaat de vreugd, in eeuwigheyd.
Of u dit wonder quam te vooren,
Het is nochtans zoo wonder niet,
Uyt deeſe Moeder zyn gebooren,
De Cleuren die het oog hier ſiet.
Als gyſe uw herte brengt te binnen,
Zoo denkt niet, datſe ſimpel zyn,
Maar laatſe ſchim'ren, op uw ſinnen;
Als glans en gloet, en klaare ſchyn.
Gy hebt wel, by Sint Jan, geleeſen,
Van 't Heemelſe Jeruſalem,
Syn heylig, koſt'lyk wonderweeſen,

Te hoog van toon, voor onſe ſtem.
Van Peer'len, en van Goude ſtraaten,
Als helder glas, of Chriſtallyn,
En Eed'le ſteenen, booven maaten,
*Van zoo veel naamen, ſchoon en fyn:
In ſulcke ſchoone Steen-Colleuren,
Vertoont ſich 't ganſſe Heemelryk,
Te wonderbaar, om naa te ſpeuren,
Waar is een ding, hier by gelyk?
Daar is het Goud geen lyf'lyk weeſen,
Maar ſweevende, als een klaaren geeſt;
Ach ſchoonheyd, nimmer uyt-gepreeſen.
Die eeuwig blyft, en zyt geweeſt!
Nu gaat, in myn gedachten, onder,
De Sonneſchyn, van onſen tyd:
O*Glaaſe Zee! van zoo veel wonder, *Apoc. 4. 6.
Met glanſſend licht der Majeſteyt,
Als helder Chriſtallyn, doorſcheenen,
Wat flonck'ren al uw deelen ſchoon!
Gelyk die hoog geverwde Steenen,
Op 't lichten van dien grooten Soon:
Het ſchoonſte kind, van alle dingen;

*Het eerſte fondament was Jaſpis: het tweede, Sapphirus: het derde, Chalcedon: het vierde, Smaragdus: her vyfde, Sardonix: het ſeſte, Sardius: het ſeevende, Chryſolithus: het achſte, Beryllus: het neegende, Topazion: het tiende, Chryſophraſus: het elfde, Hyacinthus: het twaalfde, Amethyſtus. Apoc. 21. vers 19, 20.

Voor wien de Serafynen, al,
Met zoo veel duyſend ſtemme, ſingen,
Een vreugd, die nimmer ſincken zal.
Sy ſeggen; Heylig, Heylig, Heylig;
Terwyl, dat alvervullend-licht,
Oneyndig, eeuwig, nergens deylig,
Haar ſchynt in 't heylig aangeſigt,
En ſchittert door haar herten heenen,
Dat ſich het leevens-vuur vertoont,
Als een Robyn, met glans doorſcheenen,
Die in 't Chriſtalle lighaam woont.
Dan oopent, een der Seeven Geeſten,
De groote word'ren; ſyner aart,
Als zynde primas, of de meeſte,
Die nu Figuuren formt en baart,
Van Paradeyſſe Heemels-fruyten,
Geſwollen van verborgen kracht,
Op alderhande wonder-ſpruyten,
Door 't liefde worſt'len voort-gebracht.
Zoo gy haar aardryk wilt betrachten,
Verbeeld u geen gelyfden romp,
Door 't dryven van de wrange krachten
Geſchapen tot een ronde klomp;
Maar toont, den ſpiegel van uw leeven,
De held're lucht, het aller meeſt,

En

Een alvervullend geest'lyk sweeven,
  Gelyk een klaare Waater-geest;
Daar duysend eed'le bloempjes Cleuren;
  En flick'ren, in het helder licht,
Elk eeven schoon, om uyt te keuren,
Voor't Serafyns doorglanst gesicht:
Die gaat in deese Gaarden pluycken,
  En vlecht een schoone roosen-hoed,
Die wil hy tot cieraad gebruyken,
  En gaan syn speelgenood te moet.
Wat zullen sy malkanderen seggen?
  Dat Godt zoo wonderbaar'lyk is,
Te groot en schoon, om uyt te leggen,
  Rondom volmaaktheyd, nergens mis.
Dan word het heylig hert ontsteeken,
  Om met een heer'lyk lofgesang,
In kracht van vreugden uyt te breeken,
  Dat gaat in eeuwigheyd syn gang.
Want, door het worst'len; en beweegen,
  Der Geesten Godts, in heer'lykheyd!
Is nu een ander opgesteegen,
  Als Meester, in den liefden-stryd:
Dan gaat de eerste Beelding onder,
  Terwyl, uyt-d'eyndeloose Kracht,
Een ander triompheerend wonder,

In

In heyligheyd word voort-gebracht.
Dat is een eeuwig vreugden-leeven,
Een eeuwig wonder, ſonder end,
Daar alle krachten 't haare geeven,
Waar ſich den Engel keert, of wend,
Dat is een waereld, om te minne,
(Dat onſe droeve waereld ſwicht.)
Den VAADER is het Vuur daar inne,
Den SOON, het Majeſteytſe LICHT,
Den HEYL'GEN GEEST, het LUGTIG ſweven.
O Waereld! voller heyligheyd,
Hoe luſt het ons, in u te leeven,
Vervult met glans van Majeſteyt!
Wat ſeggen dan de ſaal'ge Zielen,
Die, door den Dood, uyt vlees en bloed,
Dit duyſter jammerdal ontvielen,
En ſoncken in dat eeuwig goed!
Sy ſeggen, Heylig; eer zy Goode:
Syn lof en prys zy onbepaalt,
Die ons op deeſe Bruyloft noode,
En eyndeling heeft t'huys gehaalt.
Elk brengt ſyn triompheering meede,
Men ſingt, en ſpeelt, en jubileert,
Met oovermenſchelyke reeden,
Op dat de vreugd, in Godt, vermeert.

Een vreugd, die eyndeloos zal duuren.
O MICHAEL en URIEL,
Hoog kooninglyke Creatuuren,
Wat luyden uwe Chooren ſchel!
Zoo word de Godheyd ſchoon gepreeſen.
Zyt gy der Zielen broed'ren niet?
O jaa, hoe zoud het anders-weeſen?
Een hart en Ziel, al wat men ſiet.
Een ſoet en vrind'lyk gunſt betoonen;
Het luſt de ſchoone Serafyn,
Den throon der mensheyd by te woonen,
Om dat'er zoo veel wond'ren zyn.
En 't grootſte wonder in haar midden,
Daar ſich het Beeld der Mensheyd toont:
Dat alle Eng'len hem aanbidden;
In wien de volle Godtheyd woont.
De ſchoonſte Vorſt der kooningryken.
Ach! dat men 't driemaal Heylig hoort!
Hier moet des Heemels glans beſwyken,
Voor't Weeſen van 't geformde WOORD:
Wiens ongebeelde heemels Weeſen,
Vervult de ganſſe eeuwigheyd,
Nooyt uytgeſprooken, noch volpreeſen,
De Kracht en Glans der Majeſteyt:
Die ider Vuur-Ziel, in 't byſonder,

Als

Als tot een Speelgenoot, geniet:
O aldergrootste en schoonste wonder,
Van alle wond'ren die men siet!
Het aangenoome, plaats'lik Weesen,
(Daar Godt, sich self mee heeft Gebeeld,
Om ons van sonden te geneesen,
En 't afgebrooken weer geheelt,
Dat is den Throon-Vorst, aller Zielen,
In 't derde Eng'len Kooningryk,
Die sich aan haar verlosser hielen,
En achten 't waerelddom voor slyk.
Maar naa syn ongebeelde krachten,
Is hy, het Al-vervullend-Goed?
Ver booven sinnen en gedachten,
Volkoomen Godt, in elkx gemoed.
Dat is de Saak, van alle saaken,
O Mensch! dat Godt uw Weerga word:
Alle and're heyl'ge Ziels-vermaaken,
Zyn Toegift, in uw schoot gestort.
Maar ach! wie kan die toegift meeten;
Dat alle roem, van vreugde, swygt,
Daar deese weelde word beseeten,
Van hem, die zulk een Deel verkrygt:
Hoe kost'lyk zal het zyn te ontmoeten,
Die Zielen Gods, in heer'lykheyd,

Van

Van 't heylig hoofd, tot aan de voeten,
  Bekleed met glans van Majeſteyt!
Die, eertyds, als geſonde Booden,
  Door-licht met Jeſus heyl'gen Geeſt,
Het afgeweeken Mensdom nooden,
  En trouwe wachters zyn geweeſt.
Die groote Zielen voor den Heere!
  Doch niet ontſach'lyk, maar gemeen,
Om d'alderkleynſte hoog te eeren,
  Als ſpeelgenooten onder een:
Wat zullen ſy ons al vertellen,
  Van Godt, en 't God'lyk wys beſtuur!
Elk heeft ſyn wonder voor te ſtellen,
  Vervult, met heylig liefde-vuur.
Volmaaktheyd weet van perk noch ende,
  Maar voegt ons heug'lyk aan de hand,
Die wy hier onderweegen kende,
  Nu ſaalig, in het Vaaderland.
O Paulus! wat gy ſaagt, en hoorden,
  Is voor het aanſigt oopenbaar,
Die aldergrootſte Wonder-woorden,
  Daar in uw tyd geen tong toe waar.
Wat zal 't dan weeſen, myn beminde,
  Die veelderlye heemels-Aart,
Der Heyl'ge Eng'len, op te vinden,

Al,

Al, ſchoone Broeders, lief, en waard!
De ſnelheyd wacht geen traage voeten,
Maar gaat, gelyk een blixem, door,
Om deeſe en geene, te begroeten,
In 't een, of 't ander Eng'len Choor.
Wat zal 't een vriend'lyk weldoen maaken,
Die groote Vorſten, in haar Throon,
Omglanſt, met flick'rend helderblaaken,
Van Cleurend licht, en noem'loos ſchoon;
Door-gloeyt, van 't god'lyk liefde-voncken,
Te ſien, in zulk een kleynheyd ſtaan;
Zoo diep, in Deemoed, neer-geſoncken,
Eenvoudig, ſonder trots of waan!
Weg ſchroomen en ontſach'lyk beeven,
Voor eer, en ſtaat, en heerlykheyd,
Men kent u niet in 't Eng'le leeven,
Gy zyt een kind, van deeſen tyd.
O ruymte! ſonder paal, of ende,
In eeuwigheyd, niet uyt te gaan;
Waar dat ſich uw bewoonders wende,
Sy treffen nieuwe wond'ren aan.
Siet Menſch, komt u geſigt verklaaren,
En denkt, waarom ons Chriſtus raad,
Geen Schat op aarden te vergaaren;
Des Heemels Schat is ſonder maat.

En

En wyl het aardse ons verduystert!
  En dooft het licht, van ons gemoed;
De Geest gevangen neemt, en kluystert,
  En ophoud, van het eeuwig goed;
Zoo leert syn wysheyd ons verlaaten,
  De yd'le dingen, deeser tyd,
Op dat wy 't waare goed besaaten,
  By Godt, in alle eeuwigheyd.
Hef op, hef op, gy hooge Chooren,
  Hef op, hef op, een hoogen stof,
En laat het lied van Heylig hooren,
  Den leeven-Vorst tot prys en lof.
Jaa singt maar voort, gy groote Throonen,
  Wy stemmen, met u allen, in,
En of wy noch op aarde woonen,
  Zoo maaken wy een kleyn begin.
Word ligt ô Aarde! en aardse dingen,
  Word ligt, al wat de Waereld geeft,
By 't eeuwig AL, is 't al geringe
  Wat sy in haaren omtrek heeft.
O Pel'grims, in den vreemden lande,
  Wat weelde treed ons in 't gemoed!
Zou ons ontstooken hert niet branden,
  Naa 't saalig deel, van 't eeuwig Goed!
Dit hoorde ik onder weeg vertellen,

Van 't Vaaderland, van ruſt en vree,
En wyl wy gaan als reys-geſellen
Zoo deelen wy 't u weeder mee,
Maar, als wy 't ſelver eens aanſchouwen,
Van aangeſigt, tot aangeſigt,
Dan zullen wy de handen vouwen,
En buygen voor dat heylig licht,
Ach JESUS; JESUS! Ziels-beminde,
Gelyd ons door dit land der Tyd,
Op dat wy u, voor eeuwig vinden
In 't Saalig Ryk, der eeuwigheyd.

AMEN.

REGISTER.

Van de Sinſpreuken, en verſſen der Sinnebeelden,

A

Noch

Nu

TWEEDE REGISTER;

Van de toe-Sangen.

I.

O.

T.

W.

EYNDE.

een Drÿs. voor
Christina du Flo.
17[illegible]9